

<p>Aanwezig</p> <p>Voorzitter: Mevrouw S. van Maarseveen</p> <p>Forumleden: Mevrouw M. ten Brummelaar De heer M. van 't Eind De heer M.A.J. Ezinga Mevrouw M. Harmsen De heer S. Geleijnse Mevrouw I.M. Jansen-Dirkx Mevrouw A. Koegler Böhm De heer H. Knigge De heer G. Kruger</p>	<p>Vervolg aanwezig forumleden: Mevrouw W.A.A.M. van Nunen De heer R. Nunnikhoven Mevrouw L. Oude Alink Mevrouw A. Prenger De heer I. Shousha De heer C. Sleddering De heer Q.L.A. Veerman De heer H. Verbrugh De heer R. de Vreede De heer M.V. Weterings</p>
<p>Aanwezige portefeuillehouders: Mevrouw H. Sahin, burgemeester Mevrouw L.I. Bentvelzen, wethouder De heer W. van Damme, wethouder De heer G. van Malsen</p>	<p>Griffie: Forumgriffier: Mevrouw M.M.A. Tittse</p>

1. Opening

De voorzitter: Oké. Goedenavond, welkom allemaal bij het forum van 7 maart 2023, forum samenleving. Nou, welkom iedereen, welkom iedereen hier, welkom de mensen die op de bank zitten en de mensen thuis. Voordat we gaan beginnen wilde ik nog heel even laten weten dat de mensen die zeg maar heen en weer rennen tussen de verschillende forums hun pasje niet mee hoeven te nemen. Dus je kan het pasje gewoon hier in het apparaat laten zitten en dan komt het goed, als je beneden bent dan heb je als het goed is ook een pasje.

2. Algemeen inspreekrecht

De voorzitter: Nou, dan gaan we naar agendapunt 2, dat is het algemeen spreekrecht van de bewoners. We hebben twee sprekers vandaag. Mevrouw Van Vliet over het raadsvoorstel toekomst Marimbahal, en de heer Caminada over het raadsvoorstel kadernota evenementen 2023. Ik wilde aan het forum vragen of u het goed vindt als mevrouw Van Vliet inspreekt voor het raadsvoorstel waar zij voor komt inspreken, dus het raadsvoorstel toekomst Marimbahal, want de betreffende wethouder zit nu in het andere forum en het is wel, ja, zeg maar beter als zij inspreekt als de wethouder er is. Dus vindt u dat goed? Ja? Oké.

De heer Kruger: Voorzitter.

De voorzitter: Ja.

De heer Kruger: Misschien is het misschien handig, ik weet niet of Remco er is, want die ... Die zit nu beneden, maar ik weet niet of hij beneden al aan bod komt. Misschien zou hij even kunnen aansluiten, dan kan die dat ... Oké. Ja, jammer, hoort u mevrouw Van Vliet niet, maar goed.

De voorzitter: Nee. Nee, ik heb het gecheckt bij mevrouw Van Vliet en zij heeft er geen problemen mee of zij vindt het goed. Dus dan, nou, dan is dat zo. Dan beginnen we nu met mijnheer Caminada, hij gaat inspreken over het raadsvoorstel kadernota evenementen 2023. Mijnheer Caminada, u heeft vijf minuten.

De heer Caminada: Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Ja, mijn naam is Koen Caminada, ik spreek in namens het bestuur, ik ben voorzitter van de Stichting Strandwalfestival. En wij vinden het heel erg fijn dat er een kadernota ligt voor de evenementen en fijn ook dat er vooroverleg heeft plaatsvonden met ons, zijn we heel blij mee. We hebben namelijk gezien dat er in een eerder voorstel toch wel aantal belangrijke aanpassingen zijn gemaakt en dat is een goede zaak denk, dank daarvoor. We zien verder dat in het Strandwalfestival een prominente plek krijgt in het evenementenbeleid, ook financieel. De gemeenteraad had al eerder natuurlijk via een amendement 400 duizend euro per jaar hiervoor vrijgemaakt en voornamelijk voor het Strandwalfestival. En dank voor het vertrouwen, dat wil ik hier ook echt wel uitspreken. We gaan er weer echt wat moois van maken en we zijn al flink op weg, het is hard werken. Maar daar kom ik niet voor. Stadsbrede evenementen zoals het Strandwalfestival die kunnen louter worden georganiseerd als je de randvoorwaarden natuurlijk goed inkleedt. En in die zin is de toekomst van het verdere verloop van het Strandwalfestival ongewis, ook niet onbekend voor de wethouder. We hebben de problematiek al vaak besproken met het college en voorgaande colleges, en deels voedt die kadernota dus nu met het evenementenbeleid invulling van een aantal van die randvoorwaarden. Maar er is eentje, die blijft altijd een beetje boven de markt hangen, en dat is: hoe ga je om met vrijwilligers en vrijwilligersbesturen? We hebben gevraagd om een meerjarig kader, sinds 2017, en ook nu heeft wederom het college toegezegd met een meerjarig kader te komen. Maar goed, nogmaals, dat vragen we al sinds 2017. Dat is één belangrijke randvoorwaarde. De ander is dus een vrijwilligersbestuur, en inmiddels door het vrijwel, ja, toch wel lang uitblijven van langetermijnperspectief zijn een aantal van onze bestuursleden afgehaakt en ook ik zal als voorzitter stoppen vanwege deze reden. En zonder vrijwilligersbestuur kan je natuurlijk niet verder met zo'n Strandwalfestival. Dus wij vragen aandacht voor in de kadernota om ook aan de organisatoren aandacht te besteden. Waarom zullen zij zich inzetten voor stadsbrede evenementen? Wat hebben zij nodig en wat gebeurt er nu als een vrijwilligersbestuur stopt? Is dan ook het evenement van de kaart, of heeft de gemeente hier een regierol? Het zijn zaken die nog niet in het evenementenkader staan. Het zou goed zijn, denken wij, om de precieze rolverdeling tussen de organisatoren en de gemeente een plek te geven in de kadernota voor evenementen, want het zou toch erg jammer zijn indien mooie stadsbrede evenementen stoppen.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Caminada. Is er nog iemand die iets wil vragen of iets toe wil lichten? Ja, gaat uw gang.

Mevrouw Harmsen: Ja, bedoelt u hiermee dat het bestuur wat nu uit vrijwilligers bestaat bijvoorbeeld een vacatievergoeding zou willen?

De heer Caminada: Altijd onbezoldigd geweest en dat zal zo blijven, want zo zetten wij ons in voor ... Nee, dat is het niet. Het gaat erom dat je een visie moet hebben hoe je om moet gaan met vrijwilligers ten opzichte van professionele organisatie, van een gemeentehuis van andere zaken. Waarom ze dit soort dingen organiseren voor het stadsbrede belang. En als u de kadernota heeft bekeken, dat zal u ongetwijfeld hebben gedaan, dan ziet u dat er erg veel kaders worden gesteld, erg veel staat over hoe je vergunningen moeten aanvragen, en allerlei dingen zijn geregeld. Is geen enkele visie op wie die organisatoren zijn en hoe je daarmee moet omgaan, en daar vragen wij aandacht voor. En dat is trouwens niet alleen hier, het is in de sport, dat is natuurlijk overal.

De voorzitter: Oké. Ja, gaat uw gang.

De heer Weterings: Mijnheer Caminada, u sprak over, ja, dat er 4 ton is vrijgemaakt, maar bent u op de hoogte dat er mogelijk 45 duizend euro af wordt gehaald voor een halve fte voor de ambtelijke capaciteit?

De heer Caminada: Ik weet ook wat wij als begroting hebben ingediend, ik weet ook dat jullie die gezien hebben, want jullie hebben hem geaccordeerd. En we weten natuurlijk dat er sprake is, voor het Strandwalfestival, van een garantstelling. Nou, wij doen er alles aan dat die garantstelling natuurlijk niet moet worden ingelost maar het is wel een onderdeel van het kader.

De heer Weterings: U begrijpt denk ik de vraag verkeerd. Er zou vier ton voor een evenementenbeleid is er vastgesteld, maar daar zou volgens het plan wat we vandaag gaan bespreken zal er al 45.000 euro af gaan voor ambtelijke capaciteit noodzakelijk om er uitvoering aan te geven. Dus er wordt hier waarschijnlijk een ambtenaar wordt hier vrijgesteld om u daarmee te gaan helpen. Heeft u die hulp nodig, u als organisatie?

De heer Caminada: Zeker, we hebben hulp nodig, niet alleen trouwens van een ambtenaar. We worden ondersteund door een evenementenbureau, want het is nogal een dingetje wat we neerzetten. Nee, dat klopt, maar dat is, dat zijn, nogmaals, dat zijn niet de vragen die wij stellen. Want vanuit het gemeentehuis hebben we de afgelopen jaren goed ervaren dat er gewoon steun is voor het Strandwalfestival, dat geldt van het college, dat geldt van de ondersteuning van de ambtenaren. Het gaat erom dat vrijwilligers dit allemaal in hun vrije tijd doen en af en toe gewoon daarin, nou, de ruimte moeten krijgen om dat te doen. En een onderdeel van het evenementbeleid zoals het nu wordt voorgesteld is dat je dat heel bewust bij vrijwilligers houdt, want de gemeente kiest er niet voor om zelf iets te organiseren, het loopt via een vrijwilligersbestuur, en ik vraag daar aandacht voor dat je daarmee ook een zwakke plek houdt bij dit soort stadsbrede evenementen, want als die vrijwilligers op een gegeven moment zeggen: we doen dat niet meer, dan houdt het op. En dat is een keuze die in het evenementenbeleid nu voorligt en het alternatief is dat je het als gemeente zelf organiseert en coördineert, dan heb je dat probleem natuurlijk niet. Dus het zijn gewoon keuzes die gemaakt zijn. Ik denk niet dat je dat trouwens redt met een halve fte, durf ik te zeggen, gemeenteambtenarenapparaat. Ja. Nee, nee, maar ik bedoel, want datgene wat wij als bestuur dus met elkaar nu doen is vele malen meer dan een halve fte op jaarbasis, ja. Zo bedoel ik.

De voorzitter: Oké. Dank u wel, mijnheer Caminada.

3. Lijst van ingekomen stukken: vaststelling wijze van afdoening

De voorzitter: Nou, ik ga door naar het volgende agendapunt. Bert, was er iemand met een arm aan het wuiven? Nee. Nou, gaan we door naar het volgende agendapunt, de lijst van ingekomen stukken. Is de wijze van afdoening van de ingekomen stukken akkoord? Ja? Nou, mooi.

4. Vaststelling agenda

De voorzitter: Dan gaan we door naar agendapunt 4, de vaststelling van de agenda. En daarin wilde ik aan het forum vragen om in verband met de aanwezigheid van de collegeleden bij de verschillende forums te vragen om twee agendapunten om te wisselen. Dus, of nou ja, uiteindelijk zijn het er vier, maar agendapunt 10, armoedebestrijding, en agendapunt 9, kadernota evenementen 2023 in de openbare ruimte, om te wisselen. En agendapunt 11, de toekomst van de Marimbahal, en agendapunt 15, de Rekenkamer, ook om te wisselen. Gaat er vooral om dat zeg maar de betreffende collegeleden dan zeg maar bij het juiste agendapunt aanwezig zijn. Ja.

Mevrouw Jansen-Dirkx: Ja, ik heb dan ook een puntje van orde. Dat is natuurlijk niet alleen dat de collegeleden op hun plek moeten zitten, maar in ons geval ook raadsleden die op hun plek moeten zitten. Dus bij dezen

willen wij ook het verzoek doen dat er misschien eventueel, zij het in tweede termijn, ook nog het woord gevoerd kan worden door leden die later aansluiten.

De voorzitter: Ja. Dat is goed. En is het forum akkoord met deze zeg maar omwisseling van de agendapunten? Oké. Ja.

De heer Sleddering: Ja, ook een punt van orde. Ik denk dat het goed is als de fractievoorzitters dit zo ziende vandaag nog eens even goed in het presidium moeten overleggen hoe we dit onheil kunnen voorkomen. Het heeft dus niet alleen met de raadsleden te maken, het heeft ook met de portefeuille van de collegeleden te maken. Maar we moeten bij het vaststellen van de forumagenda's in het presidium duidelijk zichtbaar hebben waar welk punt komt en welke wethouder waar zit, zodat we dat tijdig kunnen. Dus ik denk dat dat een punt is voor het presidium de volgende keer.

De voorzitter: Ja, dank u wel mijnheer Sleddering, dat is genoteerd. Ja. Ik krijg net te horen naast mij dat wanneer dat er, er zijn een aantal mensen die graag sport willen volgen op het moment, dat dat zeg maar ... Sportaccommodaties, op het moment dat aan de orde komt dan laten we het even weten, dus dat de mensen die dan naar beneden willen, kunnen dan naar beneden gaan. En dan zijn we hopelijk, ja, inderdaad nu klaar met de stoelendans. Maar is het forum akkoord met het wijzigen van de agendapunten? Ja? Oké, dank u wel.

5. Mededelingen college

De voorzitter: Nou, dan gaan we nu naar agendapunt 5, mededelingen van het college. Wie mag ik als eerste het woord geven? Ja.

De heer Van Damme: Ja voorzitter, dank. Het is een mededeling die ik doe over een uitspraak van de Raad van State van vorige week. De fractievoorzitters hebben daar al een bericht over ontvangen maar ik, voor de goede orde herhaal ik hem nog even hier in het forum. Want vorige week woensdag 1 maart heeft de Raad van State een uitspraak gedaan over de zaak tussen de gemeente Rijswijk en Tiberius Vastgoed B.V. En de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft het hoger beroep van het college van B&W van Rijswijk tegen de uitspraak van de Rechtbank Den Haag gegrond verklaard. Dat betekent dat de in 2018 ingediende aanvraag voor een omgevingsvergunning terecht niet in behandeling was genomen. Even de achtergrond nog schetsend, in juni 2018 heeft Tiberius Vastgoed B.V. een aanvraag voor een omgevingsvergunning ingediend bij de gemeente voor de bouw van een supermarkt, en deze aanvraag is in eerste instantie niet in behandeling genomen omdat niet alle benodigde gegevens waren aangeleverd. En de Rechtbank Den Haag bepaalde in mei 2021 dan weer dat het onterecht was dat de gemeente de aanvraag niet in behandeling had genomen. En de gemeente heeft toen hoger beroep ingesteld bij de Raad van State en op 30 januari jongstleden, 2023 dus, was de zitting hiervan. En in de tussentijd heeft de gemeente ter uitvoering van het vonnis van de Rechtbank Den Haag de aanvraag alsnog in behandeling genomen en de aanvraag geweigerd. De belangrijkste reden hiervoor was de in- en uitrit en dat die niet voldeden. Er is nog een hele analyse geweest, die heeft u ook ontvangen daarvan. Maar op 1 maart 2023 heeft de Raad van State het hoger beroep gegrond verklaard en bepaald dat de gemeente de aanvraag niet in behandeling had hoeven nemen. Dus de juridische basis voor de weigering van de aanvraag na de uitspraak van de Rechtbank Den Haag komt met de uitspraak van de Raad van State te vervallen. En het besluit op de aanvraag wordt vernietigd. Dat besluit kon achteraf gezien dus niet meer genomen worden aangezien de aanvraag al buiten behandeling was gesteld. Ja, hiermee komt dus eigenlijk deze procedure tot een einde. De juridische procedure dan. En de supermarkten mogen niet worden gebouwd. En ik wil via deze weg ook alle betrokkenen danken voor de

inspanningen die ze hebben geleverd in deze juridische procedure. En ik ga er eigenlijk vanuit dat uw raad hiermee voldoende is geïnformeerd.

De voorzitter: Ja, dank u wel, wethouder Van Damme. Wethouder Van Malsen.

De heer Van Malsen: Dank, voorzitter. In het vorige forum heb ik een mededeling gedaan over de opening van het flexwooncentrum aan de Lange Kleiweg. Ik heb toen gezegd dat dat begin maart zou zijn. Inmiddels weten we wat meer. En de verbouwing heeft iets meer tijd gekost, of kost iets meer tijd dan we hadden voorzien, dus de opening zal waarschijnlijk 20 maart zijn. En dat betekent dan dat de inhuizing van de bewoners zal beginnen op dat tijdstip en de officiële opening, waar we een momentje van willen maken, zal later plaatsvinden. Maar daar, nou ja, daar zal ik meer over vertellen als we daar meer over weten. Dank.

De voorzitter: Oké. Dank u wel, wethouder Van Malsen. O. Mijnheer ... Ja.

De heer Kruger: Voorzitter, één vraagje aan de wethouder. We hebben ooit afgesproken dat we regelmatig zouden worden geïnformeerd met betrekking tot ook het voormalige azc-terrein. De vraag is eigenlijk van als je daar voorbijrijdt dan zie je betrekkelijk weinig of je ziet geen activiteiten. Wanneer kunnen we verwachten dat het kan worden geopend? O, stadsdeel, oké. In het verlengde, dan heb ... Dan zat ik even verkeerd, u gebruikt een andere naam, dus is de twintigste. Ik heb al begrepen dat er erg veel belangstelling voor is, ook van spoedzoekers. Hoe staat het eigenlijk met de opvang in het Best Western Hotel? Want er gaan indianenverhalen de ronde. En ik had, misschien zijn die u bekend of niet bekend, maar kunt u daar wat over vertellen?

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kruger. Mijnheer Van Malsen.

De heer Van Malsen: Dank, voorzitter. Ik zou zo niet weten welke indianenverhalen de heer Kruger bedoelt. Op dit moment zitten er in het Best Western een aantal verschillende doelgroepen, te weten de Oekraïense vluchtelingen, die zitten daar overigens al sinds het begin van de uitbraak van de oorlog in Oekraïne, en een groep statushouders die voor een groot deel zullen verhuizen naar het centrum voor flexibel wonen aan de Lange Kleiweg. En dat is nog steeds de bedoeling. Van die groep statushouders zal er, een aantal zullen er niet naar het centrum aan de Kleiweg verhuizen omdat ze, nou ja, daar een goede reden voor hebben, dan wel medisch, dan wel gezinsgrootte, dan wel bepaalde levensovertuigingen die het niet wenselijk maakt om ze daar op die locatie te huisvesten.

De heer Kruger: Dus dat betekent dat u geen nieuwe groepen verwacht daarzo, omdat het hotel kampt nog steeds met een aardige leegstand. Dat u daar geen nieuwe groepen verwacht.

De voorzitter: Mijnheer Van Malsen.

De heer Van Malsen: Op het moment verwacht ik daar geen nieuwe groepen. We zijn wel regelmatig met het hotel in gesprek over de plannen die zij hebben en de plannen die wij hebben. Dat wil zeggen, de huidige bezetting van het hotel en hoe die het best te faciliteren. Maar nee, op dit moment verwacht ik daar geen nieuwe groepen.

De voorzitter: Oké, dank u wel mijnheer Van Malsen.

6. Terugkoppeling gemeenschappelijke regelingen

De voorzitter: Nou, dan wil ik nu doorgaan naar agendapunt 6, de terugkoppeling gemeenschappelijke regelingen. Is er iemand die een terugkoppeling wil geven?

Mevrouw Jansen-Dirkx: Ja, dank u wel. Even wat betreft de jeugdzorg, de H10. Afgelopen vrijdag heb ik namens gemeente Rijswijk bij een bijeenkomst gezeten met een aantal gemeenteraadsleden uit de regio over de H10. Er komt een bijeenkomst, waarschijnlijk ergens begin juni en op een vrijdag. De exacte datum moet nog bevestigd worden. En we hebben een aantal onderwerpen daar ook op de agenda staan die hopelijk wat meer inzicht geven, ook over het reilen en zeilen van de jeugdzorg. Dank u wel.

De voorzitter: Oké, dank u wel mevrouw Jansen.

7. Overzicht toezeggingen en moties

De voorzitter: Gaan we door naar agendapunt 7. Het overzicht toezeggingen en moties. Is het forum ... Ja, mijnheer Geleijnse?

De heer Geleijnse: Ik wilde graag één opmerking maken, voorzitter, over de toezegging onder 3-96. Dat ging naar aanleiding van het raadsvoorstel wijziging Verordening percentageregeling openbare kunst. En ik heb het nog even teruggeluisterd, maar de wethouder heeft toegezegd om niet alleen de lijst te delen met de raad, maar ook te kijken naar publicatie op de website. En dat was voor mijn fractie een belangrijk punt, dus vandaar deze aanvulling. Dank u.

De voorzitter: Ja, dank u wel, mijnheer Geleijnse. Ik hoor naast me dat het aangepast gaat worden. Is verder, nou ja, zijn verder zeg maar de ... Is het forum akkoord met de wijze van afdoeningen of zijn er verder nog opmerkingen? Nee, dan is dit de enige aanpassing die wordt gedaan, dus dan wilde ik ook nog even laten weten, stond ook in iBabs dat de lijst met toezeggingen door een technische storing niet compleet was. Maar de griffie gaat alles terugkijken en ze gaan ervoor zorgen dat de lijst met toezeggingen in de raads cyclus van april weer helemaal op orde is. Dus ze gaan alles checken en nalopen, want nu stonden daar per abuis dingen in als, nou ja, zeg maar afgerond terwijl dat niet zo was, maar dat gaat zij allemaal checken.

8. Vaststellen forumverslag 7 februari 2023

De voorzitter: Nou, dan gaan we door naar agendapunt 8, het vaststellen van het forumverslag van 7 februari 2023. Heeft iemand daar nog een opmerking of aanmerking over of is het akkoord? Akkoord. Nou, helemaal mooi.

9. Raadsvoorstel Actieplan Armoedebestrijding+ (RV 23-018)

De voorzitter: Dan gaan we door naar agendapunt 9, is het raadsvoorstel actieplan armoedebestrijding. O. O, u wilt als eerste? Ja, nee. Nou ja, ik dacht ... Ja. Ik zou zeggen, nou, hup. Ja, gaat u maar.

Mevrouw Prenger: Nou, dank u wel voorzitter. Ik had een aantal vragen aan de wethouder. Stichting Urgente Noden, in 2021 zijn er 35 aanvragen toegekend, in 2022 55. De stichting geeft aan dat het om aanzienlijke bedragen gaat. Om welke bedragen, aan welke bedragen moet Beter Voor Rijswijk denken? Kan je daar een toelichting op geven? En wat doet de wethouder om de armoedeval te voorkomen? Ik heb daar niets over gelezen. Wanneer kunnen we daar dan ook een plan van aanpak over verwachten? Het staat in het coalitieakkoord. Ik heb diverse gesprekken gehad met mensen die of in de bijstand zitten of er net uit zitten,

en die zijn eigenlijk allemaal, komt steeds hetzelfde punt naar voren. Ze horen niet veel van de gemeente. Ze voelden zich een beetje losgelaten, ze zweven een beetje, en daardoor komt de motivatie om aan het werk te komen, dat zakt naar het nulpunt. Dus of daar ook wat mee gedaan kan worden. Dank u wel.

De voorzitter: Oké, dank u wel mevrouw Prenger. Mevrouw Jansen.

Mevrouw Jansen-Dirkx: Ja, dank u wel voorzitter. Nou, dank voor een goed leesbaar stuk, dat wil ik wel even complimenten over maken, waarbij duidelijk de op- en aanmerkingen van de raad meegenomen zijn in de verdere uitwerking. Fijn dat we niet weer in dezelfde valkuil lopen met een bon die of niet aangevraagd wordt of een druppel op een gloeiende plaat is. Hoewel we wel lezen dat erop ingezet wordt om mensen te helpen in het bewust uitgeven van geld, zien we niet concreet wat de acties daarop zijn. Dus hoe gaan wij inwoners bewuster met hun geld om laten gaan? Het is ook fijn dat er in de klankbordgroep ervaringsdeskundigen worden betrokken, maar gaan dan ook bijvoorbeeld schuldhulpmaatjes onderdeel uitmaken van deze klankbordgroep? Zij kunnen ook als de ervaringsdeskundigen worden gezien. Daarbij denkt Wij. ook aan het Taalhuis, dat het een goede partner zou kunnen zijn voor de klankbordgroep. Vorige week werd namelijk bekend dat jongeren veel moeite hebben met de belastingaangifte vanwege moeilijk taalgebruik en daardoor vaak niet goed of niet hun aangifte doen. En hoewel de Belastingdienst hier zelf ook actie op onderneemt lijkt hier ook wel een taak voor ons, wat ons betreft voor de gemeente weggelegd. Stichting Lezen & Schrijven meldt in het rapport Proeftuin Jongeren het belang om jongeren vroegtijdig voor te bereiden op verplichtingen die ze gaan krijgen zodra ze achttien worden. In het kader van preventie zou een begeleiding in het doen van belastingaangiften een mooi initiatief kunnen zijn. Hoe kijkt de wethouder hier tegenaan? De communicatiecampagne wordt voor 2023-2024 voorzien, maar is er ook een doorlopende campagne eventueel mogelijk na die jaren? En in het actieplan wordt onder dat hoofdstuk ook het onderwerp menstruatiearmoede genoemd als vorm van armoede. Welke acties denkt het college te gaan nemen om deze vorm van armoede tegen te gaan? En als laatste vraag heeft onze fractie: op welke termijn kunnen we de resultaten ontvangen voor de verkenning doelgroep middeninkomens en inrichting van gestaffelde aanpak? Dank u wel.

De voorzitter: Oké, dank u wel mevrouw Jansen. Ja. Mijnheer ...

De heer Veerman: Dank u wel, voorzitter. Wij hebben dit tuurlijk ook met heel veel plezier gelezen. Ik breng nog wel even in herinnering dat wij natuurlijk in het verleden ook al een aantal stukken hier hebben aangenomen. Ik noem alleen maar het stuk Samen kansrijk en ook de uitvoeringsagenda die we vorig jaar in januari hebben aangenomen met elkaar. Daar is eigenlijk een aantal zaken wel duidelijk neergezet vind ik. En dat is dan ook voor mij de reden waarom we nu opnieuw een klankbordgroep moeten inrichten wel een opmerkelijke. Zeker als daar ook nog eens een keer met alle uitwerkingen honderdduizend euro tegenover moet komen te staan. Ik vroeg me af of we de vorige adviesgroepen die we hebben ingesteld, of we die ook niet verder kunnen laten gaan, die werkgroepen. Die nog actief te maken en een aantal doelgroepen te bevragen. Ik hoorde er aan de overkant al een aantal, waaronder schuldhulpmaatjes. Ik denk ook bijvoorbeeld de afnemers van de voedselbank. Ik denk dat daar nu juist de mensen zitten die ervaring hebben over waarom ze in die armoede terechtgekomen zijn. En vraag dan wat zij nodig hebben, ik denk dat je dan heel snel klaar kan zijn om die middelen die we daarvoor hebben ook snel te kunnen inzetten. Laten we nou weer niet iets op gaan tuigen wat heel veel geld kost en waar we ook heel veel middelen beschikbaar voor moeten stellen om te achterhalen waarom die mensen nou überhaupt in de bijstand zitten, of überhaupt in armoede leven. Dat lijkt me een stap te ver. Daarna zie ik ook dat er extra geld komt in mindere mate dus voor de voedselbanken en eventueel de weggeefwinkel, dat vinden wij een goed plan dat dat meegenomen is. Daarnaast denk ik ook, landelijk wordt er gekeken ook om armoede in gezinnen op te lossen, landelijk wordt ook gekeken in het kader van gezondheid om kinderen op school een warme maaltijd aan te bieden. Nou, daar zouden we ook eens naar kunnen kijken, mochten daar gelden te weinig zijn. Het is gebleken dat kinderen zonder warme maaltijd

op school of zonder eten überhaupt slechte leerprestaties neerzetten en daarnaast ook slecht geconcentreerd zijn. Dus dat zou een goede manier zijn om eventueel ook middelen die beschikbaar zijn, om daar, als daar onvoldoende geld is, op in te zetten zodat het hele gezin daar een voordeel uit haalt. Als ik dan naar de begroting kijk dan zie ik een aantal bedragen staan, dertigduizend communicatie. Ik denk dat het goed is om te kijken voor, om zeker in die middengroep mensen te zoeken voor wie het bedoeld is om daar de communicatie op af te stemmen. Nadat diverse werkgroepen daar misschien het voorwerk in zouden kunnen doen. En daar snel in te schakelen om die mensen ook te weten te vinden die we dan niet weten te bereiken via diverse doelgroepen. Maar daar ben ik wel benieuwd wat we met de rest van het geld doen, hoe we dat nu eigenlijk in gaan zetten om dat niet te veel te gebruiken voor bijvoorbeeld, die ik al eerder noemde, de nieuwe werkgroep, klankbordgroep, maar gewoon echt het geld bij de mensen laten komen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Veerman. Wie ... Ja, even kijken hoor, mevrouw Harmsen.

Mevrouw Harmsen: Ja, dank u wel voorzitter. Ik heb met veel plezier het voorstel armoedebestrijding gelezen en vooral pagina vier tot zes, de manier waarop deze lokale overheid naar de mensen toe wil gaan en ja, een pakket aan maatregelen heeft om mensen te helpen om armoede te bestrijden dan wel te verlichten, vond ik erg mooi om te lezen. Wat mij wel opviel was in deze nota komt het woord vertrouwen en wantrouwen richting de overheid niet voor, terwijl dat een van de problemen is waarom mensen niet bereikt willen worden, of niet te bereiken zijn, of de deur niet opendoen, is dat zij wantrouwen hebben opgebouwd. Nou, ik zal nog eens een keer het woord toeslagenaffaire noemen, maar het is echt heel erg spannend om een subsidie aan te vragen of een toeslag aan te vragen, als het een keer misgaat. Dus mijn advies of vraag is eigenlijk van kunt u daar nog iets over zeggen, over dat hoe kunnen we weer als lokale overheid het vertrouwen weer teruggeven aan deze preciaire, we hebben net het CBS gelezen, het rapport, deze preciaire groep, deze kwetsbare groep daarmee, om vertrouwen terug te geven. Een tweede vraag is gaat over de klankbordgroep en over hoe, nou, ook nog steeds: hoe vinden we eigenlijk de mensen die die hulp nodig hebben? Denk aan maatschappelijke partners zoals kerken en andere religieuze organisaties. Oude kerken hebben vaak in Rijswijk ook grote ervaring met taalhulp, schuldhulpmaatjes, armoedebestrijding en eenzaamheidsbestrijding. Maar de jonge kerken, dat zijn migrantenkerken zeg maar die op de bedrijventerreinen te vinden zijn met kleine bordjes, die zijn er ook in Rijswijk, meerdere. Jonge kerken hebben ook veel contact met werkende mensen met een laag inkomen, soms een hoger inkomen. Maar in geval een diverse groep die wij vaak uit het oog vliegen. Ik zou de wethouder even willen vragen: heeft u daar oog voor, en is er ook een mogelijkheid om die te betrekken in de klankbordgroep of op een andere manier om hun expertise te horen? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Harmsen. Ga ik nu het rijtje af. Mijnheer Ezinga.

De heer Ezinga: Dank voorzitter, en dank wethouder voor dit stuk dat wij hebben gekregen. Ik wil u herinneren aan de beeldvormende sessie die wij naar aanleiding van dit actieplan hebben gehad. Hierin hebben wij zeer creatief nagedacht over welke maatregelen we eventueel kunnen nemen hierop. Een van de voorstellen die aan uw kant kwam was om eenmalig boodschappen te voorzien aan minima om ze daarmee te compenseren op financieel niveau, omdat het juist nu zo duur is. Tegelijkertijd hebben wij ook aangegeven dat het effect en impact hiervan, ja, gering is, hoewel sympathiek doch gering. Ik denk ook dat het goed is dat u die heroverweging heeft gemaakt en deze eruit heeft gehaald. Echter zien wij dat er een deel van de financiering is overgeheveld naar die klankbordgroep, waarnaar eerder is gerefereerd. En u beschrijft eigenlijk in uw klankbordgroep dat er een pilot moet worden geïnitieerd door de maatschappelijke partners in combinatie met haar ervaringsdeskundigen. Toch, ik lees hier weinig over het effect wat hieruit gaat plaatsvinden en wat die pilot dan precies moet gaan behelzen. Dus ik zou u willen vragen: kunt u dat meer toelichten en ziet u daar enige concretisering in? Dus kunt u mij vertellen wat hieruit gaat komen en wat dit op de langere termijn gaat betekenen voor de armoedebestrijding? Tweede punt wat ik wil maken is met betrekking tot de

middeninkomens. Nou, u heeft de berichtgeving ook recentelijk natuurlijk gehoord. Kort gezegd, we zien dat eenverdieners op sommige momenten net wat minder overhouden dan de minimagezinnen. En dat is, ja, toch een schrijnend verhaal waar we tegenaan lopen. Dit heeft ook onder meer te maken met die 130 procent, 150 procent waar we mee te maken hebben. En dit wordt dan onder meer gecompenseerd met die bijzondere bijstand. Maar we hebben ook te weinig grip en zicht op die groep als zodanig. Wie zijn die eigenlijk, die inkomens, die eenverdieners, die middeninkomens die het net niet halen? Is het dan niet een idee om dan daar meer geld in te investeren? Want u steekt nu al een onderzoek van veertigduizend euro erin, maar is dat wel voldoende om die groep dan eigenlijk daadwerkelijk bij de kladden te pakken? Zouden we daar niet meer op moeten investeren. En daar heeft ook de communicatie dan ook een mogelijke rol in. En ziet u daar dan meer mogelijkheden in dan bijvoorbeeld die investeringsvergroting bij de klankbordgroep? Tot zover eerste termijn.

De voorzitter: Oké, dank u wel mijnheer Ezinga. Mijnheer Knigge.

De heer Knigge: Ja, dank u wel voorzitter. CDA-fractie heeft waardering voor dat het college en concreet de wethouder snel is gekomen met de inzet van de energieambassadeurs die gekomen zijn met tips voor energiebesparing en de kleine reparaties die uitgevoerd zijn. Dat is heel mooi. En ook fijn dat de inwoners en de raad betrokken zijn bij ook de planvorming. Zie ook de bijeenkomst van 31 januari. CDA-fractie heeft echter ook een aantal kritische vragen en opmerkingen over de uitvoering, zoals u dat ook van ons gewend bent. Heb ik een lijstje van punten, ik loop ze langs. Om met het voor ons belangrijkste punt te beginnen, we zijn erg kritisch op het gereserveerde bedrag van in totaal twee ton voor de klankbordgroep armoedebestrijding, dat is ook al door enkele andere mensen genoemd, met daarin dus de pilot voor de armoedebestrijding. Wij vinden het een zeer hoog bedrag in relatie tot wat werkelijk naar de inwoners gaat. Dus wij vragen ons af: wat gaat de gemeente voor dit bedrag doen? Aan welke pilots denkt de gemeente, denkt de wethouder? En nou ja, we willen dus toch markeren dat we het niet eens zijn met dit hoge bedrag en ja, mocht dit bedrag blijven staan dan overwegen we dat we in de raad ook daar met een amendement komen. Het tweede punt wat we willen aankaarten is dat, nou, deels zijn er al punten ook genoemd, maar ik noem het toch maar even. Het actiepunt boodschappenpas voor minima heeft de wethouder ingetrokken. En dat is heel prettig. Maar we zijn ook gezien het bedrag van 2 ton toch niet helemaal gerust op dat het ook niet weer via een omweg terugkomt. Dus graag ook de bevestiging van de wethouder dat dat ook niet gebeurt. Een derde punt is de groep van de middeninkomens, ook al door diverse partijen genoemd. Ja, het is bekend dat veel inwoners hebben natuurlijk, veel inwoners in Nederland hebben een bescheiden middeninkomen en hebben erg veel last van hogere energieprijzen en hoge inflatie. Gisteren is ook het rapport van het Nibud en het Deloitte uitgekomen, waarin staat dat zes op de tien Nederlandse huishoudens of financieel ongezond of financieel kwetsbaar zijn. Dus het gaat echt om enorme aantallen. In najaar 2022 heeft onze fractie ook daar aandacht voor gevraagd en CDA-fractie heeft ook een motie ingediend destijds. De wethouder heeft nu aangegeven dat hij zegt van nou, deze groep kan ook gebruikmaken van de regeling bijzondere bijstand. En er is in het actieplan een communicatiecampagne opgenomen. Nou ja, kan de wethouder bevestigen dat er voldoende aandacht aan deze mogelijkheid wordt gegeven dat deze groep dus in aanmerking komt ook voor de bijzondere bijstand? En welke andere mogelijkheden ziet de wethouder in de communicatiecampagne om tegemoet te komen aan mensen ook met een bescheiden middeninkomen, dat die ook aan bod komen? Aanvullend hierop, in het financieel overzicht op bladzijde vijf zien wij dat geen middelen gereserveerd zijn voor deze groep. Kan de wethouder dat bevestigen dat dat inderdaad zo is? En als dat zo is, welk budget wil hij dan voor deze groep reserveren als dat t.z.t. aan de orde is en die groep geïdentificeerd is. Volgend punt is, wij vroegen ons af: hoe staat het met de uitvoering van de witgoedregeling? In het actieplan is het opgenomen dat die in april 2023 van start gaat. In najaar 2022 is hierover al uitvoerig met de raad en het forum gesproken. Wat wij ons eigenlijk afvragen, we zijn nu zes maanden verder, wat is er eigenlijk in de afgelopen zes maanden gebeurd? Dat we toen die discussie hebben gehad en dat nu pas bij per april dat wordt aangekondigd dat die van start gaat. Een volgend punt is dat in een recent NRC-artikel van 28 februari met de titel Al jaren in armoede door

een fout van de overheid, daarin is aangekaart dat er een systeemfout is voor mensen met een heel laag inkomen, en dat betreft een groep van enkele duizenden Nederlandse huishoudens die geen toeslagen krijgen terwijl ze er wel recht op hebben. Er zijn veel, ik denk dat de wethouder dit artikel al kent, vermoed ik. Er zijn in Nederland een aantal gemeenten bezig om dat te repareren. Arnhem is bezig, Nijmegen is bezig, Den Haag is volgens mij ook daarmee bezig. En we zouden het wenselijk vinden als ook de gemeente Rijswijk op zoek gaat naar hun eigen inwoners die slachtoffer zijn van deze systeemfout van de landelijke overheid eigenlijk. En nou ja, zo die gevonden zijn, of ook de wethouder bereid is om hen te compenseren. Dus dat is eigenlijk de vraag aan de wethouder, wil hij onderzoek hiernaar doen en is hij bereid om die groep ook financieel te compenseren? Laatste punt is eigenlijk een suggestie, is ook een vrij recent artikel, stond in het AD van donderdag 2 maart. Op de voorpagina stond een artikel over het tijdelijk noodfonds energie, dat gaat over de relatie van mensen die een laag inkomen hebben en toch relatief hoge energielasten hebben. En ja, dan is het zo dat als mensen gewoon hogere lasten hebben in relatie tot hun bruto inkomen, dat ze, en als ze meer dan een bepaald percentage betalen, dat ze daarvoor gecompenseerd kunnen worden via de energieleverancier. Wij als CDA vinden dat een heel effectief voorstel. Waarom? Omdat het is een regeling die gaat tot een bereik tot 200 procent van het sociaal minimum. Dus dat bereikt echt een hele grote groep. En het grijpt echt heel effectief aan, omdat het een relatie maakt tussen inkomens en energielasten. Dus wij denken dat het een hele goede regeling is. Alleen in het artikel stond ook dat het landelijk eigenlijk heel weinig gebruikt wordt. En wij vroegen ons af of de wethouder ook zou kunnen onderzoeken of ook in Rijswijk daar weinig gebruik van wordt gemaakt en hoe die misschien de gemeente Rijswijk dat kan faciliteren dat ook meer inwoners in Rijswijk daarvan gebruik gaan maken. En als hij bereid is om dat onderzoek uit te voeren of ook deze regeling dan deel kan uitmaken van het totale pakket aan maatregelen. Dus ene kant onderzoek, andere kant ook tegemoetkomen aan die groep. Nou, dat zijn onze punten.

De voorzitter: Oké, dank u wel mijnheer Knigge. Wie mag ik vervolgens het woord geven? Mevrouw Oude Alink.

Mevrouw Oude Alink: Ja, bedankt voorzitter. Nou, wij vinden samen met het college dat wij inderdaad in deze dure tijden snel moeten ingrijpen om een groeiend probleem van armoede te voorkomen. En we vinden het ook logisch dat er in dit plan meer middelen naar de bekende partners in de stad gaan. Ze hebben de meeste ervaring en ze staan het dichtst bij de mensen om wie het gaat. Iets waar GroenLinks achterstaat en ook blij mee is, is dat er nu ook ervaringsdeskundigen worden betrokken. Armoedebeleid wordt vaak bedacht en gemaakt zonder inbreng van de mensen zelf en dat vind ik persoonlijk wat vervelend. Ik vraag me wel af: hoe gaat u de werving van deze deskundigen aanpakken en staat er dan ook een vergoeding of een andere blijk van waardering tegenover dat zij meehelpen aan het maken van het nieuwe beleid? In het verlengde hiervan denk ik ook dat soms misschien het leven van mensen in armoede nog onvoldoende begrepen wordt. Het is dus heel goed dat er deskundigen aan zullen schuiven. Er wordt in het plan aangegeven dat veel mensen de weg naar de gemeente nog niet goed vinden. Misschien is een verklaring hiervoor dat de werkende armen een beetje uit het oog worden verloren. Een heel groot gedeelte van de doelgroep zal werken en die zal bijvoorbeeld niet in de openingstijden van het Financieel Servicepunt daarnaartoe kunnen. Heeft u dit op uw netvlies en gaat het misschien in de toekomst nog verbeteren? We zijn net als heleboel andere fracties ook heel benieuwd naar de aangekondigde communicatiecampagne voor specifieke mensen met een middeninkomen die geen aanspraak maken op een bijstandsuitkering. U geeft aan dat er communicatie komt die daarop gericht gaat zijn, en dan vraag ik me af: hoe gaat u dat doen? Ligt het aan de locaties of in een andere vorm? We vinden ook goed dat in het plan staat dat er aandacht zal zijn voor verschillende vormen van armoede-uitingsvormen en dat u mensen zoveel mogelijk wil mee laten doen en participatie wil stimuleren. We willen graag wel de opmerking maken hierbij dat de armoede zelf de belemmering vormt en dat de oplossing eigenlijk meer bestaanszekerheid is dan meer participatie, want ik denk dat de inwoners dan vanzelf de keuze kunnen maken of ze wel of niet gaan participeren. De kern van het beleid zou dat ook moeten zijn. Ik

vroeg me af hoe u dat ziet. En we zijn ook benieuwd naar de reactie van de Adviesraad van het sociaal domein op dit plan, en wanneer kunnen we die verwachten? Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Oude Alink. Mevrouw Van Nunen.

Mevrouw Van Nunen: Ja voorzitter, dank. Al veel onderzoeken zijn genoemd die ik ook op mijn lijstje had staan. Ik wil wel zeggen dat het hier, zoals ik het heb gelezen, om incidenteel geld gaat en ook werk en inkomen volgens mij hier rijkelijk bij betrokken wordt door sommige sprekers. Dat heb ik niet gedaan in ieder geval, ik heb het echt gelezen als een incidentele injectie, impuls, zoals het ook wordt genoemd. Dus ik heb een aantal vragen die ik wel heb rondom toeslagen, uitkeringen, mensen aan het werk helpen, bewust niet hierbij betrokken. Naast al die onderzoeken die al genoemd zijn, wil ik er nog een noemen. Dat was vandaag het SCP, die ook zegt dat de kloof tussen niet alleen arm en rijk, maar ook tussen groepen Nederlanders steeds groter wordt. Ook in sociale zin, netwerk, erbij horen. En dan kun je zeggen: wat heeft dat hiermee te maken? Maar alle maatregelen kunnen daar een steentje toe bijdragen, denk ik. Of denken wij als Partij van de Arbeid, dus ook deze incidentele gelden. Om nog maar even het SCP-rapport hierin te noemen. En ik hoop dat u dat ook in het achterhoofd houdt bij de maatregelen die wel of geen, zoals de VVD terecht vraagt, effect kunnen sorteren. Voorzitter, uit de toelichting blijkt dat ook in Rijswijk goed te zien is dat we in een nieuw tijdsgewricht leven. En dat misschien de kadernota Samen rijk heel goed was en nog steeds is, maar dat die wel herijkt moet worden. Ik vraag daarom ook de wethouder wanneer we die integrale aanpak, want dat wordt wel genoemd in uw voorstel voor nu, wanneer we die tegemoet kunnen zien. U zegt in het vierde kwartaal, ik zou het eigenlijk graag voor de winterperiode tegemoet willen zien. Kan dat, wethouder? Dus eigenlijk dus op het einde van het derde kwartaal, dan zitten we in oktober, en niet in het vierde kwartaal wanneer de kosten ook weer oplopen voor diverse posten zoals energie. Waarom kiest, mevrouw Harmsen zei het al ook, de gemeente niet voor een meer directere vorm om inwoners in armoede te, ja, in gesprek gekomen met inwoners die in armoede leven? U zegt: er komen niet zoveel aanvragen naar, of mensen naar het Financieel Servicepunt. Misschien heeft dat er ook wel mee te maken wat mevrouw Harmsen ook direct, volgens mij terecht zei, in dat besef van wantrouwen en vertrouwen bij die groep naar de overheid. En dan maak even het bruggetje naar de klankbordgroep. Ik vind het ook wel veel geld wat daarnaartoe gaat, dus ik zou ook graag willen zien hoe u die impulsen dan uit die klankbordgroep ziet. Als de gemeente dit gaat organiseren, wat u in uw toelichting ook zegt, of in uw bijlage, dan gaat daar ook veel, nou ja, mogelijk veel geld naar formatie rondom coördinatie, planning. Ik zou de, wij zouden het graag ook meer in actie zien, dus ik hoop ... Klankbordgroep, prima voorstel, maar kunnen we dat ook vooral gericht op de gelden die daarvoor gereserveerd zijn in uw voorstel ook vooral op de acties concentreren die daarmee gemoeid zijn? Dus graag ook meer in die zin uitleg van uw kant over de pilot. Ik vind het voorstel van de heer Veerman, en misschien moeten we daar na het forum nog eens over doorpraten, om maaltijden op school dan wel lunches op school, ja, te faciliteren daar waar het effect kan hebben ook op, nou ja, ook gewoon de leerprestaties en het welbevinden van leerlingen op school, om daar nog eens goed over na te denken. Van Don Bosco hoorden wij in ieder geval dat zij zien bij de tussenschoolse opvang dat steeds meer kinderen zonder lunchpakket naar de opvang komen. Misschien kunt u daar eens een peiling onder meer scholen houden wat betreft de, ja, armoede daar die op scholen wordt ervaren in de maaltijden die niet van huis uit meegegeven worden. Voorzitter, nog een paar concrete dingen. De leskist armoede, die hebben we op de basisschool. Kan die doorontwikkeld worden ook binnen deze maatregel, maatregelen? Wij zouden ervoor zijn om daar een bepaald budget voor te reserveren zodat die geactualiseerd kan worden. Nu moet die gehoord worden van de gemeente, kan die niet kosteloos beschikbaar worden gesteld voor het basisonderwijs? En dan als laatste het vo-onderwijs en de leerlingen die, Rijswijkse jongeren die niet op Rijswijkse scholen zitten maar buiten Rijswijk naar school gaan, hoe bereiken we die? Want de Rijswijkse leerlingen die op Rijswijkse scholen zijn, zitten, dat zijn er maar een gering aantal. Voorzitter, hier laat ik het even bij in de eerste termijn. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u, mevrouw Van Nunen. Voordat ik mevrouw Koegler het woord geef, wilde ik even laten weten dat het agendapunt buitenaccommodaties in het andere forum, nou ja, over een paar minuten gaat beginnen. Dus ik wil iedereen even de gelegenheid geven om daarnaartoe te gaan als dat kan. En dan ... Of is mevrouw Koegler van allebei de punten? Oké, nou, gelukkig. Dan geef ik u nu het woord.

Mevrouw Koegler Böhm: Dank u wel, voorzitter. Ja, de laatste in de rij dus er is al een hoop gezegd. In ieder geval dank aan de wethouder voor het actieplan. Mijn fractie is blij dat er geld vrijgemaakt gaat worden voor de armoedebestrijding. Het is goed dat we als gemeente iets doen voor de minima, maar ook zeker voor de middeninkomens. Daar heeft Rijswijks Belang zich al vaker hard voor gemaakt en ja, we zijn echt wel voorstander van het oprekken van die grens van die 130 procent van het wettelijk sociaal minimum. Dus we waren erg blij om dat terug te lezen. Wij maken ons ook echt wel zorgen om de groep werkende armen en AOW'ers met een klein pensioentje, die het echt heel erg moeilijk hebben momenteel. En omdat ze eigenlijk dertig, veertig euro per maand meer verdienen, ja, eigenlijk nergens recht op hebben. Is belangrijk dat we hun ook ondersteunen. Dan staat er in het raadsvoorstel dat er een aantal impulsmaatregelen genomen worden voor de minima en de middeninkomens. Maar na het lezen van het actieplan had mijn fractie toch wel, nou ja, daar wat bedenkingen over. We lezen vooral communicatie, voorlichting, klankbordgroepen, onderzoeken. En wij missen wel wat concrete acties die ondernomen kunnen worden. En als we dan gaan kijken naar de klankbordgroep, daar hebben een aantal partijen al wat over gezegd. Ik ben zeker een voorstander van klankbordgroepen, ik heb daar bij de inclusieagenda ook om gevraagd aan de wethouder. Maar juist dit onderwerp, armoede, daar zijn al zoveel sessies over geweest de afgelopen jaren. Ik ben zelf sinds 2016 politiek actief en elk jaar heb ik in ieder geval wel één klankbordsessie bijgewoond en volgens mij meerdere raadsleden waar ook ervaringsdeskundigen zaten, onze samenwerkingspartners, er zijn hele mooie dingen uit naar voren gekomen. En ik vraag me dan af, met die bevindingen van de afgelopen jaren, wat hebben wij daar dan mee gedaan en wat verwachten we nu dan voor extra's vanuit deze klankbordgroep? Ik vind het echt heel veel geld. En ja, wat Rijswijks Belang betreft houden we het gewoon bij het budget wat er in eerste instantie vrij was gemaakt. Maar die tweehonderdduizend euro vinden wij echt heel erg veel, dus wij sluiten ons ook aan bij het amendement eventueel, dus daar willen we graag na de tweede termijn nog even over verder praten. Dan hebben we de middeninkomens. Wij begrijpen echt wel dat er wat onderzoeken gedaan moeten worden om even te kijken: waar ligt de problematiek? Aan de andere kant, als je het heel zwart-wit bekijkt, middeninkomens, bijvoorbeeld de werkende mensen, die kunnen niet rondkomen. Ja, wat is daar het probleem van? De hoge kosten. Dus hoe wil je ze dan vergoeden? Met iets duurzaam waardoor ze geld kunnen besparen. Dus wij vragen ons echt af: wat gaat zo'n extern bureau nu onderzoeken? En hebben we dat nu echt nodig om die specifieke problematiek naar boven te krijgen of kunnen we ook iets bedenken waarmee we ze gewoon kunnen helpen? Is best wel een hoop geld, zestigduizend euro. Dus ja, graag de reactie van de wethouder daarop. Verder zetten we met dit plan ook echt in op meer kenbaarheid geven aan alle diverse regelingen. Nu is de witgoedregeling, dat is een op-is-opregeling. Nou, wij hebben al vaker aangegeven dat wij daar geen voorstander van zijn. Maar wat wij ons wel afvroegen, als we dan zo gaan communiceren en alles wordt steeds bekender, is er dan ook voldoende geld in de begroting, of kunnen we daar nog een wijziging op de lopende begroting voor verwachten? En dat was het.

De voorzitter: Oké, dank u wel, mevrouw Koegler. Heb ik dan iedereen gehad of is er nog iemand die iets wil zeggen? Nee? Nou, dan geef ik wethouder Van Malsen het woord.

De heer Van Malsen: Ja. Dank, voorzitter, en ook dank aan de leden van het forum voor hun vragen en inbreng. Ik ben heel blij dat iedereen goed ingelezen is voor vandaag en dat iedereen zowel het SCP-rapport gelezen heeft als allerhande krantenartikelen in het NRC en het AD, en het rapport van Nibud en Deloitte. Dus dat is mooi. Dat scheelt een hoop, een hoop context aan mijn kant. Ik ga daar toch nog even denk ik wat mee doen. Ik heb me immers zo voorbereid. Ik denk wel dat het wel een interessante is om ook mee te starten met dat rapport van het SCP, want dat rapport, Eigentijdse ongelijkheid heet het rapport, daar wordt een heleboel

in mijn ogen heel mooi weergegeven en neergezet van nou, waar gaat het eigenlijk om in de Nederlandse samenleving tegenwoordig? En wat ik daar uithaal is kansengelijkheid en daarom, het rapport heet dan ook Eigentijdse ongelijkheid omdat het eigenlijk pleit voor meer gelijkheid. En wat zit er nou onder die ongelijkheid, wat voor factoren beïnvloeden die ongelijkheid? Dat zijn een heleboel, maar wat ik zo mooi vind aan het rapport en eigenlijk alle theorieën waar dat rapport op gebaseerd is, is dat ze het eigenlijk terugbrengen tot vier dingen. Dat zijn namelijk economisch, sociaal, cultureel en persoonsgebonden kapitaal. En dat is ook de context waarbinnen ik dit plan en ook het integrale armoedebeleid waar we aan het werken zijn en wat we naar alle waarschijnlijkheid begin 2024 goed en wel aan u kunnen presenteren, waarin ik dat ook zie. Dus dat is dat is eventjes vooropgesteld. Maar goed, dat kapitaal, dat is belangrijk want daar hebben we allemaal wat van. Maar ik denk dat ik alvast kan verklappen dat we dat niet allemaal in dezelfde hoeveelheid hebben. En dat is ook in mijn ogen wat kansengelijkheid is en het bevorderen van kansengelijkheid, het opbouwen van kapitaal. En dan heb ik het niet alleen maar over jubeltonnen en boodschappenbonnen en erfenissen en dat soort zaken, dus de zakjes geld die we allemaal wel of niet meekrijgen. Dan heb ik het ook over bijvoorbeeld dat je ouders hebt die snappen hoe je je leraren kan overtuigen om toch een vwo-advies te geven, en dan heb ik het ook over of je van huis uit mee hebt gekregen hoe je met geld om moet gaan, of je bij een sportclub zit, of je, nou ja, noem maar iets doms, de muzieksmaak van je baas deelt. Dus financieel, sociaal en cultureel kapitaal, en dat blijf ik herhalen omdat dat ook in mijn ogen de lens is waardoor ik dit plan en het beleid dat we aan het ontwikkelen zijn zie. En dat is niet alleen een probleem van de mensen zelf hè, dat is niet alleen maar een probleem van iemand persoonlijk, dat gebrek of overschot aan kapitaal. Dat is iets wat echt weerslag heeft op de kwaliteit van de samenleving en in die zin zie ik ook de noodzaak van een integrale kijk op dit beleid, en ook niet alleen maar vanuit armoedebeleid ernaar kijken maar ook vanuit werk en inkomen, vanuit onderwijs, sport, gezondheid, welzijn. En dat is ook de aanpak die we in dat integraal armoedebeleid zullen handhaven. En daarmee ook even terugkomend op de vragen over bijvoorbeeld dat schoolontbijt, dat is nou precies zo'n voorbeeld van hoe we die samenhang tussen verschillende beleidsterreinen moeten versterken. Ik heb even nagevraagd overigens over dat schoolontbijt, in hoeverre dat, of die schoolmaaltijden, in hoeverre dat gebeurt in Rijswijk. Daar hebben wij op dit moment geen, nou ja, geen helder beeld van. Dus ik heb ook gevraagd om dat even te peilen bij de scholen in hoeverre dat probleem daar leeft en of dat, ja, wat dat voor gevolgen zou hebben, dus daar kom ik op terug. Maar goed, het actieplan. Kijk, het actieplan gaat in eerste instantie over inspelen op de actualiteit hè, dus de gevolgen van de inflatie en de energiecrisis. De ontstaansgeschiedenis van het actieplan is, volgens mij ligt die in het kaderdebat van vorig jaar waarin we gezegd hebben dat we het geld wat in de TONK-middelen over is gebleven uit willen geven aan armoedebestrijding. Daar zijn we mee aan de slag gegaan, daar is dit plan het resultaat van, en in die zin is het een, in mijn ogen, een soort lanceerplatform voor ons integrale armoedebeleid waar we aan de ene kant dus korte termijn werken aan een aantal kortetermijnmaatregelen zoals het steunen van de maatschappelijke partners zoals Stichting Urgente Noden en de voedselbank, maar ook toewerken naar meer langetermijnoplossingen die beginnen met een klankbordgroep, die beginnen met het uitbreiden van de doelgroep, maar die een opmaat zijn naar het integrale armoedebeleid. En op die manier werken we ook toe naar de plannen die in het coalitieakkoord rondom armoede zijn opgenomen. Dan een aantal vragen, om te beginnen bij Beter Voor Rijswijk, die had een aantal vragen over de bedragen die door Stichting Urgente Noden uitgekeerd worden. Ik heb de exacte bedragen per persoon niet zo, maar wat we aan Stichting Urgente Noden per jaar in totaal uitgeven is zo'n 7.500 euro, in 2021 is dat 22.986 euro geweest, dus daar kunt u het uit uitrekenen wat dat betekent over 35 personen. Beter Voor Rijswijk vroeg ook: hoe gaan we armoedeval voorkomen? Nou, dat is precies het idee achter het onderzoek naar het uitbreiden van de 130 procentdoelgroep. Het idee daarachter is om te kijken naar wat betekent het als we die uitbreiden naar 150, wat betekent het als we die uit zouden breiden naar 170, dus van een aantal scenario's uitwerken. En hoe kunnen we dat ook op een bijvoorbeeld gestaffelde manier doen, dus dat betekent dat als je tot aan de 150 of tot aan de 130 zit, dat je dan bijvoorbeeld volledig recht hebt op allerhande regelingen, maar dat je dan als je daarboven komt niet meteen alles kwijtraakt, waardoor je dus in de armoedeval komt. Dat is overigens maar één definitie van de armoedeval heb ik begrepen, er is een

heleboel over geschreven. Maar ik ga er even vanuit dat dat de armoedeval is die hier bedoeld wordt. Maar die gestaffelde aanpak is onderdeel van dat onderzoek, en omdat we dus een aantal van die scenario's uit willen werken en we het goed willen doen en we niet zomaar de groep willen uitbreiden en 150 procent en dan maar, ja, maar afwachten hoe groot die impact daarvan is, willen we daar dat bureau voor inhuren en zal dat ook wat, nou, wat meer voeten in de aarde hebben dan gewoon te zeggen van nou, we gaan van 130 naar 150. Want wat ook gebleken is dat bij die 130 procentdoelgroep dachten we begin dit jaar, sorry, eind vorig jaar nog dat daar zo'n 3.200 gezinnen toe zouden behoren. Inmiddels weten we door de aanvragen voor de energietoeslag die zijn toegekend, dat dat aantal een stuk hoger ligt. En het ligt er een beetje aan hoeveel er uiteindelijk echt toegekend worden, want er lopen nog wat aanvragen. Maar dat zal eerder rond 3.500, 3.600 uitkomen dan de 3.200 eerder verwacht. Dus vandaar ook wat voorzichtigheid, want we willen dit beleid natuurlijk bestendig en duurzaam maken en daarom willen we dat goed doen. Want uiteindelijk gaat het om dat, het versterken van dat sociaal, financieel en cultureel kapitaal. En dat, nou, daar moeten we van tevoren gewoon goed over nagedacht hebben en dat moeten we niet zomaar doen. Overigens, er zitten ook een aantal zaken in, er werd heel veel gezegd over, heel veel gevraagd over, nou, die midden, die groepen middeninkomen, hoe gaan we die nou bereiken? Nou, er is een heleboel wat we al doen en wat ook in het plan naar voren komt, dus het bieden van maatwerk in de bijzondere bijstand maar ook het communiceren daarover. De vraag werd ook gesteld: hoe gaan we die communicatie toespitsen op die middeninkomens? Ik zou ervoor willen pleiten om eigenlijk de communicatie zo veel mogelijk toe te spitsen op alle Rijswijkers, want het gaat bijvoorbeeld ook om de bekendheid van het serviceteam geldzake, die zitten in Stervoorde, dat is een onderdeel van het Financieel Servicepunt. Die zijn specifiek ingericht, of specifiek opgericht om mensen te helpen, niet alleen maar met geldzorgen, dus als het al boven je hoofd groeit, maar ook met geldvragen, hoe ga ik beter met geld om, hoe kom ik uit dit formulier, kunt u mij helpen? Overigens zit bij Welzijn Rijswijk ook het team van formulierhulp. Dus dat is ook een van de kanalen die we beter voor het voetlicht willen brengen ook om mensen bijvoorbeeld te helpen met, nou ja, met de soms toch moeilijk te doorgronden brieven en teksten die wij ook als gemeente nog kunnen sturen. En dat is overigens ook een van de manieren om iemands cultureel kapitaal te verhogen, is ervoor te zorgen dat ze de taal, de Nederlandse maar ook de Engelse overigens, beter beheersen. Dan de klankbordgroep. De klankbordgroep is opgericht, of zal opgericht worden met het idee dat we niet alleen maar over de doelgroep praten, maar ook met de doelgroep. Ik ben laatst bij een bijeenkomst geweest van een aantal van de netwerkpartners waarin we eigenlijk de vragen die hier nu ook gesteld worden voor een deel maar ook meer vragen hebben besproken van nou, hoe gaan we dat nou doen, gaan we mensen nou echt helpen, wat voor problemen signaleren wij? De antwoorden op die vragen die varieerden van, nou ja, kennis van omgaan met geld, kennis van energiebesparing tot gewoon, nou, het makkelijker maken van loketten vinden, het makkelijker maken van bepaalde regeltjes. Ja, makkelijker maken toegang te krijgen tot regelingen, ook teneinde dat wantrouwen te verkleinen en het vertrouwen te vergroten. Want ook dat is een probleem en ook dat is een van de redenen waarom die klankbordgroep zo belangrijk is, het idee is dat mensen daar als ervaringsdeskundige of mensen met ervaringskennis in plaatsnemen, niet alleen maar om hun mening te delen maar echt om beleid te kunnen maken. En daar is ook het idee van dat dat dus zal leiden tot meer vertrouwen. De vraag van Wij. Rijswijk over de deelnemers aan die klankbordgroep, er werd gevraagd: kunnen we dan ook kijken naar bijvoorbeeld vrijwilligers van het Taalhuis, kunnen we kijken naar de schuldhulpmaatjes? Jazeker, sterker nog, die bijeenkomst waar ik laatst bij was, daar hebben we ook gezegd: laten we de volgende keer ervoor zorgen dat we hier mensen aan tafel hebben zitten die echt in de shit zitten, om het eventjes heel plat te zeggen. En die vinden we ook inderdaad via schuldhulpmaatjes, die waren overigens aanwezig bij die betreffende avond via, nou ja, Taalhuis is een goede, ik weet eigenlijk even niet meer zeker of die er waren, maar ook bijvoorbeeld de woningcorporaties waren daarbij, Welzijn Rijswijk was daarbij, de diaconie was erbij. Dus het is al een best wel sterk netwerk wat er staat, wat ook weer voortbouwt op, nou ja, allerhande klankbordgroepen en adviesgroepen die in het verleden opgericht zijn geweest. Dus ik wil daarmee ook even ingaan op het feit dat we hier niet weer een nieuwe groep oprichten die volledig losgezongen opereert van alles wat er vroeger of eerder al gebeurd is of eerder al opgericht is. Nee, dit is echt voortbouwen op zowel bestaand beleid als bestaande netwerken. En in

die zin is het ook echt een lanceerplatform met zijn fundamenten in het beleid dat reeds bestaat. De vraag werd ook nog gesteld door Wij. Rijswijk, de campagne, kan die doorlopen tot na 2024? Ja, wat mij betreft wel, wat mij betreft maken we er sowieso gewoon een communicatiestrategie van die wat permanentier is. Maar goed, in de eerste instantie zal het de bedoeling zijn om het te beperken tot deze twee jaren, maar daar sta ik zeker voor open. Menstruatiearmoede, dat is een goede, wat gaan we daar specifiek aan doen? We hebben in Rijswijk al een aantal uitgiftepunten. Ik kan zo niet uit mijn hoofd zeggen waar ze zijn maar er zit er sowieso eentje bij Stervoorde. We hebben laatst wat leerlingen vanuit het Speaking Minds-project op bezoek gehad met specifiek de opdracht van nou, kom eens met aanbevelingen ten aanzien van armoede aan de gemeente en dan gaan wij daarmee aan de slag. Een daarvan was een communicatieplan en nog wat aanvullende maatregelen die we zouden kunnen ontwikkelen over menstruatiearmoede. Daar zijn we nu dus mee bezig en in april is de volgende bijeenkomst weer en dan gaan we ook presenteren wat we gedaan hebben. Dus dat zal ik ook met uw raad delen. Dan het CDA over die klankbordgroep. Ik hoorde van een aantal partijen dat men het bedrag wat voor de klankbordgroep gereserveerd staat vrij hoog vindt. En ook de vraag van nou, wat voor pilots gaan we dan doen, is dit niet heel veel geld om in een klankbordgroep te steken, moeten we dat geld niet veel beter direct bij de mensen zien te krijgen? Het idee achter de klankbordgroep is juist dat het geld zo snel mogelijk naar de mensen toe gaat en daarom is het ook zo belangrijk dat er mensen bij zitten die onderdeel uitmaken van die doelgroep, die die ervaringskennis hebben omdat zij naar onze mening het beste weten waar je dat geld aan uit zou kunnen geven. Dat betekent niet dat we meteen het eerste het beste idee wat we uit die klankbordgroep krijgen voor honderdduizend euro uit gaan voeren, maar als we kijken naar het soort plannen wat doorgaans, nou ja, in andere gemeenten of, nou, ook in eerdere versies van dit voorstel stonden, dan wordt het al gauw best wel duur. Die boodschappenbonnen die we er nu uitgehaald hebben, dat was een idee om de groep minimahuishoudens een boodschappenbon van honderd euro te geven, dat wordt dus voor nou, à 3.500 huishoudens om en nabij al snel 3,5 ton. Dus vandaar dat daar een bedrag voor gereserveerd staat. Betekent niet dat die op moet, betekent wel dat we de ruimte hebben om echt, nou ja, aan de wens te voldoen van, nou jou, van de mensen die in die klankbordgroep met goede ideeën komen die we uiteraard wel gewoon met ons ketenpartners en met de beleidsmedewerkers zullen toetsen. Uiteraard kan u later besluiten om dat bedrag te verlagen, maar daarmee is ook de slagkracht van de klankbordgroep kleiner. De boodschappenbon, de vraag werd nog gesteld, komt die dan definitief niet terug? Het antwoord daarop is kort en dat is nee. En dat heeft alles te maken met een aantal punten die tijdens de beeldvormende sessie naar boven gebracht werden door raadsleden over de uitvoering en voor risico's rondom staatssteun. Dan was er nog een vraag over de witgoedregeling, hoe wordt die nou precies uitgevoerd? Daar hebben we toevallig vandaag in de collegevergadering over gehad. De portefeuillehouder die daar nu mee bezig is met de uitvoering daarvan is mijn collega Mark Wit, die zit hier helaas niet, dus ik zal hem vragen om schriftelijk bij u terug te komen met een antwoord op die vraag. En het artikel werd ook genoemd van het NRC over de systeemfouten die schijnbaar gemeenten en ook de Rijksoverheid maakt in het uitkeren en het toewijzen van toeslagen, vooral voor gezinnen waarin één persoon een inkomen heeft en één persoon een uitkering. Dat artikel heb ik ook gelezen, inderdaad, daar schrok ik ook best wel van, ook voor de implicaties van een aantal gemeenten. Ik geloof dat Nijmegen en Arnhem inmiddels al, nou ja, met compensatiemaatregelen moeten komen. De vraag werd gesteld: gaan wij daar in Rijswijk ook werk van maken? Het antwoord daarop is ja. Daar ben ik namelijk vanmiddag ook al door, nou, onder meer toedoen van uw collega die naast u zit, mee aan de slag gegaan, dus die vraag die staat uit. In hoeverre is dat een, ja, in hoeverre is dat een probleem in Rijswijk en kunnen we daar iets aan doen? Vraag werd ook nog gesteld: bent u dan bereid om die groep te compenseren? Uiteraard, in principe ben ik bereid om die groep te compenseren, maar het moet wel blijken nog hoe groot het bedrag zal zijn als dit probleem zich voordoet in Rijswijk, dus daar hou ik me wel een beetje een slag om de arm. Maar natuurlijk moeten gedupeerden van dit soort zaken gecompenseerd worden. Overigens is in Den Haag ook al een soort lobby gaande om te kijken of dit een probleem is. Ik heb ook meteen contact opgenomen met mijn collega in Den Haag en gezegd, of zij heeft ook toegezegd dat als er, nou ja, een lobby opgestart wordt vanuit Den Haag dat wij als Rijswijk daar gewoon aan mee kunnen doen, dus daar kijk ik ook heel erg naar uit, zodat we ook de Rijksoverheid op het hart kunnen drukken dat zij hier een rol in hebben

te spelen. Dan het onderzoek naar het energiefonds, geloof ik. Ik kijk even de heer Knigge aan, of dat de juiste benaming is. Ja. Tijdelijk noodfonds energie. Ja, dat zou, daar zou ik even op terug moeten komen want ik ken de ins en outs van dat energiefonds niet. Dus als het goed vindt dan kom ik daar ook schriftelijk even op terug. GroenLinks vroeg over de werving van de ervaringsdeskundigen, waar gaan we dat doen? Wat ik net al zei, er was laatst een bijeenkomst waar een heleboel van de ketenpartners die ook betrokken zijn bij het, nou ja, het vormen van dit beleid en het uitvoeren ervan, aanwezig waren. En daar hebben we deze vraag ook neergelegd van help ons met het vinden van de mensen die we moeten hebben, want daar zaten ook mensen tussen die werkzaam zijn bij onder andere voedselbanken, de weggeefwinkel, schuldhulpmaatje, et cetera. Dus dat zal een van de kanalen zijn om te werven, uiteraard gebruiken we ook onze eigen gemeentelijke kanalen om mensen te werven. En de vraag werd ook nog gesteld van ja, krijgen zij een vergoeding of een andere blijk van waardering? Nou, blijk van waardering, die krijgen ze uiteraard, maar een vergoeding hebben we op dit moment nog niet in een begroting zitten. De vragen werden ook nog gesteld door GroenLinks over werkende armen die bijvoorbeeld niet buiten werktijden terecht kunnen bij bijvoorbeeld een Financieel Servicepunt. Nou gaan wij experimenteren met het open zijn van het Financieel Servicepunt buiten werktijden. Dus dat is een pilot die we gaan draaien op het moment dat we ook het jongerenperspectieffonds, dat in een raadsvoorstel voorbij zal komen dat ik geloof de komende vergadering op de agenda staat, of die daarna, om, nou ja, te experimenteren met openingstijden buiten de kantoorstijden. En als dat succesvol is dan kunnen we dat uiteraard uitbreiden. Mevrouw Oude Alink die meldde ook nog dat bestaanszekerheid belangrijk is en dat dat de kern van het beleid zou moeten zijn. Ik hoop dat ik met mijn betoog over kansgelijkheid en het versterken en vergroten van het financieel, sociaal en cultureel kapitaal van de Rijswijkers genoeg vertrouwen heb gegeven aan mevrouw Oude Alink om ervan overtuigd te zijn dat ik bestaanszekerheid zeker hoog in het vaandel heb, want dat ligt in het verlengde daarvan. De reactie Adviesraad Sociaal Domein, dat was nog een vraag van GroenLinks, die heb ik nog niet ontvangen. Zo gauw we die krijgen, dan zullen we die met u delen. We hebben overigens de Adviesraad Sociaal Domein in een wat meer informerende, adviserende, lichtere vorm meegenomen in dit voorstel omdat dit voorstel en dit plan eigenlijk een impuls is, een versterking van bestaand beleid en niet een uitbreiding van het beleid of nieuw beleid. Dus voor het aankomende integrale armoedebeleid zullen we ze wel weer in de volledige cyclus meenemen. Dan de vraag van de Partij van de Arbeid, nou, wanneer komt de integrale aanpak? Die vraag die had ik al beantwoord, maar we zullen daar hopelijk het laatste kwartaal inderdaad van dit jaar meer over kunnen zeggen en de verwachting is dat die het eerste kwartaal van volgend jaar bij de raad komt ter besluitvorming. Mevrouw Van Nunen vroeg ook nog naar is er niet een directe vorm, directere vorm om met de mensen in gesprek te komen? Nou is de hele communicatieaanpak daar sowieso op gericht, en ook is het idee achter de klankbordgroep natuurlijk dat we juist de mensen daarin zitten met wie we in gesprek willen komen. Vragen over schoolontbijt heb ik beantwoord. Het doorontwikkelen van de leskist armoede, of we dat met deze middelen kunnen doen en of we die dan gratis ter beschikking kunnen stellen aan scholen, dat is ook een vraag die ik zo niet zou kunnen beantwoorden, dus daar kom ik met uw toestemming graag schriftelijk op terug. En ook het bereiken van leerlingen buiten Rijswijk, dat is meer een vraag voor mijn collega van onderwijs. Het lijkt mij voor de hand liggen dat we in gesprek gaan met de collega's in de regio, maar dat zal ik ook aan haar laten om die vraag te beantwoorden, met uw goedvinden. Dan was er nog één vraag die overbleef die ik van ... Nee, dat is niet waar, er zijn nog wat meer, maar er was één vraag van Rijswijks Belang over de begroting, de laatste vraag, en die kreeg ik eerlijk gezegd niet helemaal mee. Dus ik weet niet of u hem kan herhalen heel kort.

Mevrouw Koegler Böhm: Ja, dat was een vraag over dat we meer bekendheid willen geven aan alle regelingen, mensen naar ons toe willen trekken als gemeente. En de witgoedregeling is bijvoorbeeld een op-is-opregeling, en zo zijn er natuurlijk meerdere potjes begroot. En vroegen ons af als we meer vraag krijgen, moet er dan ook de begroting aangepast worden?

De heer Van Malsen: O ja. Specifiek over de witgoedregeling, als er meer vraag is naar witgoed, dus meer koelkasten en wasmachines, binnen die regeling dan is het antwoord nee. Want die is begrensd op 600, 650,

nou ja, witgoedapparaten, en daarna is die gewoon op. En bovendien is dat geld wat vanuit een specifieke uitkering komt die het Rijk uitgekeerd heeft aan de gemeente Rijswijk à één miljoen euro, en als die uitkering op is dan, ja, dan kunnen we daar helaas niks meer van uitgeven. Ja, tot slot dus het idee achter het plan is enerzijds kortetermijnoplossingen om mensen nu te helpen en anderzijds als een lanceerplatform te fungeren voor ons integrale armoedebestrijdingsbeleid. En het idee is in het integrale beleid dat we daar ook mensen gaan helpen om om te gaan met geld, bewuster om te gaan met geld, te sporten, onderwijs te volgen, vrijwilligerswerk te doen, veel meer inzetten op preventie en samenhang, en op deze manier verschillende beleidsterreinen met elkaar verbinden om ook, nou ja, dat sociale, financiële en culturele kapitaal op te bouwen. Want armoedebestrijding in mijn ogen is als je het positief formuleert niks anders dan het bevorderen van kansengelijkheid en kansengelijkheid is, ik hoop dat dat betoog beklijft, niks anders dan kapitaalopbouw. En als iemand die het grootste deel van zijn carrière op de Zuidas heeft doorgebracht is kapitaalopbouw iets wat ik heel erg na aan mijn hart heb. Dank, voorzitter.

De voorzitter: Oké, dank u wel mijnheer Van Malsen. Mevrouw Prenger, wilt u reageren in tweede termijn?

Mevrouw Prenger: Nee, dank u wel. Bedankt voor de beantwoording.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Prenger. En mevrouw Jansen.

Mevrouw Jansen-Dirkx: Ja, ik heb wel een tweede termijn. Een aantal dingen. Ten eerste, de menstruatiearmoede. Nou, goed dat daar inderdaad ook al met inderdaad Speaking Minds meer over gesproken wordt. Ik geef daar ook even een kleine gedachtegang in mee. Ik weet dat er op Delftse middelbare scholen kastjes worden neergezet waarin leerlingen dus gratis middelen kunnen pakken. Is dat misschien een idee ook voor Rijswijk? Ik weet niet of de Rijswijkse scholen daar al aan meewerken, en ik zeg dan met name Rijswijkse scholen want ja, meisjes worden steeds vroeger ongesteld, dus het kan ook zijn dat dat al op de basisschool gebeurt. Fijn ook om te horen dat dan bijvoorbeeld er al een kastje of iets dergelijks of een uitgiftepunt is bij Stervoorde, maar misschien kunnen we ook verder kijken bij bijvoorbeeld sportvereniging en dat soort zaken. Dus dat is een gedachtegang die ik u graag wil meegeven. Ik heb geen antwoord gekregen op de vraag hoe het, over de gedachtegang om achttienjarigen te helpen bij hun belastingaangifte. Zeker omdat het hun eerste keer is en, nou ja, uit onderzoek dus gebleken is dat ze het heel erg moeilijk vinden vanwege het taalgebruik. Dus ik wou vragen of u daar nog op wou willen reageren. En ik werd getriggerd in de eerste termijn door mevrouw Van Nunen over lunchpakketjes op de opvang, dat ze op de opvang verschijnen zonder lunchpakketjes. Volgens mij is het een onderdeel van de taak op de opvang om lunchpakketjes zelf te verstrekken. Ik heb zelf in de kinderopvang gewerkt en daar was dat gewoon dat er een lunch verstrekt werkt. Dus ik vraag me af wat mevrouw Van Nunen daarmee bedoelt.

Mevrouw Van Nunen: Voorzitter? Ja, ik kan het ook in de tweede termijn zeggen, maar het gaat niet om de kinderopvang, het gaat om de tussenschoolse opvang. Waar kinderen zelf vanuit school ...

Mevrouw Jansen-Dirkx: Dat is wat anders, inderdaad, dan heb ik hem inderdaad beter begrepen. Want op de gewone opvang is het namelijk geen gebruik dat de kinderen zelf lunchpakketjes ... Maar dan is het voor mij het punt duidelijk. Dat was het voor mij in tweede termijn, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Jansen. Ja, mijnheer Veerman is naar het andere forum, neemt u het over, mijnheer Verburg?

De heer Verbrugh: Voor zover dat kan. In ieder geval op de eerste plaats hartelijk dank voor de uitgebreide beantwoording van alle vragen aan de wethouder. Als ik het goed heb begrepen, heeft de wethouder toegezegd inmiddels dat het niet gaat om het zeg maar helemaal vernieuwen van bestaande en achterwege

laten van het contact houden met bestaande structuren, maar het opbouwen van wat er al is, en dat die klankbordgroep misschien een verkeerde naam heeft, want in feite gaat die klankbordgroep echt aan de slag. Het is meer een soort uitwerkgroep dan een klankbordgroep in de bekende term. Ah, daar is Rens. Ik heb ook genoteerd dat het vooral niet gaat om extra personeelskosten. Dat staat ook tussen haakjes ergens in de tekst. En dat wij dus waarschijnlijk een verslag zullen kunnen krijgen van de geleverde prestaties voor die twee ton over twee jaar. Want daar gaat het natuurlijk dan eigenlijk om, zoals de wethouder heeft geadviseerd. Ja, dus ja, mij rest verder niet dan u veel sterkte te wensen daarmee.

De voorzitter: Oké, dank u wel, mijnheer Verbrugh. Mevrouw Harmsen.

Mevrouw Harmsen: Ja, dank u wel, mevrouw de voorzitter. Toch even terugkomen op dat vertrouwen gegeven en de klankbordgroep. Begrijpen nu echt dat het merendeel van het geld is gereserveerd echt voor het armoede bestrijden in een pilot. Maar drie mensen zullen dus in een groep aan een tafel met allemaal experts die betaald worden per uur zitten, drie keer per jaar, en ze zijn ervaringsdeskundigen door hun eigen armoede, en ze moeten hun ervaring delen en daar krijgen ze niets voor. Dat is geprobeerd in Moerwijk en er is geen ervaringsdeskundige meer te krijgen voor een klankbordgroep omdat mensen het zo zat zijn dat ze dat ze met twaalf deskundigen die per uur worden betaald daar moeten zitten en met een kopje koffie worden afgescheept. Dan denk ik van ja, waar doe, ik ben toch niet gek? Mijn advies is: wilt u vertrouwen schenken, doe een kleine vergoeding. Dat kan natuurlijk ook een mooie bon zijn van de lokale winkel hier. Er is ruimte binnen ook iemand die bijstand of schuldhelpverlening heeft om iets te geven. Daar is altijd wel ruimte voor. Maar waardeer het, want anders is het werven heel erg moeilijk.

De voorzitter: Oké, dank u wel, mevrouw Harmsen. Mijnheer Ezinga.

De heer Ezinga: Voorzitter, dank u wel. Hoewel de heer Van Malsen mij nog indringend heeft aangekeken in zijn betoog, heeft hij mijn naam noch mijn partij in zijn mond genomen. Dat deed mij vermoeden dat hij niet mijn vragen heeft beantwoord en dat bleek ook zo. Ik heb hem gevraagd over het effect van de klankbordgroepen. En hij heeft her en der wel het een en ander geroepen over de klankbordgroepen en wat ze zouden moeten beogen. Maar hij spreekt niet over wat hij daarna eigenlijk wil bereiken. Hij hoopt dat er goede ideeën uit voortkomen, maar hij ziet niet in welke ideeën dan precies zou moeten zijn. Of die voor de korte, middellange of lange termijn gaan renderen. Ik wil daar graag meer concretisering alvorens ik 2 ton daarvoor ga uitgeven. Om maar niet te spreken over een voortdurende klankbordgroep die periodiek bij elkaar gaat komen, waarvan inderdaad zoals mevrouw Harmsen aangeeft, ervaringsdeskundigen aansluiten om niet en de professionals dus inderdaad uurtje factuurtje krijgen. Waarom moet dat periodiek, waarom kunnen we dat niet veel slimmer inrichten door één grote expertsessie neer te zetten met alle lokale partners die van doen hebben met de armoedebestrijding, en dat echt heel agile aanpakken? En dan de beste impuls eruit trekken en daar actie op te verrichten. Want anders zitten we gewoon twee ton uit te geven op heel veel dingen misschien, maar niet op actie voor de armoedebestrijding. U heeft enigszins gesproken over die middeninkomens en over het verrichten op onderzoek op die middeninkomens. Waar zitten ze nou eigenlijk? Er is daar een bijdrage in de begroting voor gereserveerd, alleen die staat wat mij betreft onvoldoende in verhouding tot die begroting van de klankbordgroep. Dus ik zou graag daar nog een reflectie op willen. U doet een schets op de sociale ongelijkheid hè, het sociaal kapitaal, cultureel kapitaal. Dit staat wat mij betreft ... Ik snap de visie en ideologie die u schetst maar dat staat wat mij betreft te ver op deze incidentele, zoals ook mevrouw Van Nunen aangeeft, incidentele impuls die u nu schets rondom de armoedebestrijding. Dus de ideologie snap ik, maar ik vraag van u meer concretisering en acties rondom de gelden die u incidenteel hier gaat uitgeven. Ik ben wel heel erg eens met uw communicatie naar alle Rijswijkers en niet selectief, dat betekent dus dat u de communicatiecampagne die daarop moet plaatsvinden ook zeer zorgvuldig moet zijn en wat mij betreft ook alle Rijswijkers direct moet kunnen raken. Dus niet middels het lokale Rijswijks Dagblad, maar echt in de bus of wat mij betreft huis-aan-huis, hoe dan ook, maar wees daar wel zeer zorgvuldig in. Ik

hoor graag uw reflectie daarop. Nog even over die klankbordgroep. U zegt dat u wil praten met de doelgroep. U wil het wantrouwen verkleinen, zoals mevrouw Harmsen dat ook beoogt. Maar we hebben het nog steeds over die incidentele middelen. In hoeverre denkt u dat u met die ervaringsdeskundigen daarmee het wantrouwen gaat verkleinen, want heeft u daarmee alle ervaringsdeskundigen te pakken? Heeft u daarmee alle mensen te pakken die het wantrouwen in de overheid hebben? Ik vind dat niet echt de reden om daarmee een klankbordgroep te starten. Graag uw reflectie daarop. En hoe kijkt u aan tegen, ja, de nieuwe generatie die mogelijk tegen armoede aanloopt? Op een gegeven moment hebben schoolverlaters en mensen die starten met het kopen van een woning, met het zelfstandig wonen, in hoeverre is de campagne daar specifiek op gericht? Want daar zit eigenlijk de toekomstige problematiek. Wij doen natuurlijk wel een stukje awareness op school, een stukje kennisverbreding op school, maar juist diegenen die nu op het punt staan grote aanschaf, een grote financiële verplichting aan te gaan, in hoeverre kunnen we daar nu een bijstand in verlenen door middel van deze incidentele gelden? Mag ik daarop uw antwoord? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Ezinga. Mijnheer Knigge.

De heer Knigge: Ja voorzitter, dank u wel. Dank aan de wethouder voor de antwoorden die hij gegeven heeft, dank ook voor de toezeggingen op het terrein van de witgoedregeling en de systeemfout van wat in NRC stond en dat hij nog terugkomt op de tijdelijke regeling voor het energienoodfonds. Dat zien we graag tegemoet. Een aantal sprekers die ook hiervoor zijn geweest die zijn ook kritisch, hebben ook in tweede termijn kritisch gereageerd op het bedrag van twee ton, wat wij dus ook in eerste ronde, eerste fase gezegd hebben. Ja, wij zien toch nog een wanverhouding tussen dat bedrag wat gaat naar de klankbordgroep en bedrag wat direct naar de inwoners gaat. U heeft aangegeven dat u zegt van ja, ik ga dat met een redelijk aantal experts ga ik dat doornemen en daar komen vast hele goede maatregelen uit. Nou ja, dan is het natuurlijk zo van eerst zien en dan geloven. Ja, misschien is een suggestie dat u zegt van op het moment dat u concreet beeld heeft van wat u wilt gaan doen, dat u dat nog eens schriftelijk rapporteert aan de gemeenteraad en dat we het nu daarover nog eens kunnen hebben. Vooralsnog zijn we, blijven we gewoon heel kritisch tegen dat bedrag van 2 ton en ja, vinden we dat allemaal toch nog een beetje vaag. Dus dat is eigenlijk het beeld nu. Ten aanzien van de communicatie heeft u gezegd van ja, ik wil liever generieke communicatie houden. Aan de ene kant snap ik dat, andere kant hebben wij het gevoel dat, ja, toch die middeninkomens, die bescheiden middeninkomens, dat die toch wel een hele specifieke vorm van communicatie nodig hebben. Die zijn toch ook minder gewend om bij wijze van spreken een beroep te doen op de bijzondere bijstand. U geeft aan van nou ja, we kunnen dat via het kanaal van de FSP laten lopen, maar dat is nu juist waarvan we constateren dat het op dit moment niet goed loopt. Dus daar houden we toch wel twijfels over en, nou ja, goed, dat willen we gewoon graag volgen hoe u dat gaat vormgeven in de communicatiecampagne. Dat zullen we dan ook zien. Dus dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Knigge. Mevrouw Oude Alink.

Mevrouw Oude Alink: Ja, dank u wel voorzitter. Nou, volgens mij heeft de wethouder mijn vragen allemaal uitgebreid keurig beantwoord. Ik sluit me aan bij het betoog van mevrouw Harmsen over de vrijwilligers. Ja, dat nu dus vrijwilligers zijn in dit plan misschien niet helemaal zouden moeten zijn. Ze offeren wel hun tijd op om ons te helpen om andere mensen weer te helpen. Dat is wel op zich bewonderenswaardig. En ik sluit me ook aan bij de VVD in de zin van het mag wel iets concreter met wat eruit moet komen uit de klankbordgroepen, want ik geloof best dat er wat uitkomt en ik snap ook dat er flexibiliteit moet zijn, dat mocht er iets heel goeds uitkomen wat misschien kostbaar is, dat u dat meteen kunt uitvoeren. Maar ja, het mag iets concreter wat mij betreft. En verder ook inderdaad bij het CDA ben ik het ook mee eens met ik vraag me af hoe we dan die specifieke groep gaan bereiken. Want natuurlijk moeten we iedereen bereiken, maar ja, hoe precies? Zijn daar al ideeën over? En zo niet, dan snap ik dat, maar ik vraag me af. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Oude Alink. Mevrouw Van Nunen.

Mevrouw Van Nunen: Voorzitter, dank. Het zal de rest van het forum niet verbazen dat ik me van harte kan aansluiten bij het pleidooi van de wethouder voor een integrale armoedeaanpak. En met alle onderdelen die hij daarbij genoemd heeft. Een, ja, een mooie zowel start van zijn betoog alsook een afronding. Dus ja, mooi om te horen, voor ons in ieder geval. En naar de heer Ezinga zou ik willen zeggen: volgens mij slaat de wethouder juist een brug tussen dit incidenteel geld in zijn beantwoording, zijn reactie, en de langere termijn met verschillende invalshoeken. Zo heb ik het in ieder geval teruggehoord vanuit mijn perceptie. Dus dat vond ik nou juist zo mooi. De verbinding. Voorzitter, nog een paar concrete dingen die mij ook nog wel opgevallen zijn uit de reactie van de wethouder. Is het misschien, want die pilot daar heb ik ook nog wel vragen over, over het effect en wanneer die zou kunnen starten. Is het misschien een idee om die twee ton flexibel te kunnen inzetten of in 2023 en 2024? Er staat totaal twee ton voor, maar niet één ton per jaar. Maar stel dat er nou een goede pilot uitkomt, voortkomt uit die klankbordgroep, en die komt in het najaar pas tot ontwikkeling, dat zou zomaar kunnen want die klankbordgroep moet nog worden opgestart. Zou dan niet het deel, een deel van het budget van die ton voor 2023 ook naar 2024 overgeschoven kunnen worden als de pilot daarom vraagt? Dat is eigenlijk mijn suggestie, ik hoor daar graag het antwoord van de wethouder op, want het zou ook jammer zijn als er een goede pilot uit voortkomt uit die klankbordgroep die wellicht net meer geld nodig heeft en ook een deel van het probleem kan oplossen bij de armoedegezinnen dan de strikte scheiding tussen jaartallen, jaargangen, één ton voor '23 en één ton voor '24. Goed. Voorzitter, wat betreft jongeren, jeugd en jongeren, ik denk dat de wethouder mij niet helemaal goed begrepen heeft. Het gaat om Rijswijkse jongeren, maar die in Den Haag op school zitten, maar die in Rijswijkse gezinnen leven en die we niet goed in beeld hebben omdat ze niet bereikt worden bijvoorbeeld door die leskist van het vo die op het Vredenburg College, Stanislas en op het Rijswijks Lyceum wordt besproken in de klas, en die niet landt bij Rijswijkse leerlingen die op Haagse scholen zitten. Dus graag nog uw aandacht daarvoor. Misschien dat in de klankbordgroep juist ook jongeren, of niet juist ook, ook jongeren zitting kunnen nemen, maar dan ook wel sleutelfiguren in een bepaalde wijk of groep. Graag uw reactie daarop, want ik maak me toch nog wel zorgen over het bereik van jongeren. En dan over, een beetje aansluitend ... Mevrouw ...

De voorzitter: Mevrouw Jansen.

Mevrouw Van Nunen: Wil interrumperen.

Mevrouw Jansen-Dirkx: Ik zou eigenlijk nog een pleidooi ervoor willen houden om niet alleen Haagse scholen daarvoor te betrekken als dat al gebeurt, maar ook Leidschendam-Voorburg en Delft, omdat we daar ook heel veel leerlingen hebben.

De voorzitter: Mevrouw Van Nunen.

Mevrouw Van Nunen: Ja, helemaal eens. Ik noem het voorbeeld van Den Haag, maar het gaat om omringende gemeenten, helemaal waar. Even over het bereik ook van jeugd, jongeren, en vooral jeugd. Probeer via consultatiebureau tot en met vo ook met name armoede onder jongeren, jeugd, jonge kinderen en jongeren in beeld te krijgen. En ik denk dat daar de bibliotheek van Rijswijk ook een mooie bijdrage in zou kunnen leveren. Die wordt helemaal niet genoemd als partner. Misschien bedoelt u zo'n partij ook wel. Ik ben ernaar benieuwd of dat een rol kan spelen, zeker wat betreft de taalontwikkeling. En het is toch wel denk ik een indicator ook van waar armoede plaatsvindt. Nou, voorzitter, ik hou het ... Ja, natuurlijk fijn dat de wethouder zegt dat die al peilt bij scholen over daar waar lunches niet meegenomen worden vanuit huis of misschien kinderen zelfs zonder ontbijt al naar school komen. Ik wil graag dat daar ook aandacht voor komt, zoals D66 dat in de eerste termijn al aangaf. Voorzitter, hier laat ik het even bij, dank u.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Nunen. Mevrouw Koegler.

Mevrouw Koegler Böhm: Ja, dank u wel voorzitter. En dank aan de wethouder voor de toelichting op de klankbordgroep, daar worden we iets geruster ervan. Het zou alleen wel fijn zijn als het niet alleen maar opgaat aan praten en het organiseren van klankbordgroepen. Dat er in het raadsvoorstel ook een opsplitsing gemaakt wordt. Wat van die twee ton gaat dan naar ambtelijke capaciteit, wat zijn de organisatorische kosten en welk besteedbaar bedrag blijft er dan nog over wat rechtstreeks naar onze inwoners uitgekeerd zou kunnen worden in welke vorm dan ook? Dus dat zouden wij wel een mooie aanvulling vinden daarop. Dan even over het Financieel Servicepunt, we horen steeds terugkomen, nou ja, dat onze inwoners het Financieel Servicepunt toch niet zo goed weten te vinden. Ik weet me nog te herinneren dat er ook een feestelijke opening is geweest en dat eigenlijk het college altijd wel heel erg positief is geweest over het Financieel Servicepunt. En wij vroegen ons af: is er dan ook geëvalueerd met het Financieel Servicepunt zelf, waarom kunnen die inwoners het nou niet vinden? Want als je gewoon Googelt: ik heb geldproblemen en Rijswijk, dan kom je op het Financieel Servicepunt. Dus hoe kan het nou dat onze inwoners dat niet weten te vinden

De voorzitter: Mevrouw Van Nunen wil interrumperen.

Mevrouw Van Nunen: Ja. Ik zou tegen mevrouw, ja, aan mevrouw Koegler willen zeggen: het gaat niet alleen om de bekendheid van het Financieel Servicepunt, maar daar hebben we het weer over vertrouwen of wantrouwen. De drempel kan ook te hoog zijn om ernaartoe te gaan van, vanwege diverse redenen.

Mevrouw Koegler Böhm: Dat snap ik. Maar ik ga ervan uit dat het Financieel Servicepunt, het is hun tak van sport, dat zij heel goed kunnen uitleggen aan de wethouder en de denktank vanuit de gemeente waar het dan misgaat, of ze daar enig idee van hebben. Dus vandaar mijn vraag, maar bedankt voor de interruptie, zo naast elkaar hè. En tenslotte, de wethouder die had nog even gevraagd over wat ik nu precies bedoelde met de begroting. Hij heeft me niet helemaal goed begrepen want ik snap dat een op-is-opregeling is natuurlijk makkelijk, dan hoeft je nooit iets aan de begroting te wijzigen want je spreekt met elkaar af duizend koelkasten keer zeshonderd euro zeg maar dus, maar ik heb het juist over die op-einderegelingen zoals bijvoorbeeld de schoolpas, de computerregeling, ook de bijzondere bijstand. Daar maken we natuurlijk een schatting voor voor in de begroting, maar als we meer kenbaarheid gaan geven dan worden er ook meer schoolspullenpassen en dergelijke uitgekeerd. En hebben we daar genoeg budget voor in de begroting of is het misschien goed om daar nog eens kritisch naar te kijken en met een begrotingswijziging te komen?

De voorzitter: Oké, dank u wel mevrouw Koegler. Mijnheer Van Malsen.

De heer Van Malsen: Ja, dank voorzitter, ik wil even beginnen met mijn excuses aanbieden aan de heer Ezinga die ik inderdaad heel indringend heb aangekeken en daar was ik oprecht ook goed naar aan het luisteren, en ik wilde eigenlijk even terugkomen op zijn vragen waarvan ik dacht dat die zo goed en raak waren dat ik ze door mijn betoog heen heb proberen te weven en dat is helaas niet helemaal gelukt. Om op de eerste vraag terug te komen, de klankbordgroep, wat voor ideeën komen daar nu uit? Dat is een vraag die door een aantal raadsleden ook gesteld werd, of een aantal forumleden gesteld werd. En vooral op wat voor termijn zullen die oplossingen die daar uitkomen dan plaats gaan vinden? Kijk, het idee achter de klankbordgroep is niet om daar weer, zoals eerder al gezegd, die de boodschappenbon bijvoorbeeld opnieuw tot leven te wekken en eenmalige oplossingen te verzinnen, maar juist om, nou ja, echt door te vragen naar de problemen die men echt heeft om langdurig uit de ellende te komen en een langdurige opbouw van die diverse vormen van kapitaal die ik noemde heb te bewerkstelligen. En dat kan van alles zijn, zijn andere gemeenten waar ze bijvoorbeeld vertrouwensexperimenten doen, waar ze bepaalde regelingen gewoon radicaal versimpelen, er zijn gemeenten waarin ze bijvoorbeeld Quiet Communities oprichten, dat zijn misschien wel weer wat meer organisatorische zaken. Er zijn ook gemeenten waar bepaalde regelingen gewoon totaal geschrapt worden na consultatie met de doelgroep, dus wat er concreet exact uit kan komen dat kan ik op dit moment gewoon niet zeggen en dat is ook het hele idee achter de klankbordgroep, dat we er van tevoren niet te veel kaders aan

mee willen geven, omdat we de vrijheid willen behouden om elke oplossing die daar uitkomt op zijn waarde in te schatten. En ik vind het mooi dat de heer Ezinga een agile aanpak noemt, want laat dat nou net mijn vakgebied zijn geweest in mijn vorige leven op die Zuidas waar ik het over had. En de manier waarop we dit aanpakken zie ik juist als een hele agile manier van werken, want het idee achter agile is dat je begint met een klein product, een klein idee, een minimum viable product, om het maar eventjes in vakjargon te noemen, en dat je daar op een empirische manier iteratief verbeteringen aanbrengt. Nou, dat is misschien iets te veel vakjargon voor de kijkers thuis, maar het idee is: je begint met iets kleins, je kijkt of het werkt ...

De voorzitter: Mijnheer Ezinga, u wilt interrumpen?

De heer Van Malsen: En je doet op basis van de waarnemingen verbeteringen en ga je verder.

De heer Ezinga: Voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Ezinga.

De heer Ezinga: In het kader van de decentralisatie jeugdzorg ... Sorry, ik stap even uit de box, zijn wij empirisch iteratief aan de slag gegaan in 2015 en dat is jammerlijk gefaald.

De voorzitter: Mijnheer Van Malsen.

De heer Van Malsen: Dank, voorzitter. Ja, daar was ik niet bij dus daar kan ik heel weinig over zeggen. Ik zal de heer Ezinga mijn uurtarief uit mijn vorige carrière besparen, maar dat. De vraag ook over communicatie, kunnen we dat toespitsen op bijvoorbeeld, dat is een vraag die overigens in verschillende verschijningsvormen gesteld werd, op bijvoorbeeld jongeren? Kunnen we kijken naar een huis-aan-huiscampagne? Kunnen we dat meer toespitsen op bepaalde doelgroepen specifiek? Mijn korte antwoord zou zijn ja, maar dat moeten we denk ik in de uitwerking gewoon rekening mee houden dat we dat doen. Een huis-aan-huiscampagne bijvoorbeeld is over het algemeen vrij duur. Dat hebben we ook gezien met bijvoorbeeld de mantelzorgglossy. Wel enorm effectief, maar dan ben je al vrij gauw het hele budget kwijt aan langs alle huizen gaan. Dus dat zullen we in de uitvoering meenemen en kijken naar wat de meest effectieve manier is, ook om bijvoorbeeld de jongeren te bereiken. Want dan denk ik al gauw wat meer aan de social media, YouTube, et cetera. TikTok schijnt tegenwoordig een ding te zijn. Ik voel me nu echt een enorme ouwe lul trouwens. Ja. Dus nee, daar wordt zeker rekening mee gehouden. Dus, ja, dus dat. Het CDA vroeg nog naar de uitkomst van de klankbordgroep, gaan we daarover rapporteren aan de raad? Ja, en dat is volgens mij ook onderdeel van het plan, dat we dat doen. En als daar de pilots uitkomen en we hebben daar, nou ja, wat beter zicht op wat er concreet gaat gebeuren, uiteraard zullen we dat ook aan uw raad terugkoppelen. De PvdA vroeg of we het geld flexibel in kunnen zetten. Dat wil zeggen, kunnen we geld dat in 2023 over is gebruiken in 2024? Dat zou ik zo niet uit mijn hoofd weten. Dat lijkt mij een vraag voor de mensen van financiën dus daar ga ik even achteraan en daar kom ik op terug. En de jongeren bereiken, nou, ik had het net al over de communicatiecampagne. Ik denk dat we daar heel goed moeten kijken naar hoe we de Rijswijkse jeugd bereiken. Uiteraard gaan we daar ook de scholen bij betrekken. Maar hoe dat zit met de Rijswijkse leerlingen die op scholen in steden buiten de Rijswijkse gemeentegrenzen zitten, dat zou ik niet weten, dan kijk ik ook even naar rechts naar mijn collega onderwijs, of zij daar nog iets over heeft te zeggen, en zo niet, dat ze daar dan misschien schriftelijk even op terugkomt.

De voorzitter: O, mevrouw Jansen.

Mevrouw Jansen-Dirkx: Nou, ik wilde even, u had het over het bereiken van jongeren. Naast dat we dat inderdaad met die leskist kunnen doen, zou ik u graag nog een keer willen verwijzen naar het rapport van

Stichting Lezen & Schrijven en de Proeftuin Jongeren, want daar doen ze een aantal aanbevelingen over hoe jongeren te bereiken, daar hebben jongeren zelf ook aan meegedacht. Dus misschien is dat ook een hele slimme om daar eens even mee aan de slag te gaan en niet het wiel opnieuw uit te vinden.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Jansen. Mijnheer Van Malsen.

De heer Van Malsen: Ja. Nou ja, ik hoor prima zo, rechts van mij, dus het wordt meegenomen. Dan de partners, wat ik al zei, we hebben de partners in het netwerk die we in de bijeenkomst van afgelopen maand hebben gesproken, die zijn al aan de slag met al deze ideeën, althans, die zijn op de hoogte van dat we dit doen. Daar zullen nog wat partners toegevoegd worden. We hebben bijvoorbeeld ook een verzoek kreeg van de Rotary, de bieb werd genoemd, consultatiebureaus. Dat zijn allemaal hele goede tips. Ook de eerdere partners die al aangedragen werden door ChristenUnie en Wij. Rijswijk, daar zullen we gewoon contact mee opnemen om te vragen of zij hier ook aan mee willen werken. Want ik denk dat het belangrijk is ook voor die klankbordgroep dat we kijken naar de samenstelling en dat we ervoor zorgen dat ook de mensen die daarin zitten een goede representatie zijn van de Rijswijkse samenleving. Dan tot slot de vraag van Rijswijks Belang, twee ton, hoeveel van dat budget gaat op naar ambtelijke capaciteit of de organisatie van de klankbordgroep? Het antwoord daarop is vrij kort. Dat is namelijk nul euro, en dat ook precies het idee van, nou ja, van die begroting, dat we daar niks van uitgeven aan organisatorische kosten, dat de organisaties die daaraan meewerken gelijk aan de uitvoeringsagenda welzijn, vooral die organisatorische kosten zelf op zich nemen en dat het geld wat hier gereserveerd staat echt alleen maar gaat naar het uitvoeren van de projecten die uit de klankbordgroep komen. Het Financieel Servicepunt, waarom kunnen mensen dat niet vinden? Wij hebben binnenkort een sessie over het Financieel Servicepunt waarin we, nou ja, de werking tot nu toe zullen bespreken en ook de doorontwikkeling daarvan. Een aantal zaken heeft ook mevrouw Van Nunen al genoemd, het gaat niet alleen maar om het niet kunnen vinden van het Financieel Servicepunt, het gaat ook over over de drempel heenkomen, het gaat ook over het feit dat heel veel mensen op het moment dat ze eigenlijk bij het Financieel Servicepunt terecht zouden kunnen met geldvragen, dat nog niet doen, en dat ze dat pas doen op het moment dat ze geldzorgen hebben of het moment dat ze echt al diep in de schulden zitten. Dus het gaat ook om hoe zorg je ervoor dat je die drempel weghaalt, dat vertrouwen weer vergroot waardoor mensen sneller even kort om hulp vragen. En dat kan in de manier van communicatie zitten, dat kan ook bijvoorbeeld in de fysieke locatie van het Financieel Servicepunt zitten. We hebben onlangs het Serviceteam Geldzaken geopend in Stervoorde, ik denk dat dat een mooie ontwikkeling is, want de rest van het Financieel Servicepunt zit nog steeds op de gemeentewerf. Dus dat zijn ook allemaal aspecten die daarbij komen kijken. En dan werd de vraag nog gesteld: kunnen we nog eens kritisch kijken naar het armoedebudget voor wat betreft de openeinderegeling? En zeker als we de doelgroep gaan uitbreiden. Ik denk, ja, dat dat een heel goed idee is en dat we dat ook zeker moeten doen in het kader van het onderzoek naar het uitbreiden van de doelgroep, want uiteraard ligt voor de hand dat als we meer ruchtbaarheid gaan geven aan deze zaken, en zeker als we de doelgroep gaan vergroten mogelijk, dat dat ons meer geld gaat kosten. Dank, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Malsen. Nou, ik denk dat we een mooie discussie hebben gehad met een aantal dingen waar wethouder nog op terug gaat komen of schriftelijk. En mag ik concluderen dat dit als bespreekstuk naar de raadsvergadering gaat? Nou, als bespreekstuk.

15. Raadsvoorstel Toekomst Marimbahal intentie behoud en scenario's (RV 23-017)

De voorzitter: En dan volgende vergaderpunt. Ik durf het bijna niet te vragen, maar ik wilde eigenlijk om nog een agendawijziging vragen omdat mevrouw Van Bentvelzen is, mevrouw Bentvelzen is in the room, en mevrouw De Vries zit al heel lang te wachten. Dus ik wilde eigenlijk voorstellen om agendapunt ... Mevrouw Van Vliet, sorry. Mevrouw Van Vliet zit al een hele tijd te wachten, om agendapunt 15 nu naar voren te

schuiven zodat zij nu kan inspreken, en dat we daarna agendapunt 15 behandelen. Is dat akkoord? Ja? O, mijnheer Van Dam.

De heer Van Dam: Dan ga ik heel even mijn woordvoerder van beneden contacten, want ja, die zit beneden. Wij hadden rekening gehouden met dat deze als laatste zou komen.

De voorzitter: Ja, zullen we heel even twee minuten schorsen zodat iedereen even op zijn plek kan gaan staan, de techniek alles kan regelen en mevrouw ook even haar verhaal erbij kan halen? Oké, twee minuten. Oké, we gaan weer beginnen. Wil iedereen weer gaan zitten? Of, ja ... Nee, ik heb net mijn blikje op. Heren. Heren, heren, heren. Oké, mijnheer Van Malsen en mijnheer Kruger, wilt u ook weer op uw plek gaan zitten?

Mevrouw Van Vliet: Mag ik al?

De voorzitter: Eén momentje nog, mevrouw Van Vliet. Oké. Nou, dank u wel, iedereen zit weer. We gaan zo beginnen met mevrouw Van Vliet, die gaat inspreken over het raadsvoorstel toekomst Marimbahal. En daarnet hebben we even wat crisisoverleg hiernaast gehad omdat mijnheer Van Damme al naar beneden moest naar het andere forum. Ja, ja. Dus wat ik wilde voorstellen dat we nu gaan doen is mevrouw Van Vliet gaat inspreken, daarna doen we het raadsvoorstel toekomst Marimbahal, daarna doen we alle raadsvoorstellen van de burgemeester en daarna het raadsvoorstel evenementenbeleid, en dan is hopelijk mijnheer Van Damme, mijnheer Van Dam weer boven. Is dat goed? Yes? Oké. Oké, dag. Nou, mevrouw Van Vliet, bent u er klaar voor? Oké, mevrouw Van Vliet, gaat uw gang, u heeft vijf minuten.

Mevrouw Van Vliet: Het is hier een flexibele organisatie, dat zie ik al. Ik wil iedereen hartelijk bedanken dat ik hier in de gelegenheid word gesteld en nog wel naar voren gehaald om iets te vertellen over datgene wat wij heel erg belangrijk vinden. Zoals gezegd, ik ben Ineke van Vliet. Ik ben voorzitter van de Vereniging Buurtraad Steenvoorde, dat is een wijkvereniging die ook actief is in de Muziekbuurt, en ik spreek denk ik eigenlijk bijna namens alle inwoners van de Muziekbuurt. Want het is, datgene wat ik jullie ga vragen is iets wat een hele oude wens is. Ik weet niet in hoeverre er hier in de zaal mensen zijn die zich herinneren dat het wijkcentrum van de VBS vroeger was gehuisvest in de Marimbahal. Daar hebben we jaren gezeten met heel veel plezier. We hingen papieren naar de buitenkant naar het raam wat er allemaal was, en alle dagdelen waren bezet. Links beneden aan de voorkant, daar zaten we. Maar in 2013 zijn we verhuisd naar de nieuwbouw van de Brede School Muziekbuurt, dat is de school aan de Admiraal Helfrichsingel aan de kant hier van de Churchillaan. En dat was niet iets wat wij vrijwillig deden, maar dat was een bestuursopdracht van het toenmalig college. We hebben ook niet echt uitgebreid meegedacht over waar wij zouden komen als wijkcentrum Muziekbuurt van de VBS en op welke plek dat zou zijn in de school en hoe. We hebben wel een overeenkomst getekend waarin we aangaven hoe we met elkaar zouden omgaan binnen de school. Het gezamenlijk gebruik van dit gebouw door de basisschool Melodie, de kinderopvang van Up en het wijkcentrum van de Vereniging Buurtraad Steenvoorde was vanaf het begin af aan niet makkelijk. Met de komst van elke nieuwe directeur werd de samenwerking nog moeilijker. Het onderwijsveld vindt een wijkcentrum in een school namelijk niet meer van deze tijd. En dat is met de directeur dat er komt vinden ze dat steeds meer. En als u diep in mijn hart kijkt, dan hebben ze daar volkomen gelijk in. Een wijkcentrum zijn volwassen mensen die langs lokalen lopen, wat de mensen die daar lesgeven niet altijd leuk vinden. Al geruime tijd worden er geen activiteiten van onze clubjes en werkgroepen meer toegestaan als de school en de kinderopvang zijn geopend. Dat betekent dat er door de week overdag door ons geen gebruik meer mag worden gemaakt van de ruimte in het gebouw. Op dit moment, tien jaar na de verhuizing vanuit de Marimbahal, zijn er nog slechts 20, 25 procent van het aantal activiteiten van 2013 overgebleven. De andere zijn noodgedwongen verdwenen. De bewoners van de Muziekbuurt hebben al meerdere keren aangegeven de Marimbahal terug te willen als buurthuis, zeker nu op niet al te lange termijn Studio Welzijn wordt gesloten. Tijdens de openbare vergadering van de bewonersorganisatie Muziekbuurt op 19 december vorig jaar is voor de zoveelste keer weer uitvoerig

stilgestaan bij de Marimbahal. Wethouder Van Malsen was daarbij en die kan dat beamen. De Marimbahal was vroeger onze laagdrempelige ontmoetingsruimte voor de wijk, maar vroeger is niet nu. In onze wijk is er een grote behoefte aan een buurthuis. De VBS wil graag met alle activiteiten voor de wijk terug naar de Marimbahal. Dat wil zeggen, zowel met de sociaal-culturele activiteiten van onze werkgroep sociaal-cultureel Muziekbuilt. Daarbij denk ik bijvoorbeeld aan alle dingen die we nog wel 's avonds en in het weekend kunnen doen. En ook de openbare vergaderingen, de incidentele binnenactiviteiten van de bewonersorganisatie Muziekbuilt. Wij willen terug. De ontevredenheid over de mogelijkheden in ons huidige wijkcentrum in de Brede School Muziekbuilt werden er de afgelopen tijd af en toe ook activiteiten door ons verzorgd in Studio Welzijn, maar die ruimten zijn binnenkort niet meer beschikbaar voor het wijkcentrum, voor de wijkbewoners. Tussen twee haakjes, zeker twee bewonersinitiatieven die nu zijn gehuisvest in Studio Welzijn willen hun activiteiten als bewonersinitiatief straks op een nieuwe locatie voortzetten. Daarover hebben zij u gisteren via de mail geïnformeerd. De VBS wil met dit wijkcentrum Muziekbuilt weer de huiskamer van de wijk zijn, net zoals voor de verplichte verhuizing. Een multifunctioneel gebruik van de huiskamer zouden wij trouwens toelichten, toejuichen. Wij willen graag meedoen aan alle overleggen die daarover plaatsvinden. Wel willen wij graag nog gebruik blijven maken voor de grootschalige activiteiten die wij organiseren, zoals bijvoorbeeld bewonersbijeenkomsten voor de wijk, waarbij wij iedereen uitnodigen, of onze dansmiddag die elke zondagmiddag zo'n zestig mensen trekt, die willen we graag in de Brede School blijven doen want die ruimte die is daar meer geschikt voor. Maar het wijkcentrum in de Marimbahal dat lonkt ons toe, en ik hoop dat u daarin kunt meegaan. Het voordeel van onze verhuizing zou zijn dat het huidige wijkcentrum in de Brede School Muziekbuilt, dat dat weer vol kan lopen met mensen. Want we kunnen weer overdag kunnen we activiteiten organiseren, wat nu niet mag. Het schoolgebouw wordt een Integraal Kindcentrum, wat voor de school ook veel fijner is, want dan is er toch weer een vorm van rust gekomen dat alleen de kinderen daar overdag zijn. En last but not least, het Waldhoornplein wordt weer levendiger door het toevoegen van meerdere voorzieningen voor de wijk, waaronder dus ook onze huiskamer voor de buurt. En dat laatste, daar hoopt de wijk, daar hopen alle bewoners heel erg op, want een opknappbeurt van het Waldhoornplein is op alle fronten heel hard nodig. Dank u wel, bedankt voor uw aandacht.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Vliet. Is er iemand die graag wil reageren of een vraag wil stellen aan mevrouw Van Vliet? Nee? Oké, dank u wel, dank u wel mevrouw Van Vliet. Oké, dan gaan we nu verder met agendapunt raadsvoorstel toekomst Marimbahal intentie behoud en scenario's. Nou, laat ik nu eens aan deze kant beginnen, wie van D66 mag ik het woord geven? Mijnheer Veerman?

De heer Veerman: Dank u wel voorzitter en mevrouw De Vries voor het inspreken van deze kreet om ook doen ... Wat zei ik? Van Vliet, ja. Ja. Voor het inspreken over de Marimbahal. Ja, ik heb het plan doorgelezen, je kunt tot de constatering komen dat de Marimbahal op zich een heel mooi gebouw is, en ik ben, hoop ook in de toekomst dat het nog gebruikt gaat worden, en dat we daar de optie ook verder kunnen uitwerken. Ik zie wel een aantal problemen. Ja, daar zijn opties ook voor denk ik. Op dit moment hebben we natuurlijk, als we kijken naar de gemeente Rijswijk, hebben we behoefte aan gymnastieklocaties waar we ook zeg maar sportverenigingen de kans kunnen geven om een sport te kunnen uitoefenen. Nou, die moeten aan bepaalde eisen voldoen. Als je kijkt naar deze accommodatie voldoet die überhaupt niet aan de eisen en kunnen we in de toekomst ook geen gymnastieklessen voor basisscholen meer geven want die zijn allemaal naar andere locaties gegaan. Nou, dat zorgt toch ervoor dat de exploitatie wel heel ingewikkeld gaat worden denk ik voor deze hal, zeker als we het hebben over een korte periode. Nou, computer houdt er ook mee op, dat is ook leuk. Dat betekent dat ik wel nieuwsgierig ben om te kijken van, graag van de wethouder hoor, mijn eerste vraag, hoe we dat gaan exploiteren zeg maar als er geen inkomsten zijn van vanuit de scholen zeg maar om de bijdrage te leveren via de schoolgym, en de baten die dat oplevert. Daarnaast zou je ook kunnen kijken naar een andere invulling van de hal natuurlijk, die dan geld opbrengt die we weer her en der zouden kunnen gebruiken. En dan zou er ook een buurtvereniging of gedeeltelijk woningbouw, en dan hoop ik ook inderdaad dat we ook dat hele plein meenemen, want dat ziet er ook niet al te fraai uit inderdaad daarvoor, en misschien

zelfs de winkels die daaraan grenzen ook zelfs, dan zou het een heel mooi, heel groter plan kunnen zijn. Dat komt mij op mijn tweede optie, waar ik van denk van ja, misschien kan je het voor de korte termijn doen, misschien is dat wel zonde van die, ik geloof dat het 1,2 miljoen gaat kosten om het al voor tien jaar weer te kunnen gebruiken zeg maar voor de sportverenigingen. Ik kijk toch iets meer strategisch naar de toekomst, en ik heb het al eerder hier genoemd, ook in de vorige periode, hoop ik dat we in RijswijkBuiten, en we hebben al twee kansen laten gaan door scholen daar te bouwen waar we bij de sportaccommodatie, bij het sportzaaltje eigenlijk niet voor hebben gekozen om grond beschikbaar te stellen om daar een sportvoorziening te maken, een sporthal die geschikt is om bijvoorbeeld te volleyballen, om bijvoorbeeld voldoende ruimte te hebben om de hockey zijn wintercompetitie te laten spelen zodat zij ook voldoen, en daar zitten ze ook nog vlakbij met hun eigen accommodatie dus dat zou een win-winsituatie zijn. Nou hoor ik dat dat in 2027 is. Nou, ik zou voorstellen om die optie 2, om die zaal naast de school te gaan exploiteren, om daar eigenlijk alle middelen in te steken, en dan vanaf 2027 zeg maar alle middelen daarop te zetten zodat we de grond misschien gedeeltelijk kunnen aankopen met de opbrengsten vanuit de Marimbahal bijvoorbeeld hè, dat we daarop investeren. Ik ben benieuwd naar die tweede optie, hoe die eruit zou kunnen zien, of de wethouder daar ook dat zou willen meenemen in haar onderzoek, want daar zie ik op dit moment nog niet heel veel van terug. En daarnaast hebben we dan ook een exploitatie, want de scholen die daar komen gaan gebruikmaken van die gymzaal en zullen dus ook ervoor zorgen dat die betaalbaar wordt. Dank u wel.

De voorzitter: Oké, dank u wel mijnheer Veerman. Wie van Rijswijks Belang mag ik het woord geven? Ja, mijnheer Weterings.

De heer Weterings: Voorzitter, dank u wel. Ook met veel bewondering naar dit voorstel gekeken. Waarom zeg ik bewondering? We hebben vorig jaar op 25 januari 2022 een RIB-brief gekregen, de 22-011, waarin duidelijk stond aangegeven voor tien jaar renoveren zal 1,5 miljoen kosten, energieneutraal tussen de 4 en de 5 miljoen, en eventueel het helemaal vernieuwen 7 miljoen. En onze vraag is: zijn deze prijs nog actueel na ruim een jaar verder? Met alle verhogingen en stijgingen, en zijn deze prijzen nog wel actueel? En er wordt heel veel gesproken over, ja, we gaan ook, willen ook graag de buurt aanpakken, het Waldhoornplein. Maar het Waldhoornplein heeft sinds 30 augustus 2021 een eigenaar, dat is Diederiks Beheer. En de heer Diederiks heeft ook aangegeven ook in de pers dat hij heel graag de hele buurt een boost zou willen geven, en dat in samenspraak met de gemeente zal doen. Die uitspraak is geweest op 14 september 2021, en hij zou in de loop van dat jaar, dus de loop van '21, tenminste '21-'22, met een plan komen in samenwerking met de gemeente. We zijn nu ruim een jaar verder en onze vraag is: ligt er überhaupt al een plan van Diederiks Beheer om samen met de gemeente dat Waldhoornplein aan te gaan pakken? Want we zijn daar dus geen eigenaar van. Dus ook die vraag wilden wij stellen. We zullen vast onze voorkeur uitspreken, onze voorkeur gaat wel uit naar nieuwbouw. Om nou weer, ja, oude gebouwen te gaan opknappen, daar is de gemeente, ja, niet echt heel erg goed in, laat ik maar zeggen. We kunnen allerlei dingen tegenkomen en meestal is het opknappen van gebouwen, dat brengt best wel veel ellende met zich mee. Je kan toch beter geheel slopen, eerst goed onderzoek doen, geen vlermuisjes, tortelduifjes, al die beschermde diersoorten. Ga eerst goed kijken wat er is en dan of wel die zeven miljoen haalbaar is, ik vrees het ergste. Ik vind zeven miljoen best wel al aan de krappe kant. Als je ziet wat de Altis heeft gekost, en nou dan heel de Marimbahal. Altis is denk ik, ja, Marimbahal is gelijkwaardig gegoten denk ik, even uit mijn hoofd gezegd, en die kostte geen zeven miljoen, de Altis, om dat nieuw neer te zetten. Dus dat waren even de vragen voor de eerste termijn, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Weterings. Mevrouw Van Nunen.

Mevrouw Van Nunen: Voorzitter, dank, en dank voor de inspreker, mevrouw Van Vliet. Kijk, uw pleidooi is heel duidelijk en wat Partij van de Arbeid betreft gunnen wij u zeker, en niet u maar de inwoners van de Muziekbuurt, weer alle activiteiten terug en ook de facilitering daarvoor. Maar de Marimbahal is naast dat het ook voorheen een belangrijke, ja, accommodatie was voor de buurtorganisatie en alle activiteiten die daar

georganiseerd zijn, is natuurlijk ook gewoon een sporthal geweest. En daar zijn allerlei clubs uit vertrokken noodgedwongen ook omdat, ja, terecht hè, ook de verhuizing naar de Altis een betere optie was, en ook noodzakelijk was. Ik wil toch nog wel graag van de wethouder weten, nu we weer terugkomen mogelijk op die plannen om de Marimbahal te slopen, ik wil toch wel graag weten hoe u aankijkt tegen de positie van RijswijkBuiten en de inwoners daar in hun relatie tot Rijswijk? En niet op de grens van Delft met allerlei aantrekkelijke opties die daar zijn. Ik wil het toch wel graag hebben over die wijk en hun, ja, wensen en behoeften om zich bij Rijswijk ook te voelen. En dat zie ik niet met een scenario waarin de Marimbahal weer ontwikkeld wordt tot sportzaal, sporthal, met ik weet niet hoe we het dan moeten gaan noemen want een sporthal is misschien een te grote term voor dan de herinrichting of vernieuwbouw of hoe je het ook noemt. Maar ik wil graag allereerst ook wat ik net zei, de reactie van de wethouder op hoe we dan kijken tegenover Pasgeld-West, al is daar nog geen financiering voor gevonden. Maar dat wil niet zeggen dat hij er niet kan, dat daar niet uitgebreid naar kan worden gezocht. Voorzitter, voorlopig hierbij mijn inbreng voor eerste termijn. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Nunen. Wie ... Mevrouw Oude Alink.

Mevrouw Oude Alink: Ja, dank u wel voorzitter. Ja, GroenLinks onderschrijft het grote belang van voorzieningen in de Muziekbuit, want steeds meer voorzieningen die verhuizen of die verwijderen zich in ieder geval van dat deel van de stad en wat ons betreft is het niet zo, het zou niet zo moeten zijn dat alle voorzieningen in onze stad straks geconcentreerd zijn rond Oud Rijswijk, want die moeten dicht bij de inwoners staan. Ja, woningbouw op die locatie zou natuurlijk ook kunnen, maar alleen woningen toevoegen om het wonen is volgens ons niet genoeg om een levendige wijk te creëren. We zien liever een centrale plek die uitstraalt dat de Muziekbuit wel belangrijk is voor Rijswijk en een plek die alle ruimte biedt voor maatschappelijke voorzieningen. Dus we vinden het een heel goed initiatief van het college om onderzoek te gaan doen naar het behoud van de Marimbahal, maar we zouden wel graag iets duidelijker van de wethouder een aantal dingen willen horen. We hebben het stuk uiteraard gelezen, maar sommige dingen waren niet 100 procent duidelijk. Wat kan er qua sportaccommodatie wel en niet in de Marimbahal en waar is daar behoefte aan in de komende jaren? En past dat ook in de hal? En daarnaast, in hoeverre is er overleg met de Brede School de Melodie over de invulling van de genoemde maatschappelijke voorzieningen die nu in de school plaatsvinden, dus waar ook de inspreker het over had, en wordt de school hier ook actief bij betrokken? Tot zover mijn eerste termijn.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Oude Alink. Mijnheer Kaffa.

De heer Kaffa: Ja, dank u wel voorzitter, en mevrouw Van Vliet voor het inspreken. Denk een heel goed betoog wat dat betreft. En het is ook wel inderdaad tekenend dat iemand van de Muziekbuit, van de bewonersorganisatie, hier insprekt en dat we eigenlijk geen één sportvereniging hier zien die hierover wil inspreken. Ik vraag mij dan ook af welke sportvereniging op dit moment staan te springen om weer naar de Marimbahal te gaan in plaats van de Altis of de Schilp. En ook gezien het sluiten van Studio Welzijn en zojuist het betoog, is het dan misschien niet handig dat we het ook moet hebben over een wat breder buurthuis in plaats van het renoveren en behouden van deze sporthal? De voorkeur voor ons gaat eigenlijk van Wij. Rijswijk ook gewoon uit naar terug naar slopershoogte en gewoon opnieuw naar de tekentafel, waarin we voor iedereen de juiste belangen kunnen afwegen en een goede positie kunnen kiezen in plaats van eigenlijk een heel oud, ja, een hele oude schil opnieuw proberen in te richten. Ook gezien denk ik alle eisen die hier, die gesteld gaan worden aan duurzaamheid, gaan die kosten van 1,5 miljoen gezien het huidige tijdsbestek zeker niet gehaald worden. Althans, dat is mijn veronderstelling. En inderdaad een indexering of een opnieuw berekenen van de kosten voor een compleet nieuwe hal zou ik graag meegenomen willen hebben in dit stuk zodat we een breder beeld hebben over de financiële gevolgen. En stel in het hypothetische geval dat we toch gaan verbouwen of tijdelijk oplappen, als ik het zo mag noemen, in welk tijdsbestek denkt de gemeente dan

dat opknappen gaat lukken? En wat zou dan het eerste moment zijn dat de sportverenigingen kunnen beginnen met trainen in de sporthal? En wanneer gaan we dan naar de eerste wedstrijd van het korfbal, zaal hockey of basketbal kijken in de Marimbahal? Dat is mijn vraag eigenlijk en daar wil ik het even bij laten in de eerste termijn, dank u wel.

De voorzitter: Oké, dank u wel, mijnheer Kaffa. Mijnheer Shousha, wilt u iets inbrengen?

De heer Shousha: Dank u wel, voorzitter. We hebben het raadsvoorstel met interesse gelezen. We zijn het mee eens met GroenLinks, is er gekeken welke sportactiviteiten nog daar kan plaatsvinden? Ook vroegen we ons af: is er gekeken of bewoners eventueel ideeën hebben wat er gedaan kan worden in de Marimbahal? Tot slot, dat was onze eerste termijn.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Shousha. Mijnheer Geleijnse.

De heer Geleijnse: Ja, dank u wel voorzitter. Voorzitter, dit voorstel is voor de CDA-fractie een beetje nog een twijfel. We weten het gewoon nog niet. We hebben deze beraadslaging ook echt nog nodig om uiteindelijk tot een oordeel te komen. Onze fractie twijfelt niet aan voldoende mogelijkheden om binnen te kunnen sporten in onze stad, dat moet. Onze fractie twijfelt geen seconde aan het nut en noodzaak van ontmoetingspleinen of ontmoetingsplekken in elke buurt, dus ook in de Muziekbuilt. Met dank voor de inspreker. We twijfelen wel of het nou nodig is om dit onderzoek te doen versus slopen versus nieuwbouw. En ja, laat ik duidelijk zijn, misschien dat we dit wel moeten doen hè, gewoon, laat maar eens zien wat het is, wat het plan behelst, wat het kost. De heer Weterings kwam er net ook al met allerlei miljoenenbedragen zeg maar, dus daar ben ik ook wel heel nieuwsgierig naar. En als we dit plan steunen kan ik u vast wel verklappen dat voor ons uiteindelijk als dat voorstel er ligt ook sloop nog steeds een optie moet zijn. Het kan niet zo zijn dat we nu samen met dit raadsvoorstel besluiten: sloop, kruis erdoor en we komen met een voorstel en een van die voorstellen moet het worden. Ik wil nadrukkelijk gewoon duidelijk hebben dat uiteindelijk als die voorstellen hier in de raad liggen, dat ook sloop en dus nieuwbouw en andere ontwikkelingen daar ook nog echt een optie zijn. Tot zover.

De voorzitter: Oké, dank u wel mijnheer Geleijnse. Mijnheer Sleddering.

De heer Sleddering: Ja, dank u wel voorzitter. Ik zou het bijna de Rijswijkse ziekte willen noemen waarin we gebouwen besluiten om te slopen, ze vervolgens twaalf jaar laten staan en dan weer een huis van de stad maken. En nu gaan we van een sporthal die we zouden slopen opeens weer een sporthal maken. Jongens, jongens, jongens, waar zijn we in godsnaam mee bezig? Uw notitie, beste college, beste wethouder, begrijp ik helemaal. En er staan een paar aantal duidelijke dingen in, er staan ook echt een paar woorden in die gewoon verkeerd gebruikt worden. Bij de scenario's heeft u het over de sporthal functie moet behouden blijven. Laten we nou een keer even goed afspreken, in relatie tot de plek van de Marimbahal gaan we het niet hebben over een sporthal. Een sporthal is twee keer zo groot als een sportzaal en twee keer zo groot is een sportzaal als een gymzaal. We hebben het niet meer in een extra sporthal in Rijswijk. We gaan eventueel praten over het creëren van een sportzaal op die plek. En met dat woord op die plek kunt u al begrijpen waar de VVD naar kijkt. Wij zijn het volledig eens dat we dat plein, Waldhoornplein, samen met de eigenaar een nieuwe boost kunnen geven, en dat daar plek moet zijn voor buurtactiviteiten. Prima. Als ik naar de inspreker heb geluisterd, waarvoor dank, dan hoor ik ook dat ze een pleidooi doet: wij willen zo graag activiteiten in die wijk doen, en daar hebben we gewoon een ruimte voor nodig, een gebouwtje, een zaaltje, wat dan ook. Ze vraagt niet expliciet: we willen gewoon de Marimbahal of niks. Nee, het gaat erom dat je wilt dat sociale, die sociale en wijkrol wil je faciliteren. Nou, en daar is de VVD het helemaal mee eens. Maar ik zou zeggen: doe het vooral in een nieuw concept. Maak van dat plein een mooi, aantrekkelijk centrum van die wijk met een wijkvoorziening, met eventueel een sportzaal, als daar behoefte voor is, maar dat zou onderzocht moeten worden. Geen sporthal dus, maar een sportzaal. En woningen. Maak daar een prachtig plein van en dan heeft

iedereen zijn zin. Dan kun je zeggen van ja, maar voordat dat klaar is, dat duurt nog zo lang, en daar kunnen we niet op wachten. Nou, ik, dat begrijp ik allemaal maar ik vind het echt heel zonde om geld te gaan besteden aan de sporthal Marimbahal en dat over een aantal jaren dan weer te slopen. Dat dat heeft iets van geld weggooiën, en daar houden wij niet van bij de VVD. Dus wat ik zou willen vragen aan één, de verwijzing naar de nieuwe locatie sporthal moet echt absoluut uit de notitie verdwijnen. Maak een prognose hoe snel u met sloop, nieuwbouw op dat terrein kunt komen en leg daar alle prioriteiten bij samen met de eigenaar van het pand en de winkels. Ik denk dat dat zinvol geld besteden is, en we moeten niet echt gaan knutselen aan gebouwtjes die toch gesloopt moeten worden. Dank.

De voorzitter: Oké, dank u wel mijnheer Sleddering. Mevrouw Harmsen? Nee? Ja, mijnheer Nunnikhoven.

De heer Nunnikhoven: Ja, dank je wel voorzitter. Bedankt voor het inspreken, mevrouw Van Vliet. De toekomst van de Marimbahal. Het is algemeen bekend, Beter Voor Rijswijk is voor behoud van de Marimbahal, en wel als volgt. De stad is aan het groeien en als je kijkt naar het behoefteonderzoek van een aantal jaar geleden en net een paar maanden geleden het rapport wat in Den Haag door het Mulier Instituut gedaan is naar sport en vooral de sportaccommodaties binnen, mag Den Haag aardig aan de bak voor het maken van sportzalen en sporthallen. Er werd net ook al gezegd, het verschil tussen sportzaal en een sporthal, in een sporthal kan publiek komen en in een sportzaal wordt gesport en getraind. Als je die cijfers naar zestigduizend inwoners, want dat gaat Rijswijk, en gaat delen, mag Rijswijk ook nog even aan de bak. Dat betekent minimaal nog één sporthal en drie sportzalen erbij bouwen. Dan is mijn vraag: sport kost geld, maar de inwoner betaalt ook gewoon belasting. En we nemen er steeds meer in Rijswijk. Ik hoor verhalen al van zeventigduizend inwoners, tachtigduizend in de toekomst. Daar moeten we rekening mee houden en daar hebben we voorlopig met alle plannen nog geen rekening mee gehouden als het gaat om binnenactiviteiten voor sport. Het probleem van het tekort is afgelopen jaren opgelost door de sportverenigingen zelf. Ze zijn minder gaan trainen, ze zijn uitgeweken naar Den Haag om te trainen en daar worden ze binnenkort ook uitgezet want Den Haag heeft tekort. En de afgelopen jaren hebben de sportverenigingen ... We zijn, we hebben het over vrijwilligers, we willen gaan groeien. Hebben ze geen reclame gemaakt om te komen sporten, want waarom? Op het veld is er genoeg, maar in de zaal zijn er tekort. Want het redt net, als de vraag wordt gehaald redden jullie het, dan is nu de vraag ja. Maar wij als gemeente Rijswijk zijn aan het bouwen en zorgen dat er inwoners komen. RijswijkBuiten een prachtige wijk met veel jonge mensen die gewoon over vijf, zes jaar een kind naar een sportvereniging willen doen. En als je dan dat rapport bekijkt, en ik hoor dan sommige van mijn collega's hier, dan maak ik me daar echt wel een beetje zorgen over omdat het gewoon een feit ... Er staat daar een sporthal die binnen de kortste keren klaargestoomd kan worden, en of het nou voor korte of lange termijn is, maar er moet een plan achter komen waar we dan die nieuwe hal of sportzaal gaan bouwen. Er wordt gesproken over sportzaal bij scholengemeenschap de Steenvoordeschool. Daar heeft de buurtbewoners gekregen dat daar een vleermuisje zit, dus wanneer wordt die sportzaal gebouwd? Er is een tekort. Onderhand is er volgens mij als je de sportverenigingen spreekt, de sportzaal de Steenvoordeschool, is die ook al gelijk gevuld. Dus we kunnen wel allemaal zeggen van ja, dat kost geld. Ja, sporten kost geld, maar een inwoner in Rijswijk betaalt ook gewoon belasting en daar mag die ook wat voor terug hebben. Sport verbindt en dat is ook een sociale cohesie. En als je dan gaat kijken naar de Marimbahal, en als ik dan de activiteiten kijk van VBS zijn daar ook heel veel. Muziekbuurt is een wijk waar ook een wijkcentrum hoort. En er zijn daar activiteiten. Ik heb de wijkvereniging gesproken, er zijn gewoon activiteiten daar nu van zestig en soms tot negentig mensen. Die mensen die daar vaak alleen zijn, eenzame mensen of die alleen zijn. Sorry, ik zei eenzaam, maar alleen, die niet overdag nu een bakje koffie of een dingetje kan doen. Er staat daar een hal, die staat leeg, en dat is waar. We kunnen ook weer twaalf jaar wachten tot die leegstaat en dan er pas wat mee doen, maar er moet wat gedaan worden. Maar ik vind naar onze sportverenigingen, en dit is niet ten nadele van de vorige coalities, maar afgelopen jaren hebben we alleen maar de Marimbahal hol en de Van Zweedenzaal en de P. van Vlietlaat vervangen, en we hadden tekort. We hebben nog steeds geen oplossing

daarvoor en we kunnen nu deze collegeperiode een oplossing daarvoor zoeken. En daarom is Beter Voor Rijswijk voor het openhouden van de Marimbahal en het renoveren. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Nunnikhoven. Mevrouw Bentvelzen.

Mevrouw Bentvelzen: Voorzitter, dank. Ik moet altijd even wennen aan dit ding, maar dit gaat goed zo toch? Ja. Oké. Goed, de Marimbahal. Ja, ik heb een voorstel naar de raad gebracht waarin ik eigenlijk de raad vraag om een vervolgsceenario uit te werken op dit postzegelgebied, om het zo maar te noemen, waar de Marimbahal staat, waarin we kijken naar een kleine gebiedsontwikkeling en waarin we de sportfunctie, sporthalfunctie zullen behouden. Ik heb de heer Sleddering gehoord, om het woordje hal daarin uit te halen. Nou goed, als dat helpt dan wil ik het tussen haakjes hal weghalen, maar ik denk dat dat niet het belangrijkste is van de avond. Ik heb veel partijen gehoord over belang van de buurtvereniging VBS, en ook ik wil mevrouw Van Vliet uiteraard danken voor het inspreken en hetgeen wat zij met de bewonersorganisatie altijd doet in de Muziekbuit, want dat is ook heel belangrijk, helemaal in sommige woonwijken is dat nog belangrijker dan in andere. Er is mij gevraagd: wat kan er nu wel in de Ma... Wat kan er nu wel en wat kan er nu niet voor de Marimbahal, door mevrouw Oude Alink als ik het goed heb begrepen. Wat er wel zou kunnen als je de Marimbahal dus zou renoveren, wat er dan wel zou kunnen is dus trainen en sporten. Wat er niet zou kunnen is dat waar mijnheer Veerman ook aan refereert, is dat er bepaalde eisen zijn gekomen door de bonden die aangeven dat de Marimbahal daar niet aan kan voldoen. Dus daar zit voor nu het ding, mits de raad zegt: joh, we gaan de hele boel slopen, we gaan hem nieuw opbouwen, we maken daar een sporthalfunctie van en we zorgen dat het hele plan van eisenpakket daar ook in zit. Maar goed, dan komen we ook wel tot een leuke rekensom, denk ik zomaar. Welke sportverenigingen staan te springen om naar de Marimbahal te gaan? Ja, mijnheer Kaffa, weet u, de Altis is toentertijd gekomen en daar refereerde de heer Nunnikhoven al aan, ter vervanging van de Marimbahal. Dus alles wat daarin aan het sporten was, dat sport nu in de Altis. Maar daar sporten ze alweer enkele jaren, en die zijn er heel blij mee want het is een fantastisch mooie locatie. Tegelijkertijd groeien we wel in Rijswijk. En inderdaad is er een rapport naar de raad gestuurd in 2018 waarin we hebben aangegeven dat we tot 2025, en ik vind dat echt wel korte termijn als je kijkt naar waar we nu in zitten, namelijk 2023, dat we een tekort hebben van vier sportzalen, oplopend naar een tekort van vijf in 2035. Dus we hebben echt wel werk aan de winkel. We hebben dat, we zijn heel erg leuk aan het bouwen maar we vergeten vaak met elkaar toch wel die voorzieningen voor onze stad. En of dat nou gaat over sport of over welzijn en buurtactiviteiten, ik denk dat we daar met elkaar, en ook wij als college, toch goed op moeten letten de komende periode, van hoe gaan we daar nu mee om? Want de stenen bouwen is makkelijk, maar de mensen maken de stad, zeg ik altijd maar. Ook de heer Kaffa heeft aangegeven: ja, ga maar slopen en dan weer naar de tekentafel. Er zijn een aantal mensen en ook Rijswijks Belang die refereerde aan de eigenaar van het Waldhoornplein. Dat klopt, daar is inderdaad een eigenaar, die van Diederiks Beheer. Ik weet niet of daar nu een plan ligt in samenwerking met de gemeente, mijnheer Weterings, want dat ligt dan bij mijn collega Van de Laar, maar ik meen dat daar geen, dat er wel is gezegd door deze mijnheer Diederiks Beheer dat er een plan zou komen samen met de gemeente, maar dat het nog niet tot dat plan is gekomen. Ik heb hem in ieder geval nog nooit gesproken. Dus het is interessant om mee te nemen. U refereerde ook aan de vorige raadsinformatiebrief waarin daar is aangegeven van wat kost het nu om ... Wat kost het voor de Van Zweedenhal, wat kost het voor de Marimbahal? Er is een bedrag genoemd van 1,2 miljoen uit mijn hoofd. 1,5. En daar is ook bij gezegd tien jaar. Nou is dat al geen haalbare kaart meer, want we hebben vanuit het Rijk natuurlijk ook het een en ander doorgesijpeld gekregen in het kader van duurzaamheid. Dus als je dat zou doen voor de korte termijn, dat zou dat betekenen een investering van, nou, zeg 1,5 miljoen voor zes jaar. Want in 2030 is het dan afgelopen, want dan moet je ook aan bepaalde duurzaamheidsaspecten voldoen, en daar voldoe je niet aan met die 1,5 miljoen. Daar moet ik ook eerlijk in zijn. Er is gevraagd door mijnheer Veerman, de langetermijnoplossing, de exploitatie van de sporthal bij een nieuw te bouwen school in RijswijkBuiten en Pasgeld, of we die kunnen meenemen in dit plan. Maar dit plan gaat over de Marimbahal, dus ik snap wel wat u vraagt maar dat staat zijn wel twee losstaande dingen van elkaar. En er is wel een plekje

gereserveerd in de plannen van Pasgeld om daar een school te bouwen en daar een sporthal te bouwen, maar daar is de exploitatie zeker nog niet van bekend. Dus dat kan ik ook niet toezeggen om mee te nemen of wat dan ook. Even kijken wat er nog meer gevraagd is vanavond. Er is gevraagd door de VVD, maak het Waldhoornplein, maak er weer wat moois van met verschillende functies en zorg ervoor dat als je een tijdsprognose maakt voor sloop/nieuwbouw ... Nou ja, u vraagt eigenlijk van hè, wat is de tijdsprognose als je gaat slopen, wat is de tijdsprognose als je gaat nieuwbouwen. Nou, ik denk als je gaat slopen dan kan de sloopkogel er binnen enkele maanden doorheen. Dat zeg ik heel makkelijk, maar nou, wij zijn zelf al wat jaren doen we mee in deze gemeenteraad. Ik ook in mijn oude functie als raadslid. En ik baal er ook weleens van dat de besluitvorming zo lang duurt dat die sloopkogel er allang doorheen had gemoeten, dan had je bepaalde gesprekken niet meer hoeven voeren. Maar goed, als het blijft staan blijft het staan en dan rijst de vraag van hoe zit het met voorzieningen die we leeg laten staan terwijl we tekort hebben aan voorzieningen? En dan heb je gesprekken met elkaar. Want ook ... wat ook vanavond de revue passeert. Ik heb mijnheer Geleijnse goed gehoord als die aangeeft van joh, leuk, u vraagt mij als raad om een scenario uit te werken in opdracht voor de Marimbahal, en wat betekent dat dan? Maar ik vind dat in dat scenario dat u dan aan het einde van dit jaar moet gaan ontvangen, dat daar ook een optie in moet zitten van sloop. En die toezegging wil u hebben. Nou, die toezegging wil ik u best doen. Dat als we de scenario's uitwerken rondom, nou, nogmaals dit postzegelgebied om het zo maar te noemen, voor deze kleine gebiedsontwikkeling, om en de eigenaar van het Waldhoornplein daar uiteraard bij te betrekken om te kijken wat hij daar nog in zou willen of kunnen. Mogelijk in combinatie met woningbouw maar ook sloop, zoals mijnheer Geleijnse aangeeft, want dat is ook een optie die dan nog voorligt. En waar de raad uiteindelijk haar oordeel over zou moeten vellen, voordat we het kerstreces ingaan aan het einde van het jaar. Voorzitter, ik denk dat ik de vragen die er zijn geweest beantwoord heb, en mocht het niet zo zijn hoor ik het graag.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Bentvelzen. Mijnheer Veerman, wilt u reageren in tweede termijn?

De heer Veerman: Graag. Dank u wel voorzitter en de wethouder natuurlijk voor het beantwoorden van de vragen. Ik hoor hier heel veel dingen genoemd, sport en bewegen, dat dat belangrijk is, daar zijn we zeker mee eens. Wij zijn zelfs als D66 in de Kamer voor drie uur sportgym en dan zouden we nog veel meer zalen nodig hebben, dus dat ben ik helemaal met jullie eens. Drie uur betekent dat je alle hallen nodig hebt die je nu al niet hebt. Dus dat tekort, dat tekort dat is er, maar ik ben een beetje bang hier in de tendens die ik de afgelopen jaren merk is dat het geen en-en wordt maar of-of. En dat we straks hier een zaal hebben maar niet in RijswijkBuiten, en die hebben we ook voor de sportbeoefening in wedstrijdverband. Ik noem alleen maar de hockey in de winterperiode, zij willen niet voor niks een blaashal neerzetten, hebben we gewoon hard nodig. Dus dan vind ik wel dat we daar ook naar moeten kijken en ook andere wedstrijden zouden daar gespeeld kunnen worden, denk ik. Dus ik zie graag en-en, vandaar dat mijn tweede optie, en dat we of-of eigenlijk weg kunnen laten. Vandaar die tweede optie om Rijswijk zeker mee te nemen. Maar ik denk dat het wel en-en kan worden, maar laten we dan wel goed kijken wat je in de ene zaal doet en wat je in de andere in de toekomst kan gaan doen, dat je dat wel ook in je exploitatie meeneemt. Dat je niet hier misschien te veel doet voor een korte periode waardoor je straks in RijswijkBuiten bepaalde zaken niet meer kan regelen omdat je die financiering al in die oude zaal hebt zitten. Dat zou jammer zijn, want daar snij je jezelf eigenlijk mee in de vingers, denk ik. Dat moeten we goed onderzoeken en daarvoor vind ik dat die tweede optie zeker meegenomen moet worden in het hele totaalplan van het tekort wat er hier in Rijswijk is voor meer zaal. Dat ben ik helemaal met een aantal mensen eens, er zijn meer sportzalen nodig. Want we hebben nu een aantal sportzaaltjes in RijswijkBuiten, ik weet niet of daar gebruik van gemaakt wordt, maar ik hoop het wel in de avonduren, dat die zaaltjes ook voor sport gebruikt kunnen worden. Ja, 1,5 miljoen is wel heel weinig voor acht jaar denk ik, maar als dat ... Voor zes zelfs? O ja, 2024. Ja, tot 2030, en dan moeten we aan andere voorzieningen voldoen, dus ... Maar ja, als het dan bij kan dragen in die periode dan zou dat natuurlijk mooi zijn. Maar je moet je afvragen of je dan misschien beter kan kijken naar nieuwbouw. Maar dat is een heel ander verhaal. Maar ik zie graag die opties naast elkaar in en-en, en dan denk ik ook dat het goed is om de

exploitatie eraan te zetten. Kijk, we kunnen natuurlijk wel de avonduren meenemen in die exploitatie en overdag kan misschien de wijk, buurtvereniging daar van alles in die zaal doen. Maar ik weet niet of we daarmee uitkomen als we zoveel investeren, dat ook echt geld gaat opleveren in die korte tijd zeg maar wat we erbij bedacht hadden ten opzichte van een andere locatie. Maar dat is het laatste punt. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Veerman. Mijnheer Weterings.

De heer Weterings: Voorzitter, dank u wel. En ook de wethouder bedankt voor de toelichting. Wat ik wel een beetje betreurt is, we bespreken een raadsvoorstel waarvan ik uitga dat die ook gewoon in het college is besproken. En als je kijkt op pagina 2 staat het duidelijk dat een combinatie met de al dan niet gedeeltelijke herontwikkeling van het Waldhoornplein waarvoor de nieuwe eigenaar zich inmiddels heeft gemeld. Dat biedt wellicht extra mogelijkheden voor de optimalisatie in de planvorming. En dan geeft de wethouder aan: ja, ik heb hem niet gesproken, ik weet niet wat het plan is. Maar hij wordt hier wel in benoemd. Dus kan u zeggen, ja, misschien is het een andere wethouder zijn portefeuille. Kan u daar bij de raad schriftelijk op terugkomen of er überhaupt contact is met deze mijnheer? Want op 14 september 2021 heb ik al het college gevraagd van nou, wist u dat het Waldhoornplein is verkocht aan een nieuwe eigenaar? En toen werd al gezegd: ja, dat is bij ons niet bekend want ja, het wordt vaak met vastgoed wordt er weleens geschoven. Maar goed, ik vind wel als er dan zo'n grote locatie als het Waldhoornplein wordt verkocht of opgekocht door een vastgoedeigenaar die daar plannen mee heeft, dan vraag ik me af hoe dus eigenlijk het relatiebeheer gaat hier met het orgaan en nieuwe potentiële kopers van grote winkelcentra. Dus ja, de vraag is dus wat ik net ook al zei, kan het college daar schriftelijk op terugkomen hoe de relaties zijn en of al in ieder geval de plannen die dus de heer Diederiks heeft met het gebied, of die al zijn besproken ja of te nee. Ik kan best begrijpen dat het niet uw portefeuille is, maar de wethouder dat in het coalitieoverleg kunnen bespreken. En dan, voorzitter, de vraag naar aanleiding van de RIB-brief op 25 januari, zijn natuurlijk wel al wel al bedragen genoemd hè, die anderhalf miljoen om het op te knappen, vier tot vijf miljoen om het energieneutraal te maken, en de zeven miljoen voor de gehele nieuwbouw. En de wedstrijden gaf aan: ja, de heer Weterings praat over miljoenen. Maar kan u daar al wat exacte bedragen in geven? Want u heeft al vooronderzoek gedaan wat deze drie scenario's zouden kosten. Het opknappen, energieneutraal te maken en nieuwbouw. Dus er zijn al onderzoeken geweest. Het plan ligt er al ruim een jaar hè, zoals ik al zei, 25 januari, zitten nu op zeven, wat is het, maart '23 hè. Zit al dus ruim een jaar en twee maanden is daar overheen gegaan. Wat is in die tussenperiode gebeurd? Zijn alleen maar slim het idee van nou goed, er komen misschien nog wat woningen bij, is dat ontstaan in die ruim een jaar, of zijn er meer ontwikkelingen geweest? Tot zover, voorzitter, voor de tweede termijn.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Weterings. Mevrouw Van Nunen.

Mevrouw Van Nunen: Ja. Voorzitter, ik heb veel geleerd uit de eerste ronde van de diverse andere fracties. Kijk, voor ons is het ook duidelijk, het tekort aan binnensportaccommodatie is groot. Maar de vraag is: op welke kwaliteit ga je sturen? Ga je sturen op trainingslocaties, bijvoorbeeld door de renovatie, of ga je sturen op kwaliteitseisen, zoals de heer Veerman ook aangaf, die echt sporthalwaardig zijn? En dan moet ik toch concluderen, al wil ik toch de politieke discussie wat onze partij betreft, een politiek standpunt moet ik zeggen, verschuiven naar de raad. Dan wil ik, dan vraag ik me dus af wat de opties zijn die verstandig zijn op dit moment om uit te voeren. RijswijkBuiten heeft behoefte aan een nieuwe sporthal, dat hebben we al geconcludeerd. Daar zouden we dan nu niets mee doen als we de Marimbahal renoveren. Maar die Marimbahal is weer niet geschikt voor kwaliteitssport, of sport op kwaliteitsniveau. Dus het is wel een beetje dubbel. Nogmaals, en daar sluit ik me helemaal bij de VVD aan, de wijkbuurtfuncties moeten terug en ook in verbeterde vorm dan wat nu mogelijk is. Daar ben ik het met mevrouw Van Vliet van harte mee eens en dat wil ik absoluut ondersteunen. Maar de vraag is of de enige optie daarvoor is om te renoveren. Misschien kunnen we een multifunctionele accommodatie van de Marimbahal maken met en wonen en training, trainingsaccommodatie, en een buurt, een levendige buurtfunctie voor de inwoners, want dat staat voor ons

zeker ook bovenaan. Maar de vraag is of dat moet via het plan zoals nu voorligt. En in die zin is het raadsvoorstel een beetje sturend naar het concept zoals het college dat graag ziet of voorstelt, terwijl u stelt wel verschillende scenario's voor, ik wil ook graag dat die gelijkwaardig dan worden meegenomen in het onderzoek. Voorzitter, dank u.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Nunen. Mevrouw Oude Alink.

Mevrouw Oude Alink: Ja, bedankt voorzitter. Volgens mij was er één vraag van mij nog niet beantwoord, dat is in hoeverre er nu overleg is met de school De Melodie over de invulling van maatschappelijke voorzieningen. Dat is alles.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Oude Alink. Mijnheer Kaffa.

De heer Kaffa: Yes. Dank u wel, voorzitter. Goede opmerking van de wethouder dat mensen de stad maken. Dus is het dan inderdaad ... Jazeker, ik vergeet niet gauw wat, mevrouw Bentvelzen. Is het dan niet verstandig om de sociale functie daarom ook iets meer naar voren te laten komen bij het wijzigingsplan van de Marimbahal? Ja, als inwoner van de Muziekbuit, ik als inwoner van de Muziekbuit mag ook wel zeggen dat het een relatief fragiele buit is en daar ook gewoon duidelijk behoefte is aan een sociale cohesie in de buit. En dan de vraag die nog onbeantwoord gebleven is, is het tijdsbestek voordat er weer gesport kon worden in de Marimbahal na een eventuele, nou, laat ik het dan maar omschrijven als een soort oplaprenovatie. Daarbij wil ik wel benadrukken dat wij absoluut voor meer sportzalen zijn. Laat dat niet ongezegd zijn. Maar in het geval van de Marimbahal is het wel belangrijk dat we de financiën gewoon duurzaam moeten worden geïnvesteerd. Oftewel, je kan je geld maar één keer uitgeven. Laten we het dan op de juiste en meest goede manier doen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kaffa. Mijnheer Shousha.

De heer Shousha: Dank u wel, voorzitter en de wethouder voor de beantwoording. Wij hebben niks voor de tweede termijn.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Geleijnse.

De heer Geleijnse: Dank u wel, voorzitter. Dank aan de wethouder voor alle antwoorden, en mijn fractie heeft eigenlijk drie opmerkingen die gaan over tijd. De eerste vraag is heel simpel: in het voorstel staat vierde kwartaal 2023, voor het kerstreces zei u. Voor mijn fractie is het wel van belang zeg maar, kan het ook in oktober? Gewoon even sec die vraag. De tweede vraag over tijd is: lopen we überhaupt vertraging op met andere plannen zoals sloop als we met dit voorstel akkoord gaan? Met andere woorden, stel voor dat we dat over een aantal weken wegstemmen, gaat dan die slopershamer drie weken later er echt in? Dus stellen we de sloop en andere dingen uit door dit voorstel eventueel aan te nemen? Want het is namelijk wel van belang, als we namelijk gewoon geen enkele vertraging oplopen op dat vlak, wat zou er dan tegen zijn om zonder al te veel kosten deze onderzoeken te doen? Dat is eigenlijk mijn opmerking richting de collega's. En heeft het college een overgangperiode zeg maar in haar hoofd, of de wethouder, hoelang we dan die Marimbahal opgeknapt en wel gaan gebruiken? En ook een beetje in relatie tot de collega's die zeggen van ja, als dit maar geen excuustruus wordt om geen nieuwbouw te plegen op andere plekken in de stad waar het ook hard nodig is. En ik denk dat daar ook een beetje de pijn zit vanavond. En vandaar mijn drie vragen rondom het woord tijd, voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Geleijnse. Mijnheer Sleddering.

De heer Sleddering: Ja, dank voorzitter, dank aan de wethouder. Ik denk dat het standpunt van de wethouder duidelijk is. Ik denk ook dat het standpunt van andere partijen wel behoorlijk zichtbaar aan het worden is. En ja, waar we echt behoefte hebben om echt te weten: waar gaat het nu eigenlijk over? Dus daar hangt een financieel plaatje aan. En als ik zo al even hoor van 1,5 miljoen voor zes jaar dan word ik al heel erg zenuwachtig. Dus ... Want die 1,5 miljoen is het allang niet meer, daar kunt u verzekerd van zijn. Dus ik heb verder geen vragen meer en wij zullen ons politieke standpunt in de raad melden.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Sleddering. Mijnheer Van Nunnikhoven.

De heer Nunnikhoven: Dank u wel, voorzitter. Ik denk, ik merk ook dat er gewoon hier in de raad het verschil tussen een sportzaal een sporthal niet echt duidelijk is. Ik denk dat dat de eerste vraag moet zijn, dat de gemeente dat gaat laten zien wat een sporthal en een sportzaal is. Wat ik al aangaf in de eerste termijn, een sportzaal daar wordt in getraind. Sporten zonder wedstrijden, dat is niet zo leuk, er moet competitie zijn. Een eredivisie zonder wedstrijden dat levert niks. Sporters beleven sociale cohesie, dat is elkaar ontmoeten. Kinderen zijn van de straat, kinderen zijn bezig. En dan gaan wij allemaal zaaltjes bouwen, terwijl we die hal, want ze moeten heel de dag lekker in die sporthal zijn, dan zijn ze niet op straat. Scholen maken nu dubbele uren. Collega mijnheer Veerman zei het al, waar nu wordt gesproken zelfs van drie uur. Er is ook een verschuiving in de sportwereld, dat heeft te maken omdat we allemaal druk zijn. Heel veel zondagcompetities gaan naar de zaterdag. Daar kunnen de sportverenigingen zelf niks aan doen, dat zijn gewoon de bonden en de mensen. Als er geen genoeg teams zijn op zondag, dan is er geen wedstrijden op zondag, dus iedereen moet verplaatsen naar de zaterdag. Dus mijn vraag is: hoe gaan we dat dan doen? Gaan we dan tegen die sportverenigingen zeggen: blijf dan maar op zondag zonder competitie? Dan was ook de vraag eventueel voor RijswijkBuiten, over een aantal jaar, zitten nu al met stikstof, mag er gebouwd worden? Straks is dat ding daar plat en hebben we ook geen sportzaal in RijswijkBuiten. Dus dan gooien we al onze oude schoenen weg voordat nieuwe hebben. En dan heb ik eigenlijk nog een vraag aan de wethouder, want staat ook in het stuk over overdag. Dat dat niet gedekt is. Als ik me goed herinner wordt het Kessler Park komt de TU en het Mondriaan. Dus mijn vraag is: zijn die scholen al benaderd om het feit of zij de Marimbahal willen gebruiken? Want dan heb ik niet alleen over basisscholen, want ik kan me vorig jaar nog herinneren dat het Mondriaan de uren in de Schilp aan het gebruiken was terwijl het Vredenburg College voorrang had. Wil het Mondriaan dan niet gebruikmaken van de Marimbahal? Zijn die al benaderd? Dat was mijn vraag voor de tweede termijn.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Nunnikhoven. Mevrouw Van Bent... Mevrouw Bentvelzen.

Mevrouw Bentvelzen: Ja, dank. Dank, voorzitter, dank aan de gemeenteraad. Om nog maar even één keer duidelijk proberen te schetsen dat als we vandaag, of niet vandaag want 21 maart valt natuurlijk het besluit, maar het besluit dat gevraagd wordt wat we met elkaar uitspreken is dan de intentie om die Marimbahal te behouden. Dat heeft geen consequenties voor de lopende begroting, uiteraard wel voor daarna. En dat we een onderzoeksproces kunnen starten naar de scenario's voor een duurzame toekomst van die Marimbahal. Ik heb mijnheer Geleijnse duidelijk gehoord en die wil buiten die scenario's voor de duurzame toekomst van de Marimbahal ook gewoonweg een scenario sloop, waarmee we dat stuk af kunnen sluiten, en dat is voor mij geen enkel probleem, dat is prima. Alleen de hoofdintentie is wel een gebiedsontwikkeling creëren aldaar waar de Marimbahal nu staat en om dat samen te bekijken met de eigenaar die daar nu zit. En dat klopt, mijnheer Weterings, dat staat ook in het stuk. Die nieuwe eigenaar heeft zich inmiddels gemeld, die is gedeeltelijk eigenaar van het Waldhoornplein, dat is alleen het gedeelte van de winkels. En de vraag die eigenlijk neergelegd zou gaan worden in een vervolgesprek is hoe hij aankijkt tegen die Marimbahal en of hij daar brood in ziet, om daar een gebiedsontwikkeling met ons samen dan wel al dan niet samen te maken. En dat ik daar niet alles van weet heeft te maken met het feit dat dit stuk getoetst is bij verschillende afdelingen binnen de gemeente. Er wordt wel eens verweten dat colleges niet integraal werken, et cetera. Nou, ik denk dat uit dit stuk blijkt dat daar best integraal naar gekeken is, vanuit enerzijds ruimte of

stedenbouwkundigheid, anderzijds welzijn, onderwijs. Iedereen heeft hier zijn of haar plasje over kunnen doen, ook al intern, om mee te denken over hoe we dit, hoe we hier naartoe kunnen kijken, naar deze gebiedsontwikkeling. Wordt de sloop uitgesteld door een besluit hierop? Het antwoord daarop is nee, mijnheer Geleijnse, want er staat nog helemaal geen sloop in de planning. Dat is toen wel gezegd, maar is hetzelfde als met de Van Zweedenhal, dat heeft jaren geduurd. Nou, nu gaat die dan gesloopt worden voor de zomervakantie. Maar ik denk dat dat besluit al enkele jaren geleden genomen is. En met het feit wat er nu voor ons ligt, dat het college de opdracht krijgt om een scenario rondom de Marimbahal verder uit te werken met de intentie behoud. Uiteraard met een scenario als laatste sloop onderaan het rijtje, prima. Maar dat stelt geen sloop uit want die sloop staat nog nergens opgeschreven van o, dat gaat per 1 oktober of per 1 november gebeuren.

De voorzitter: Ik zie een interruptie van de heer Sleddering.

De heer Sleddering: Even voor de goede orde. Een scenario sloop, maar een scenario zou dan moeten heten sloop/nieuwbouw. Want alleen slopen, dat kan iedereen bedenken, dat lijkt me geen goed plan want daar help je niemand mee. Maar het scenario wat uitgewerkt moet worden is sloop, nieuwbouw, met een zaal, wonen en een buurtactiviteitencentrum.

Mevrouw Bentvelzen: Ja, zoals de kleine gebiedsontwikkeling wat ook de intentie is die in de eerste alinea staat omschreven in het voorstel. Dus dan is dat in ieder geval waar de neuzen wel dezelfde kant op staan. Er is ook gevraagd door mijnheer Geleijnse, het vierde kwartaal, kan dat ook oktober zijn? Nou, daarop is het antwoord echt nee. Daarop, dat zit in een tijdsframe, dat lukt echt niet. Ik had het wel gewild hoor, maar ik heb daar ook om gevraagd en dat is mij echt op het hart gedrukt dat dat niet ging lukken. De scholen TU en het ROC Mondriaan, ja, die zijn wel benaderd. Alleen is mij in ieder geval verteld dat ROC Mondriaan die hier nu grotendeels met techniek en zorgonderwijs en dergelijke zit, dat die geen sportmodule meer aanbieden, dus is alleen sport en bewegen van het ROC, die zitten op de Brasserskade, ja, die doen het wel. Maar de andere ROC Mondriaans die hebben niet eens meer sport en beweegonderwijs, het is heel spijtig.

De voorzitter: O, ik zie een interruptie van mevrouw Van Nunen.

Mevrouw Bentvelzen: Die zit daar niet meer in. Mevrouw Van Nunen.

Mevrouw Van Nunen: Ja. Ik weet niet of de wethouder er nog op terugkomt maar eigenlijk, en dat heb ik niet in mijn eigen tweede termijn gezegd, maar eigenlijk ligt er nog een vraag van mij uit de eerste termijn. En dat is hoe u aankijkt tegen gebiedsontwikkeling als u het heeft over het Marimba, of over het Waldhoornplein, hoe u aankijkt tegen gebiedsontwikkeling in RijswijkBuiten zonder sporthal. De positie van RijswijkBuiten zonder goede sportaccommodatie, binnensportaccommodatie. Hoe kijkt ... Dus dat is een iets andere vraag als de kwaliteit van eisen, de vragen van de heer Veerman. Ik vroeg u hoe u daartegenaan kijkt als een wijk behorend tot Rijswijk, tegen Delft aan, zonder sportaccommodatie.

Mevrouw Bentvelzen: Voorzitter, ik had die vraag nog wel opgeschreven staan, dus daar was ik nog niet, maar er is mij ook een vraag gesteld: gaan we nou voor de of-of, of en-en variant? Nou, wat mij betreft de en-en. Want we hebben een gigantisch tekort en we willen graag volgens mij met elkaar, en ik denk dat de raad daarachter staat, dat men zoveel mogelijk, als zij kunnen bewegen in ieder geval, en sport is weer iets anders dan bewegen, maar dat beide zeer zeker belangrijk zijn voor onze inwoners en de volksgezondheid van onze inwoners. Dus ik zou zeggen en-en en dat neemt dus bij mevrouw Van Nunen hopelijk weg de gedachte dat ik zou pleiten voor een grootschalige sloop/nieuwbouw en renovatie op het Waldhoornplein en dan zou zeggen: nou, RijswijkBuiten die schuiven we dan op de lange baan. We moeten gewoon gaan kijken hoe dat zit en daarom heeft mijnheer Veerman ook gevraagd dat mee te nemen in de exploitatie, als ik hem goed begrepen

heb, in het kader van de en-en variant. Ik zie een ja-knik, dus dat is dan goed. GroenLinks heeft nog gevraagd in de eerste termijn ook al, dus excuus daarvoor, overleg met de scholen Melodie in het kader van de welzijns- en buurtactiviteiten. Nou, er is geen overleg geweest door mij met de Melodie. Dat is ook eerlijkheidshalve. Ik zie de scholen zo momenteel allemaal, die komen bij mij allemaal langs, dus ik zou hen er wel naar vragen van hoe dat dan nu reilt en zeilt en hoe wij daar als gemeente eventueel wat aan kunnen doen. En ik heb ook vanuit de inspreker echt wel duidelijk begrepen dat er een aantal activiteiten ook weer gaan stoppen per september dit jaar, dus dan hebben mijn collega Van Malsen en ik nog wel een leuke opdracht te liggen om te zorgen dat dat, hoe we dat doorgang kunnen laten plaatsvinden daar. Tijdsbestek bij oplappen, mijnheer Kaffa. Ja, dat moet denk ik blijken uit de verdere uitwerking van dit stuk, daar kan ik nu geen zinnig woord over zeggen. Als ik u het vierde kwartaal dat stuk naar u toebrenge dan zou ik proberen te zorgen dat daar een tijdsplanning bij komt te zitten van hoelang dat dan allemaal wel weer niet moet gaan duren. Maar daar kan ik nu nog geen antwoord op geven. Ik heb het liever morgen geregeld dan overmorgen. Maar helaas is dat niet zo. Het financiële plaatje is VVD belangrijk. Ja, dat heb ik begrepen en dat is ook belangrijk voor een goede besluitvorming dus volgens mij staat dat dat ook allemaal in het voorstel zoals die nu vanavond voorligt. Sterker nog, bij een stukje rondom financiën staat er ook netjes uitgeschreven, de financiële vertaling van alle scenario's maakt een onderdeel uit van het raadsvoorstel die u, die ik u doe toekomen aan het einde van dit jaar. Voorzitter, volgens mij heb ik dan de vragen beantwoord.

De voorzitter: O, ik zie een interruptie van mijnheer Weterings.

De heer Weterings: Voorzitter, dank. De wethouder gaf aan dat de nieuwe eigenaar zich inmiddels had gemeld. Maar wat is dan besproken? Want als ik de eigenaar van het Waldhoornplein citeer uit het artikel wat 14 september 2021 is opgenomen, dat geeft de heer aan: ik ben plannen aan het maken om het winkelcentrum en de hele buurt een grote boost te geven. Ik wil kijken wat ik met de gemeente kan doen en daar ben ik een plan voor aan het maken. Diederiks bevestigt dat hij aan de locatie geen andere bestemming wil geven en voor de ondernemers het plein niet zal veranderen. Diederiks verwacht dat hij de plannen in de loop van het jaar, dus loop van september '21, naar buiten bracht in samenwerking met de gemeente Rijswijk. En u zegt, hij heeft zich gemeld, maar wat is er dan al besproken over die locatie? Dank u wel.

Mevrouw Bentvelzen: Voorzitter, dat antwoord moet ik u verschuldigd blijven want die doe ik u graag schriftelijk toe, aan de hele raad uiteraard.

De voorzitter: Oké, dank u wel, mevrouw Bentvelzen. Nou, we hebben dit agendapunt uitgebreid besproken en, nou ja, ik denk dat ik mag concluderen dat het als bespreekstuk naar de raad gaat. Nog een aantal schriftelijke, hoe zeg je dat, één schriftelijke toezegging van de wethouder. En dan om de stoelendans compleet te maken, want forum stad is een stuk sneller gegaan dan wij, die zijn veel rapper. Dus wethouder Van Damme is weer terug hier. Dus we kunnen als u het goed vindt weer terug naar de oorspronkelijke zeg maar volgorde en dat we nu het raadsvoorstel kadernota evenementen doen. Vindt u dat goed? Ja? Yes, dat is goed? Oké. Nou, de wijn die doen we daarna pas. Oké. Is er, aan het geroezemoes te horen, is er behoefte aan een korte schorsing of zegt iedereen van nou, we gaan gewoon door? We gaan gewoon door. Oké. Nou, dan moet nu wel iedereen stil zijn en op zijn plek gaan zitten. Oké. Oké, is goed. Oké.

10. Raadsvoorstel Kadernota Evenementen 2023 in de openbare ruimte (RV 23-016)

De voorzitter: Nou, dan gaan we nu naar agendapunt raadsvoorstel kadernota evenementen 2023. Ik heb geen idee meer welk nummer het is, maar dat maakt niet uit. Wie mag ik daarvoor als eerste het woord geven? En dan heb ik ook nog wel het verzoek om zeg maar, willen we niet de volgende dag ingaan, om het kort en bondig te houden en snel te praten. Dus dan geef ik als eerste het woord aan mevrouw Harmsen.

Mevrouw Harmsen: Dank u wel, voorzitter. Ik heb maar één vraag, dank u wel voor deze nota. Het onderscheid stadsbrede een kleinschalig evenement is mij vrij duidelijk. Ik miste wel ... We hebben vroeger voor corona Sinterklaasintocht gehad waarin de burgemeester Sinterklaas ontving, en Sinterklaas door de stad heen trok. Technische vraag is: zo'n Sinterklaasintocht, valt dat onder stadsbrede of al onder kleinschalige evenementen? Dank u wel.

De voorzitter: Oké, dank u wel mevrouw Harmsen. Wie mag ik volgende het woord geven? Nou, mijnheer Van Dam? Nee, doet het niet? Oké. Nou, dan slaan we jou ... Nou, die slaan we niet over maar dan komen we zo bij u terug. Nou, dan gaan we nu naar mijnheer Veerman.

De heer Veerman: Ja. Dank u wel, voorzitter. Ik had een paar kleine dingetjes over deze evenementennota. Ik zie dat inclusie genoemd wordt. Dan sla ik altijd eigenlijk aan. Ik ben even benieuwd hoe we dat gaan toetsen. Ik weet dat we in het verleden over evenementen gesproken hebben dat er een invalide toilet moet komen, belettering, dat mensen op het evenemententerrein kan komen. Nou, dat vind ik wel heel belangrijk als we die vergunning afgeven, dat we dat ook, die toegankelijkheidstoets of die inclusietoets moet je het noemen, dat die ook gehanteerd wordt in de aanvraag, dat er getoetst wordt of daar wel rekening mee gehouden wordt. Heel belangrijk. Voor het terrein en waar het allemaal aan zou moeten voldoen voor deze doelgroep. En dat dat mis ik nog. Wat ik ook mis is de voorwaarde voor de subsidieverordening. Er staat wel in dat er subsidie gegeven wordt, maar er staat eigenlijk niet in hoe we dat gaan beoordelen, of ze hun doelstellingen halen voor opnieuw in aanmerking te komen voor een evenementensubsidie het komend jaar. Normaal gesproken is dat zo dat je dan in het voorjaar zeg maar opnieuw een subsidieverzoek, dat je je begroting indient en een stukje evaluatie, zodat je daarmee zeg maar het Kamerdebat kan vragen om nieuwe subsidie toe te kennen. En dat mis ik nog in dit stukje. Er is al kort over gesproken, er werd al een vraag gesteld ook over door Rijswijks Belang bij de inspreker over die halve fte. Of dat nu, zij werken met vrijwilligers, of dat nou echt ondersteuning is om evenementen zeg maar ook in Rijswijk gedaan te krijgen zeg maar, dus echt handjes uit de mouwen en helpen om het voor elkaar neer te zetten, of dat dat alleen beleidsmatige uren zijn die in die halve fte zitten. Dat is de derde vraag. Dank u wel.

De voorzitter: Oké, dank u wel mijnheer Veerman. Mijnheer Van Dam, heeft u geluid inmiddels?

De heer Van Dam: Jazeker.

De voorzitter: Mijnheer Van Dam.

De heer Van Dam: Test, test, test. Ja, nee, we doen het. Ieder geval hartstikke bedankt voor het woord. Ja, evenementenbeleid ligt voor ons en ik kan me grotendeels goed vinden in de centrale boodschap die daarin staat, namelijk dat evenementen ontzettend belangrijk zijn. En als ik hem goed heb gelezen dan zijn er drie uitgangspunten in het beleid. Eén is de drempel verlagen van het evenement aanvragen of het kunnen organiseren van een evenement in Rijswijk. Twee is het zichtbaar maken van de bestaande evenementen en drie het stimuleren van evenementen. Nou is voor één en twee, voor één is in ieder geval een goed plan of ieder geval een tijdsplan geschetst waarin we dat gaan uitvoeren, onder andere door later in het jaar de subsidieverordening eventueel nog te gaan veranderen en ook vrij recentelijk nog een paar aanpassingen daaraan te doen. Voor twee, voor het zichtbaar maken van die evenementen, daar staat ook al concreet in wat we ieder geval willen. Dus het zichtbaar maken van de evenementen. Nou, ik denk dat dat hartstikke mooi is want enkele weken geleden hebben de heer Geleijnse en ik van het CDA een initiatiefvoorstel ingediend dat als het goed is nu bij het college ligt ter reactie, dat daarop aansluit, voor een uitvoeringsagenda, dus we zien die reactie graag nog tegemoet en ik hoop dat we het redden om het ieder geval aansluitend bij dit punt in de raadsvergadering te kunnen bespreken. Alleen punt drie, daar gaat eigenlijk mijn eerste vraag over, want dat is het stimuleren van evenementen. En ik zie eigenlijk niet zo één twee drie in dit beleidsstuk van hoe we dat

dan als Rijswijk gaan doen. En dat sluit eigenlijk denk ik aan bij de inspreker van vandaag die het had over hoe gaan wij dan initiatiefnemers van evenementen ondersteunen? En ook misschien die die vrijwilligersbesturen die genoemd werden, hoe gaan wij die dan ondersteunen als gemeente, want als je het hebt over het stimuleren van evenementen in Rijswijk is denk ik dat het allerbelangrijkst en het sluit ook aan bij de geest van het evenementenbeleid. Dus vraag aan de wethouder: hoe gaan we dat doen? Dan tijdens het begrotingsdebat riepen wij, bij de behandeling van het amendement voor de vier ton voor evenementen, riepen wij op om ook een betere spreiding van evenementen in Rijswijk te krijgen. Daar was de wethouder het destijds mee eens, en deed ook een soort toezegging van nou goed, daar gaan we naar kijken hoe we dat dan kunnen uitvoeren. Waarvoor nogmaals dank, alleen ik zie dat punt dan ook weer niet terugkomen in dit evenementenbeleid, en ik hoop toch dat de wethouder het met ons eens is dat dat nog steeds een belangrijk punt is, dus ik zie graag ook zijn reactie op hoe we dat dan gaan uitvoeren in Rijswijk en hoe we ook onder het spoor toch een paar mooie evenementen kunnen zien, net als het Strandwalfestival en net als het Dickens Festival. Dan zou ik het toch even willen hebben over waar de heer Rens Veerman het al over gehad, over die halve fte. Staat namelijk in het raadsvoorstel zelf dat we 45.000 uit moeten geven aan ambtelijke capaciteit. Nou ja, goed, die 45.000, als je dat omrekent naar een brutosalaris kom je ongeveer uit op 34.000 per jaar. Een gemiddeld salaris van een ambtenaar in Nederland ligt rond 31.000, 34.000. Alleen dat is voor een fulltime functie. En dit gaat voor 0,5 fte, dus daar zit een klein verschil in. En ik zou ... Ja, ik zou graag solliciteren voor zo'n bedrag. Alleen ik vraag me toch af hoe we dan bij die 45.000 komen ik zie daar graag een reactie van de wethouder, of ieder geval een uitleg hoe we naar die 45 toe zijn gerekend. Dan het laatste deel waar ik een vraag over wil stellen is de uitgave van die vier ton die we hebben gealloceerd voor het evenementenbeleid. Ik lees dat die grotendeels gaat uitgegeven worden aan een Strandwalfestival. Ik vraag me af wat grotendeels betekent. Dus hoeveel van die vier ton gaan we daadwerkelijk uitgeven aan het Strandwalfestival? Die vraag die komt eigenlijk vanuit dat we het voorheen het Strandwalfestival hebben betaald of ieder geval gesubsidieerd vanuit cultuur, als ik het goed heb. Dat ging om bedragen de 150 duizend tot 200 duizend euro, dacht ik uit mijn hoofd, maar ja, ik hoor graag het correcte bedrag als u dat wat scherper voor u heeft. Alleen dat werd dus gevraagd vanuit cultuur, en nu wordt het vanuit die vier ton gereserveerd. En ik vroeg me af van oké, maar hebben we niet in de begroting een post dan nu al opgenomen voor ditzelfde Strandwalfestival en hoeveel wordt er nu in totaal uitgegeven vanuit de gemeente, dus los van die vier ton, aan het Strandwalfestival en hoeveel komt daar dan vervolgens nog bij vanuit die vier ton? Ik mis een beetje de onderbouwing daarin, en ik zou daar graag wat meer duidelijkheid over willen hebben. En daarvoor wil ik het voor mijn eerste termijn laten. Bedankt.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Dam. Wie mag ik vervolgens het woord geven? Ik begin met mijnheer Van Nunnikhoven.

De heer Nunnikhoven: Dank u wel, voorzitter. Beter Voor Rijswijk vindt het een heel mooi stuk. We hebben wel twee korte vraagjes. Naar aanleiding met bepaalde organisaties, een aantal organisaties gesproken te hebben om de vraag echt voor evenementenlocaties echt te benoemen, en waar, wat dan gedaan wordt. Ik zit bijvoorbeeld te denken aan bijvoorbeeld wat je in het Westland veel hebt, de zomeravonden, dat er drie dagen een feest is. We hadden vroeger twee evenemententerrein, dat was hier het Bogaardplein en het Wilhelminapark. Bogaardplein lijkt me niet zo heel handig om dat te doen, en het Wilhelminapark is de drainage eruit gehaald waar vroeger ook bijvoorbeeld Herfstpop werd gegeven. Dus om dat echt te benoemen, waardoor je dus, want het zijn vaak vrijwilligers die dat willen organiseren, maar echt dan gelijk duidelijk hebben wat er zou kunnen. En om dan even terug te komen op wat mijnheer Van Dam ook zei, om dan misschien ook gelijk te benoemen in dit stuk, de bedragen. Net als Koningsdag, dat is een evenement op zich en daar zijn gewoon vaste bedragen voor wat als subsidie mensen krijgen, hoe groot je ook bent. Of je het nou met de straat doet of een heel wijkfeest doet, het is één subsidiebedrag. Dan is het wel of de burgemeester het komt openen, daar kan dan wat extra voor vrijkomen. Maar dat dat dan allemaal benoemd wordt, dus bijvoorbeeld een avondvierdaagse, een Strandwalfestival, misschien met Dickens Feest, dat daar

gewoon, dat het vaste bedragen zijn en voor dat bedrag moet gewoon het georganiseerd worden, anders sponsoren of op andere manieren aan financiën komen. Dat was het voor de eerste termijn.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Nunnikhoven. Mijnheer Sleddering.

De heer Sleddering: Ja, dank voorzitter. Ik zal het kort houden. Ik ben het eens met de notitie. Het is een goede vertaling van wat we hebben opgestart in de vorige behandeling van dit onderwerp. Wel even een vraagje over. Ik neem aan dat een afweging is gemaakt om het zelf doen, dus activiteiten voorbereiden, faciliteren van evenementen en daarom is er een halve fte nodig. Maar ik neem ook dat er een afweging is om dat geheel uit te besteden aan de markt. En waarom hebben we gekozen om de ambtelijke organisatie uit te breiden? Is het echt nodig of kan je dat ook in de markt zetten? Dat was mijn ene vraag. De andere vraag wil ik toch even reflecteren op de inspreker. Die, ja, ik begreep uit zijn inspreken dat hij eigenlijk vroeg of het vrijwillig bestuur van het Strandwalfestival een soort onkostenvergoeding kon krijgen. Zo klonk het. Maar ik vond dat een beetje raar, want dat zijn we toch niet van plan? Het is juist zo leuk dat het vrijwilligers zijn. Maar ik hoor graag de reactie van de wethouder van wat moeten we daar nou mee, want ik heb maar het idee dat je hebt een organisatie van het Strandwalfestival, die schakelen een organisatiebureau in, dat wordt gesubsidieerd door de gemeente. Dus ik begrijp het niet. Misschien dat de wethouder mij kan helpen.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Sleddering. Mijnheer Van 't Eind.

De heer Van 't Eind: Nou ja, als ik mag reageren op de vraag want ik begreep hem volgens mij net iets anders. Volgens mij vroeg die niet om een onkostenvergoeding of wat dan ook vrijwilligerswerk, maar volgens mij waar het om ging is in welke mate de gemeente ook vrijwilligers ondersteunt bij dat vrijwilligerswerk. Dus op het moment dat vrijwilligers wegvallen, helpt de gemeente dan bij het zoeken naar nieuwe vrijwilligers, zorgt de gemeente dan voor enige continuïteit? En volgens mij was dat de vraag die die hij stelde, zo heb ik hem geïnterpreteerd. Maar als de wethouder hem weer anders heeft geïnterpreteerd dan, ja, dan hoor ik dat denk ik zo ook.

De voorzitter: Is dat ook uw inbreng, mijnheer Van 't Eind.

De heer Van 't Eind: Nee hoor, dit was alleen een reactie op de vraag van de heer Sleddering.

De voorzitter: Wilt u dan ook meteen uw inbreng doen? Want dan klopt mijn lijstje weer.

De heer Van 't Eind: Ja. Dank u wel, voorzitter. Ik zal ook gelijk mijn inbreng doen. Ik had natuurlijk een, want ik zit al de hele avond te wachten op deze bijdrage, ik had natuurlijk twee pagina's volgepend. Ik zal u er verder, ik zal u er toch niet mee vermoeien. Dus ik zal het wat korter houden. Ik sluit me aan bij de vraag over hoe dat nou precies zit met die verdeling van die vier ton en waar wat nou heen gaat en hoeveel blijft er na het Strandwalfestival? Dus ik sluit me aan bij het vragen van de heer Van Dam ten aanzien daarvan. Ja, wat GroenLinks betreft vinden wij dat een lokale overheid best ook een actieve en sturende rol mag nemen in wat voor een evenementen wil je in deze stad nou het liefst hebben, en wat vind je nou wel en niet bij die stad passen? En op die manier hebben we deze nota ook gelezen. Waar overigens veel dank, we zijn blij dat die nota er ligt. Maar ik heb een aantal vragen die op dat oog aansluiten, en eentje sluit ook aan bij een vraag die al door D66 is gesteld. Dus er wordt aangegeven toegankelijkheid en inclusie, een kader is om te toetsen aan die subsidie. Maar wanneer is volgens het college een evenement nou inclusief? Dus hoe ziet het college dat en hoe meet je dat af? En onze vervolgvraag erop is: is het nou ook het idee dat in dat nieuwe toetsingskader wat dan aangekondigd wordt, dat eisen rond inclusie en duurzaamheid en toegankelijkheid dan ook weigeringsgronden worden? Is dat wat het college dan straks voor gaat leggen? En tot slot nog één vraag, wij vroegen ons ook nog af, wij zijn natuurlijk onderdeel van een dichtbevolkte regio met vastgegroeid

aan een aantal gemeenten waar ook allerlei evenementen plaatsvinden. En wij zagen eigenlijk niks terug in deze nota hoe we dat, hoe we aankijken tegen de samenwerking in de regio ten aanzien van evenementen. Is dat een bewuste keuze of is er wel degelijk als het college naar kijkt redenen om te kijken van ja, zou je daar ook niet in samen kunnen werken en zou dat misschien ook niet iets op kunnen leveren? Tot zover voor mijn eerste termijn, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van 't Eind. Nou, dan schiet ik nog eerst even over naar de overkant, naar mijnheer Geleijnse, en dan kom ik daarna weer terug bij die kant.

De heer Geleijnse: Helemaal goed. Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, korthedshalve sluit ik me aan bij de opmerkingen en de vragen van de heer Van Dam. In het bijzonder zijn vragen ook over, ook door anderen nu genoemd, over de vier ton en wat blijft er nog over voor andere stadsbrede evenementen? Natuurlijk ben ik heel voorzichtig positief over de woorden over één evenementenkalender. We hebben niet voor niets samen een initiatiefvoorstel ingediend enkele weken geleden onder de titel Uit in Rijswijk, alle evenementen in één agenda. Helaas te laat voor dit forum, maar we hopen dat het richting de raad wellicht, dat er een advies ligt van het college. Nog twee andere vragen. In het raadsvoorstel wordt gesproken dat het van belang is om nieuwe inwoners bij de stad te betrekken, te verbinden. Alleen in de nota zelf lees ik daar echt niets over terug. Wat gaan we daar dan voor doen? Daar zou ik graag nog antwoord op willen hebben. En even los van de beloning van een beleidsmedewerker evenementen of het aan een externe organisatie gunnen. Ik maak me wel zorgen als ik het stuk lees dat er elke keer de beleidsmedewerker, en dat roept bij mij altijd het gevoel op: hoe kwetsbaar is dat? Dus in het verlengde van die vragen zou ik vooral die vraag van kwetsbaarheid nog bij de wethouder neer willen leggen. En echt mijn laatste vraag is: er staan nog heel veel dingen aangekondigd. Subsidies, locatiebeleid, toetsingskaders voor een vergunning. Ja, kan de wethouder echt die termijnen toezeggen? Want die zijn wel van cruciaal belang voor het slagen van evenementenbeleid. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Geleijnse. Mijnheer Weterings.

De heer Weterings: Dank u wel, voorzitter. Ja, ook dit voorstel met alle aandacht gelezen en laat ik vooropstellen dat er op dit moment al een goede basis ligt om evenementen aan te vragen. Iedereen die kan, ja, de website goed bekijken waarin staat dat na 150 bezoekers geldt een evenementaanvraagverplichting. Daarvoor zou het alleen maar een melding moeten zijn. Ook de subsidieaanvragen zijn bekend, voor Burendag en Koningsdag en dergelijke. Dus we hebben al een behoorlijke basis liggen. Wat ik mis in het voorstel is dat ik weet uit ervaring dat er bij het Horecaloket een onderbezetting is, en die gaan vooral over de toetsingen van de vergunningen. Gaat deze halve fte daar ook ondersteuning in verlenen? Of is het puur een, ja, soort tweede forum of 2.0 cultuurmakelaar die we eigenlijk, waarvan we pas afscheid hebben genomen door, ja, de raad had daarover een besluit genomen, om daar niet mee in zee te gaan. En ik hoop niet dat dit een soort verkapte cultuurmakelaar gaat worden. Dus de vraag: waarom ontbreekt er een passage in over mogelijke aanvulling met het Horecaloket? Want er is daar een onderbezetting, nogmaals. Heeft het te maken dat er misschien nog een aantal vacatures openstaan? Heeft het te maken met ziekte? Want nogmaals, uit ervaring kan ik u vertellen van de afgelopen jaren dat daar gewoon een tekort is, dus daar graag een antwoord op. En dan geeft u aan in het stuk niet in de rol van de opdrachtgever of organisatie wil stappen, maar u toetst op de maatschappelijke impact. Ja, daar graag wat meer uitleg over want we hebben natuurlijk te maken met smaak, cultuur, doelgroepen, religie, geloof, tradities, leeftijd, hobby's. Want ja, uw smaak hoeft niet de mijne te zijn of andersom. Als we elkaar toch enigszins in elkaars waarde kunnen laten, dat we daar niemand in hoeven uit te sluiten. Daar komt ook nog een vorm van vrijheid van meningsuiting bij kijken maar dat is misschien een ander vlak om daar een andere keer over te hebben. Wat gaat dit raadsvoorstel het verschil brengen met het huidige beleid wat we nu hebben? Zoals ik al zei, de basis die er ligt is goed. En, want verwachten wij ook meer evenementen dan de komende jaren? Ik bedoel, we hebben dan Dickens Feest, we hebben Strandwalfestival,

we hebben andere kleine evenementen. Gaat dit raadsvoorstel, is die getoetst op dat er meer evenementen gaan komen de komende jaren? Daar ook graag een antwoord op. Ja, over de toegankelijkheid begrijp ik hè, daar hebben we ook raadsbreed hebben we daarover gesproken dat ieder evenement moet toegankelijk zijn, ook inclusief, vind ik ook prima. Dames- en heren-wc, met of zonder tekens, allemaal prima. Toegankelijkheid voor mindervalide mensen, heel belangrijk. Alleen dan staat er ook bijvoorbeeld bij: ja, we hebben ook oog voor de gezondheid. Ja, ik zag gelijk in een flashback een soort Dik Trom-film voor me. Dat we ook niet moeten uitwijken naar alles water en alleen maar groente en fruit en geen alcohol meer, geen bier meer, geen pizza's meer, ik wil wel gewoon een beetje kunnen genieten op een festival. Dus hopelijk wil ik wel, ja, zoals ik al zei, de boodschap meegeven: oog voor gezondheid, prima, maar laten we geen tweede Dik Trom-film gaan maken hier in Rijswijk. Alsjeblieft niet. Op 3.7 geeft u aan de route, maar de route is er al namelijk. De route is bekend hoe we het evenement moeten aanvragen, welke wegen we moeten bewandelen. Dus de route is er al. En dan ja, ik had hem al eerder, hij is al vaker gevallen, ook bij de inspreker benoemd. Ja, die 0,5 fte, wat gaat die doen, wat gaat hij of zij doen, wat zijn zijn kerntaken? Wat worden de taken van die 0,5 fte voor die 45.000 euro? Vind ik ook een hele belangrijke. Ja, u gaat veel externe partners inzetten voor promotie. Gaan die ook af van die vier ton? Want externe partners, ja, voor niks gaat de zon op. Die zullen ook wel hun factuurtje gaan sturen. Ja, over welke externe partners praten we dan? Ook netwerkvorming, kennis. Worden dat zzp'ers, wordt die ingehuurd? Graag ook een meerprijs over die kosten. Dat was hem voor de eerste termijn. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Weterings. Mevrouw Van Nunen.

Mevrouw Van Nunen: Jeetje, wat is het lastig als je als laatste bent, want dan heb je de neiging om ook te willen reageren op anderen. Maar ook veel voor natuurlijk veel gras voor je voeten weggemaaid. Tuurlijk heb ik ook de vraag: wat houden we nog over uit dit budget als het Strandwal is betaald hieruit? Hoe geven we innovatie een plek naast inclusie in nieuwe aanvragen, of gaat dat allemaal versnipperd over diverse portefeuilles dan plaatsvinden? Dus met andere woorden, als het budget op is, waar kan men dan nog terecht voor een nieuw evenement? U heeft het in uw notitie, of het college heeft het in de notitie heel nadrukkelijk over versterking van de identiteit. Natuurlijk, Vrede van Rijswijk, daar zijn we vorig jaar mee gestart. Dat hoort lijkt mij ook onder identiteit, historische identiteit en profilering in de regio. Kortom, in hoeverre staan we nog open voor nieuwe evenementen in de financiering ook binnen die vier ton? Want het is tenslotte een kadernota, en dat geeft toch wel aan dat we dit voor de komende jaren als uitgangspunt nemen. En ik ben zo bang dat het strandwal festival met alle, alle waardering en ook heel veel plezier dat heel veel Rijswijkers daarbij hebben, ik ook, dat dat een heel groot deel van het budget gaat opsouperen en dat het ten koste gaat van nieuwe evenementen die nog aangevraagd kunnen worden. Voorzitter, ik hoor graag de reactie. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Nunen. Mijnheer Shousha, wilt u nog iets inbrengen? Oké, dank u wel. Nou, wethouder Van Damme.

De heer Van Damme: Dank u wel voorzitter, en dank aan de forumleden voor de gestelde vragen. En dat zijn natuurlijk ook terechte vragen die gesteld zijn. En laat ik eerst beginnen met te danken aan de heer Caminada dat die heeft ingesproken. Dat die ook heeft aangegeven dat er met hen gesproken is. Maar niet alleen met hen, we hebben ook met de winkeliersvereniging gesproken, met nog allerlei andere partijen die betrokken zijn bij het evenementenbeleid. En die waardering voor die vrijwilligers, daar wil ik wel wat over zeggen ook, want dat is natuurlijk ontzettend belangrijk. Niet alleen voor het evenementenbeleid maar op alle terreinen zijn vrijwilligers gewoon, ja, van elementair belang. Zonder vrijwilligers geen voetbalclub, zonder vrijwilligers geen hockeyclub, zonder vrijwilligers geen muziekvereniging. Dat is dus gewoon ontzettend belangrijk, en dat dat uit zich in die waardering. En ik had laatst mijn collega Van Malsen die nog de vrijwilligersprijs heeft uitgereikt, dus ik denk dat we op die manier toch echt wel proberen al die vrijwilligers, ook bij kerken die vrijwilligers leveren, proberen te waarderen. En het blijft wat dat betreft liefdewerk, oud papier, ook voor de

heer Caminada, en dan ben ik daar erkentelijk voor. En ook alle andere organisatoren die zich op vrijwillige basis inzetten voor evenementen op het gebied van sport, cultuur, theater, noem maar op. Dat als inleidende beschietingen, dat even gezegd hebben. We hebben natuurlijk gewoon de toetsingscriteria van de algemene subsidieverordening. Die gelden gewoon, simpel. Dat is hoe inclusie ook getoetst wordt, dat staat daarin. Dus dat gaan we ook niet veranderen. En sterker nog, we willen het nog ietsjes aanscherpen als het gaat om de subsidiëring van stadsbrede evenementen. Want daar willen we dan wel echt, echt voor zorgen dat het bij de identiteit van Rijswijk past. En tuurlijk staat daar gezondheid bij, want tegen de heer Weterings zou ik willen zeggen dat we niet het blowfestival hier willen organiseren. Dan moet je wel een grond hebben om dat te gaan weigeren. Ik herinner me mevrouw Harmsen nog over dat die, dat ze geen wietplantages wilde in de Plaspoelpolder, of bij de economische visie in ieder geval was dat, een ander onderwerp. Dus ik kan hem daarop geruststellen. Ik zeg niet dat er een pizzafestival komt of ... Maar natuurlijk blijft er gewoon ruimte om ieder zijn mening te uiten en om daar, ja, verschil in te maken. Maar we willen ook wel oog hebben voor de waarden die belangrijk zijn in onze samenleving. Dat is niet alleen inclusiviteit, maar dat is toegankelijkheid, wat de heer Veerman terecht zegt. Dat kan een weigeringsgrond zijn, om dat, als het niet toegankelijk genoeg is. Nou, dat staat ook in de algemene subsidieverordening overigens. Maar voor die stadsbrede evenement komen we dus met aanvullende subsidievoorwaarden. En de stadsbrede evenementen, mevrouw Harmsen heel concrete antwoorden. Ja, de Sinterklaasintocht dat vinden wij, of dat is te zien als een stadsbreed evenement. Die halve fte, heel veel vragen over gehad. En ja, hoe kom je bij zo'n bedrag? Kijk, je kan gaan rekenen bijvoorbeeld, nou ja, reken met mij mee. 20 uur in de week, halve fte, maal 45 weken, maal 50 euro per uur voor een freelancer. Nou, zit je ongeveer op 45.000 euro. Maar dat zal niet altijd 45.000 euro zijn. Het kan ook minder zijn. Als je iemand vast in dienst hebt voor een schaal elf, dan heb je natuurlijk allerlei andere loonkosten die daarbij zitten. Dus het is een inschatting. Ik weet niet of we daar precies op uitkomen, maar wat ik wel duidelijk heb willen maken is dat met die fte, dat we dan ook echt uitvoering kunnen geven aan het evenementbeleid. Want dat hadden we niet, dat hebben we nu wel, maar als ik geen mensen, ja, dan ga ik geen, kan ik geen beleid uitvoeren. Dat ga ik natuurlijk niet doen. Om het aan de heer Sleddering of aan de VVD te zeggen: ja, ik kan het in de markt zetten, maar het beleid in de markt zetten, vaak dan ben je gewoon op afstand. We hebben het zien gebeuren de afgelopen jaren, heb ik dan uit de overleveringen vertellen, dat dan evenementen gewoon tussen wal en schip vallen. Ja, en dat willen we dus niet hebben. We willen die continuïteit hebben. Dus wat gaat die persoon doen? En dat is één, en in mijn herinnering is één is geen, maar goed, we gaan het wel met één doen. Hebben ook nog allerlei andere afdelingen die daarbij werken. Die gaat ook gewoon al die organisatoren van evenementen bij elkaar brengen. En om daar dan de kracht van elkaar te gebruiken, te stimuleren en te verbinden zodat we eventueel vanuit die hoek meer en nieuwe andere en innovatieve evenementen kunnen krijgen. Dus dat is de rol van die persoon, dat is één. Dat is in ieder geval in stimuleren. Wat we verder gaan doen dan stimuleren is in de gebiedsgerichte aanpak met onze gebiedsregisseurs die dat dan kunnen, onder de aandacht kunnen brengen. Of de wijkwethouders die daar een rol in kunnen gaan vullen. Ik hoop ook dat u daar een rol in vervult, kunt gaan vervullen. Dat kunt u ongetwijfeld gaan doen. En wat er dus ook in staat is ook echt die uitgestoken hand naar die samenleving, kom ook met evenementen op andere gebieden. Dat kan dus ook aan de andere kant van het spoor zijn. Maar wat die kadernota vooral bedoeld is om ons de ruimte te geven om met die aanvullende subsidievoorwaarden ook te komen. Die evenementenraad, noem ik het maar even gemakshalve. En twee, ook om met dat locatiebeleid komen. En dat locatiebeleid, ja, de heer Van Nunnikhoven zei het al, dat hadden we vroeger, hebben we helaas niet. Ja, als je het organisatoren makkelijker wil maken en initiatiefnemers en innovatie, wat zou er dan niet mooier zijn als we vooraf bepaalde locaties kunnen bepalen al, misschien al zelfs in het bestemmingsplan hebben opgenomen dat dat een aangewezen evenementenlocatie is, zodat mensen daar ook op kunnen rekenen. En dat je niet een hele procedure door moet, want ik weet het, mijnheer Weterings, ik heb er inmiddels koffie ook over gedronken over hoe lang het soms kan duren en hoe frustrerend kan zijn in zo'n vergunningsaanvraagproces. En ik heb op dit moment ook geen aanleiding overigens dat er een tekort is bij het Horecaloket. Maar ik wil wel zeggen, dat is ook wat er in die nota staat, dat we die evenementennota, die toetsingscriteria 2006 dus even opnieuw gaan hij herijken zodat er ook dat proces hopelijk makkelijker wordt.

En ja, mijnheer Geleijnse van het CDA, ik kan toezeggen dat we dus die aanvullende subsidiewaarden in het voorjaar gaan publiceren als college, want ik vind dat echt een collegebevoegdheid, en dat we met het locatiebeleid en die herijking van die evenementennota uit 2006, dus die toetsingscriteria, dat we dat in het najaar gaan doen. Is gewoon een collegebevoegdheid, komt dan ... Ik zou u, als u er prijs op stelt zal ik u er een afschrift van geven, maar u kunt het ook regelrecht zien. En dat is wat dat betreft. Ik ben ontzettend blij met de initiatiefnota van de heer Van Dam en de heer Geleijnse. Hartstikke goed, mooi initiatief. Ik ga helaas niet over de agendering van uw raad. Daar gaat u zelf over. Ik ga u wel beloven dat ik mijn uiterste inspanning ga doen om dinsdag in het college een reactie te hebben zodat u als raad alsnog zou kunnen besluiten om die initiatiefnota te betrekken bij de bespreking in de raad, mocht dit voorstel worden doorgeleid naar de raad. Maar goed, nogmaals, ik ga daar niet over. Dan over het budget heb ik ook een aantal vragen gekregen. 4 ton, ik heb het zo gevoeld, het amendement, en ik heb het nog eens teruggelezen in het verslag van hoe dat amendement nu tot stand is gekomen, dat in ieder geval de continuïteit van het Strandwalfestival wordt geborgd want dat vinden we belangrijk. Nou, dat gaan we dus ook doen, maar in combinatie met alle andere organisatoren gaan we in overleg met hen, de Kracht van Rijswijk is daar ook bij betrokken, dus we gaan dat ook doorontwikkelen. Ik hoop dat de heer Caminada daar een bijdrage aan wil blijven leveren, ondanks dat hij aankondigde daar wellicht op termijn mee te gaan stoppen. Maar goed, ieders keuze moet je daarin respecteren. Dus dat betekent voor nu dat een groot deel van het budget, beschikbaar gestelde budget, daaraan opgaat. Maar dat betekent voor de kleine evenementen niet dat die uit de vier ton worden gesubsidieerd of worden toegekend, want soms is een evenement echt bedoeld, een sportevenement, dat kan ook uit het budget van sport komen omdat het een specifiek beleidsdoelstelling bereikt. Dus die mogelijkheid is niet weggenomen daardoor. Dus daar blijft ruimte over, ook voor de avondvierdaagse. Ja, avondvierdaagse, ik zou denken dat dat een stadsbreed evenement is want dat gaat over de hele stad hè. Maar je zou hem dus ook vanuit gezondheid of jeugd kunnen aanvliegen om dat te doen. Dus het is niet, ik heb het niet zo gerepeteerd als een strop van dit is het max, maar ik heb wel duidelijk willen maken dat ik in ieder geval de capaciteit dat ervoor nodig is, dat dat ook wel uit het budget komt, omdat ik niet ook ongebreideld de organisatie wil uitbreiden. Dus dat in antwoord op die vragen. En hoeveel concreet er dan voor het Strandwalfestival nu is toegekend, want u had gehoord aan de heer Caminada dat we de beschikking hebben toegezonden in december, afgelopen december, dus iets eerder dan voorgaande jaren. En dat was 262.500, als het goed is. Toch, dacht ik? Ja, ik hoop dat ik het ... Ja, het is denk ik wel erg goed gezegd. En we hebben ook nog garantstelling, maar wat je dus zo'n organisatie moet doen, en dat geldt voor andere organisatoren van evenementen ook, is dat je ze langjarige zekerheid moet geven zodat ze ook commitment kunnen geven aan anderen. Ik kan me voorstellen dat als elk jaar een organisatie zoals bijvoorbeeld Strandwalfestival moet wachten tot het college heeft gewikt en gewogen om die subsidie toe te kennen. Ja, die bedrijven die moeten gaan sponsoren, die hebben hun begroting helemaal rond, dus die hebben sponsorgeld al ingezet. Dus dat wil je dus voorkomen. En ik ga de komende jaren er echt wel goed op letten dat wij niet te veel geld gaan uitgeven. Dat kunt u van mij op aan als wethouder financiën ook. En dat we dus ook wel ruimte houden voor innovatieve evenementen. En hoeveel er dat er dan zijn, ja, ik weet het niet. Ik weet niet wat er uit de samenleving komt, ik hoop heel veel. Ja? Ik hoop dat die evenementenagenda daar een bijdrage aan kan leveren. Maar ik kan dat nu niet zeggen, hoeveel dat precies is. En ja, ik ben het met de heer Weterings van harte eens, er ligt al een hele behoorlijke basis. En die basis gaan we nu bestendigen. Hebben we mensen voor, gaan we die drie dingen mee, of vier dingen mee doen. Dus het structureel overleg, het herijken van de toetsingscriteria, het locatiebeleid en de aanvullende subsidiecriteria. Dus we gaan voortvarend ermee aan de slag, wat mij betreft. Samenwerking met de regio en met regio-evenementen. Ja, we zijn net begonnen, ik, ja, misschien dat we op termijn het regionaal gaan oppakken, maar er heeft zich bij mij ook nog nooit iemand gemeld om hun eigen evenementen af te stemmen. Maar ik vind het wel een charmant initiatief. Ik zal eens kijken. Ja, maar ik zou toch eerst als het echt een beetje een in de steigers is, en ik heb die producten afgeleverd die ik net heb toegezegd ook aan de heer Geleijnse, dan zal ik daar eens de koppen over bij elkaar steken. Want toevallig las ik vandaag een interview over het Bevrijdingsfestival in Den Haag, dat dat ook in zwaar weer verkeert. En het Bevrijdingsfestival is nou echt bij uitstek zo'n nationaal evenement dat wij hier

niet hebben, nog niet hebben, ik weet het niet, waar de hele regio van profiteert. Persoonlijk vind ik het Strandwalfestival overigens echt wel een leuk, kleinschalig, echt Rijswijks evenement. Dus dat met betrekking tot die vraag. Een actief sturende rol, ja, heb je dat dan? Ja, toch wel eigenlijk een bemiddelende rol, stimulerende en enthousiasmerende rol, stimulerende rol. Ja, dat zijn toch wel rollen die je voorziet. En dat doet die ene medewerker niet alleen, dat doen we natuurlijk met zijn allen hier en ik hoop dat u ook daar een bijdrage aan levert. Ja, volgens mij hoop ik dat ik toch alle antwoorden heb gegeven op de vragen die u heeft gesteld. Nou, dan kijk ik toch maar naar u, voorzitter. Misschien dat er in de tweede termijn nog wat overblijft.

De voorzitter: Oké, dank u wel, de heer Van Damme. Mevrouw Harmsen, wilt u reageren in tweede termijn?

Mevrouw Harmsen: Ik heb geen technische vragen meer ik heb natuurlijk een mening en van alles, maar geen technische vraag. Dus hierbij houd ik het, maar over die Sinterklaasintocht wil ik op de raadsvergadering wel verder wel wat doen, mogelijk ook een motie erover indienen.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Harmsen. Mijnheer Veerman.

De heer Veerman: Dank u wel, voorzitter. Ik wil de wethouder bedanken voor een mooi voorstel. Dat heb ik nog niet genoemd. Ik begon gelijk over de negatieve dingen, maar laten we noemen dat dit ook een goed voorbeeld is van hoe we met elkaar aan de slag kunnen gaan. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Veerman. Mijnheer Van Dam.

De heer Van Dam: Ja, ik heb nog wel een aantal vervolgvragen. Ten eerste bedankt voor de ontzettend positieve reactie op het initiatiefvoorstel, en bedankt voor de moeite die u daarin stopt. Dat wordt zeer gewaardeerd, denk ik aan beide kanten. Dat gezegd hebbende, ik heb nog wel wat vervolgvragen over de antwoorden die u gaf. Wethouder geeft aan dat we een hand uitsteken naar inwoners voor het organiseren van evenementen in Rijswijk en dat daar ook het stuk op is gebaseerd. Dus als ik het heb over meer evenementen en meer spreiding daarvan, dan zou het initiatief moeten komen vanuit de inwoners. Gedeeltelijk mee eens, alleen ik ga toch wel een klein beetje mee in de woorden van GroenLinks dat wij ook een actief sturende rol hebben als gemeente om te bepalen: wat zouden we nou willen als gemeente Rijswijk in onze gemeente? En als ik zeg wat zouden we nou willen, dan zouden we ieder vanuit Wij. willen dat die spreiding er wel komt. Dus als je aan ons zou vragen is: dan die uitgestoken hand aan inwoners genoeg, denk ik nee. Ik zou graag ook dat wij actief gaan zoeken naar hoe wij aan deze kant van Rijswijk ook invulling kunnen geven aan een leuk evenement of iets wat de inwoners ook hier bindt. Want ook hier hebben we, is het nodig dat we sociale cohesie bevorderen, en dat soort zaken. Dat gezegd hebbende. U geeft aan dat een freelancer die 50 euro verdient en dan voor de helft van de week werkt, als je daar een snelle berekening, nou, dan kom je uit op die 45 duizend euro. Ik heb met u mee zitten rekenen, dat klopt. Dus dat is in ieder geval hartstikke goed om te zien. Alleen ik heb daarvan de vervolgvraag op: is het dan niet goedkoper voor de gemeente Rijswijk om iemand vast in dienst te nemen? Waarom stel ik die vraag? Omdat we volgens mij als ik het stuk goed heb gelezen, dit niet iets tijdelijks is, de ambities die hierin staan. Volgens mij is het stuk gewoon voor de komende jaren geldig en verandert het over zeven jaar niet dat we in Rijswijk ook nog steeds evenementen willen hebben en dat we daar iemand verantwoordelijk voor willen hebben binnen de gemeente. Dus waarom is die afweging gemaakt om daar een freelancer neer te zetten in plaats van een eigen medewerker? Eigenlijk een vervolgvraag volgens mij op wat hier eerder werd gesteld, of we dat niet moeten gebruiken voor een uitbreiding van de gemeentelijke capaciteit. Dan het budget van het Strandwalfestival, daar heb ik nog niet helemaal, ben ik nog niet helemaal tevreden met de antwoorden, want ik snap dat we nu niet specifiek een bedrag kunnen noemen wat we uit gaan geven aan het Strandwalfestival. 262.000 euro. Maar niet van die vier ton, wat daarvan af gaat, want mijn vraag ging specifiek over wat hebben we daar al voor begroot binnen de gemeente en hoeveel gaat er dan uit die extra vier ton? En daar zou ik toch wel, al dan niet schriftelijk, een

reactie nog op willen. Want dat is bij mij nog niet helemaal duidelijk. En daarbij laat ik het voor de tweede termijn.

De voorzitter: Oké, dank u wel mijnheer Van Dam. Mijnheer Van Nunnikhoven.

De heer Nunnikhoven: Dank u wel voorzitter, en wethouder bedankt voor de duidelijke beantwoording en een duidelijk verhaal. Ik miste nog het verhaaltje bij mij van over die bedragen. We hebben het over die vrijwilligers die dingen willen organiseren en hoeveel het zou gaan worden. Dan zou het voor zo'n organisatie of voor zo'n buur zijn. Ik weet bijvoorbeeld hoe Koningsdag in de Strijp ontstaan is. Als daar gewoon duidelijke bedragen over zijn, zij wisten gewoon: wij hebben dit bedrag om te besteden als subsidie, kunnen we het daarvoor doen? Wat moeten we daarvoor doen? Moeten we de bres op, of dinges. En ik denk dat dat meer initiatieven gaat voortbrengen als wij gewoon duidelijk zijn, een Sinterklaasintocht, Koningsdag is het dan al, maar noem alle evenementen, en dat begrijp ik wel dat een Strandwalfestival heel lastig is dat we niet specifiek een bedrag neer gaan zetten. En ik ga geen bedrag noemen voordat sommigen gaan interrumpen. Maar vooral die kleine initiatieven die wij willen over evenementen, ik denk als wij gewoon duidelijkheid scheppen als gemeente dat dat voor die vrijwilliger veel fijner is en dat er veel meer initiatieven komen, want dan weten ze waar aan toe zijn. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Nunnikhoven. Mijnheer Sleddering. Dank u wel, mijnheer Sleddering. Mijnheer Van 't Eind.

De heer Van 't Eind: Ja, dank u wel voorzitter. Dank u wel, wethouder, voor de beantwoording. En even nog, even ter verduidelijking. Ik vroeg naar eerder naar of inclusie, toegankelijkheid et cetera nou, wordt dat nou een weigeringsgrond bij het vergunningen? En uw beantwoording was als ik dat goed gehoord heb: we gaan daar wel scherper op zijn, maar betekent dat nou dat dat dan straks wel of niet een weigeringsgrond is voor vergunningen? Ik haal dat niet helemaal uit uw beantwoording. Maar misschien heb ik u niet goed gehoord, hoor. Dat is voor mij de tweede termijn, de enige vraag die ik nog heb. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van 't Eind. Mijnheer Geleijnse.

De heer Geleijnse: Dank u wel, voorzitter, en dank voor de enthousiaste wijze van antwoorden aan de wethouder. Eigenlijk één vraag is blijven liggen, of ik heb niet opgelet, en dat is het betrekken van nieuwe inwoners. Dat dat wel in de begeleidende tekst staat maar niet in de kadernota zelf. Dus als u die nog wil beantwoorden, heel graag. Met dank.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Geleijnse. Mijnheer Weterings.

De heer Weterings: Dank u wel, voorzitter. Ook fijn dat de wethouder de zorgen heeft weggenomen met oog op de gezondheid, dat we wel gewoon het biertje en het patatje en het hamburgertje kunnen blijven halen op de festivals. Ik heb het niet over wiet gehad. Het is trouwens nog steeds legaal, wiet, dus het mag wel gerookt worden. Maar goed, buiten dat gezegd hebbende, mis ik even het antwoord over de capaciteit bij het Horecaloket op dit moment. Ik heb het antwoord denk ik gemist, ik heb u wel gevraagd dat er is gebleken dat bij het Horecaloket, die dus de aanvragen moet beoordelen, een onderbezetting is geweest. Was dat door ziekte, was dat door een vacature die openstaat, of was het door mensen die zijn overgeplaatst, en is die capaciteit nu op orde? Want er komen natuurlijk nu wel weer wat aanvragen komen eraan, van kermis tot Strandwal tot allerlei andere activiteiten en evenementen. We begrijpen dat het, alles moet zorgvuldig gebeuren, dat begrijpen we. Maar dat betekent wel dat de capaciteit op orde moet zijn. En wat ik begreep is dat er ooit vier mensen zaten en dat is nu twee. Of dat was twee, dan praat ik over jongstleden. Dus de vraag of die capaciteit op orde is en zo niet, wanneer bent u, ja, van plan om dat op orde te maken? Want ik heb

best wel te doen met de mensen die dat moeten beoordelen. Ik had er nou al contact mee gehad, trouwens. Ja, uw beantwoording over de halve fte van 45.000 euro, ja, die gaat organisaties bij elkaar brengen. Maar is die persoon dan, ja, elke dag een halve dag mee bezig om die organisaties bij elkaar te brengen? Je praat over een handjevol organisatoren die iets organiseren in Rijswijk. Kunnen natuurlijk altijd meer zijn, maar het lijkt me sterk dat je daarvoor echt een halve fte moet gaan inzetten. Want zoals ik al zei, zoveel festivals hebben wij niet in Rijswijk. Begrijp best dat er ook, ja, bij kleine activiteiten ook aandacht moet zijn, maar dat wordt meestal zelf door de organisaties zelf geregeld, dus ik begrijp even niet dat het bij elkaar brengen van organisatoren, dat daar een halve fte moet worden ingezet. Dus graag nog eventjes in uw tweede termijn een beter pleidooi waarom die halve fte het verschil gaat maken op dit evenementenbeleid en wat haar kerntaken zijn. Want alleen maar het bij elkaar brengen van organisatoren kan in mijn ogen geen halve fte opleveren. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Weterings. Mevrouw Van Nunen.

Mevrouw Van Nunen: Ja, kort voorzitter. Dank wethouder inderdaad voor uw enthousiaste betoog op de vragen vanuit het forum. Ik wil toch nog wel graag weten of er echt een substantieel bedrag overblijft voor andere evenementen na de verstrekking van het geld, de financiering van het Strandwalfestival. Dat is eigenlijk in het verlengde van wat de heer Van Dam ook vroeg. Is de tachtigduizend euro garantstelling, zit die ook, wordt die gereserveerd uit die vier ton? Wil ik ook wel graag weten, is toch ook een substantieel bedrag weer erbovenop. En ik wil, ja, ook wel aandacht vragen voor wat de spreker vroeg rondom de vrijwilligers, het vrijwilligersbestuur. U gaf aan dat wethouder Van Malsen de vrijwilligers bedankt heeft op het grote vrijwilligersfeest. Tuurlijk, dat is ook zo, maar het gaat hier om borgen van grote evenementen. En dat is denk ik op een iets ander level, zodat niet een bestuur, ik noem maar wat, volledig aftreedt van het Strandwalfestival, om maar een voorbeeld te noemen, en dat daardoor er geen Strandwalfestival meer georganiseerd kan worden. Dus dat was volgens mij de essentie van de vraag van de heer Caminada. Hoe borg je dat grote evenementen met de expertise die opgebouwd is door het vorig bestuur en voortgezet moeten worden door nieuw bestuur ook in langer bestaan, ja, geborgd zijn. Dus misschien kunt u daar nog heel even op ingaan, hoe de gemeente dat voor zich ziet in de facilitering. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Nunen. Mijnheer Shousha, wilt u nog reageren in tweede termijn? Oké, dank u wel. Mijnheer Van Damme.

De heer Van Damme: Ja, dank voorzitter en dank voor de vragen in tweede termijn. Om te beginnen met de heer Weterings van Rijswijks Belang. Ja, volgens mij heb ik niet gezegd dat de halve fte alleen maar mensen bij elkaar gaat brengen. Nee, die gaat het beleid uitvoeren. Dus dat betekent dus ook gewoon die aanvullende subsidievoorwaarden opstellen, locatiebeleid met teamruimte, met hun omwonenden. Dat betekent dus ook gewoon, mocht de initiatiefnota van de heren Geleijnse en Van Dam worden aangenomen, aan de gang gaan met die activiteitenkalender. Dus die doet veel meer dan dat. Dus dat heb ik volgens mij gezegd, maar ik herhaal het u dan toch nog maar eens. En ik hoop ook dat met die medewerker, want ik heb ook gezegd dat één is geen, maar dat we het wel kunnen borgen in de organisatie en daarmee ook kunnen borgen bij de organisatoren van die evenementen. Of beter borgen. En natuurlijk blijft er dan wel eens een keer iets over wat, ja, ter ziele gaat. Dat hebben we al eerder gezien, dat hebben we overal gezien, dat zie je overal. Dat zie je ook met voetbalclubs en sportclubs of met andere clubs.

De voorzitter: Interruptie van mijnheer Weterings.

De heer Weterings: Kan de wethouder ons daar een functieomschrijving van toesturen, of doen toekomen?

De heer Van Damme: Nou, ik ga echt geen ... Sorry, voorzitter, ik ga geen functietoeschrijvingen toezenden van mensen die hier werken, daar kan ik nou echt niet aan beginnen, dat vind ik nou echt iets voor de organisatie om dat gewoon te regelen. Ja, zal ik verder gaan met mijn beantwoording? En bovendien, ja, die capaciteit is ook gewoon schaars hè. Dus ja, en zo'n Horecaloket heeft ook te maken met pieken in aanvragen en afdelingen. Ik heb overigens zelf geen signalen dat er een onderbezetting zou zijn bij het Horecaloket, wel dat er een verloop is. Maar reken maar dat wij aan werken ...

De voorzitter: De heer Weterings? U heeft een interruptie.

De heer Weterings: Er wordt 45.000 euro uitgetrokken voor een halve fte. Dus dan vraag je: wat is de functieomschrijving? Die ga ik hier niet geven. Dat is toch ontzettend vaag, we moeten toch kunnen weten wat die mijnheer of mevrouw gaat uitvoeren hier? Dank u.

De voorzitter: Oké, mijnheer Van Damme.

De heer Van Damme: Nou ja, ik zou zeg maar, ik kan niet voor elke fte ... Er is een organisatie informatierapport, daar zit een omschrijving vast in, hoe die omschrijving is. Als u hem per se wil hebben, nou ja, ik kan hem u toezenden hoor. Geen probleem. Maar ik vind het wel een beetje dat ik denk ja, laat het college ook gewoon zijn werk doen. Dat dus nog even, de bedragen vond ik wel een goed punt, de heer Van Nunnikhoven. Dat kan niet voor alle hè, ik bedoel, die stadsbrede kan je niet zeggen van nou ja, jij krijgt voor dit vijftig of dat honderd. Maar ik ben wel met u eens dat dat zeker duidelijkheid kan geven aan de mensen die wat organiseren, dus ik zal dat in de uitwerking gewoon meenemen, om daar wat duidelijker bedragen voor te krijgen en dat staat nu ook bij Stadskracht, ja.

De heer Nunnikhoven: Ja, misschien ook om te kijken gewoon naar de buurgemeentes die even groot zijn om bedragen te bepalen of misschien wij als raad dat we die bedragen bepalen. Dat wat je krijgt voor kleinere evenementen.

De heer Van Damme: Nou, ik zou dat wel even bij het college willen laten. Ja.

De heer Nunnikhoven: Sorry, voorzitter.

De heer Van Damme: Oké. Dan, ja, ik was wel enthousiast over uw voorstel, mijnheer Geleijnse en de heer Van Dam, maar dat moet ik nog eens in het college bespreken, dus daarover spreek ik persoonlijke titel, dus ik wil niet te veel vooruitlopen op de appreciatie van uw voorstel. En ... Ja, en die hand uitsteken, ja, u wilt het wat actiever hebben. Ja, ik kan daar allerlei dingen, scenario's over doen. Je kan mensen ook niet dwingen hè, dus ja. Tuurlijk gaan we ze erbij helpen, maar hoe ik dat nou concreet handen en voeten mag geven. Maar als u kunt meedenken zou dat prima zijn. En ik moet ook eerlijk zeggen, die berekening, een freelancer voor vijftig euro per uur heb je tegenwoordig niet meer hè. Dus dat is echt heel goedkoop. En ik zeg niet dat we een freelancer hebben ingehuurd hè. Het is een indicatie geweest om aan te geven dat vanuit het budget die 45.000 euro wordt betaald. Ja?

De voorzitter: Oké. Mijnheer Van Damme.

De heer Van Dam: Het was ook helemaal geen ding tegen de vijftig euro, ik reken alleen met u mee en ik zei: uw berekening klopt. Dus in dat opzicht had u gewoon gelijk. Alleen mijn vraag ging eerder over waarom is de keuze gemaakt om hier een freelancer van te maken, tegenover een vaste medewerker? En zonder waardeoordeel over een van de twee.

De voorzitter: Oké. Dank u wel, mijnheer Van Dam. Mijnheer Van Damme.

De heer Van Damme: Ja, ik heb het freelance reken als voorbeeld genoemd, hè. Dus we hebben nu even tijdelijk iemand een freelancer, het zou ook iemand vast kunnen worden. Ik vind het wat al te ver gaan om over deze specificatie. Ik heb het rekenvoorbeeld gegeven en ik had natuurlijk voorbereid dat het wel klopt want ik dacht van ja, als dat nou misgaat dan sta ik natuurlijk wel, sla ik slecht, een modderfiguur om het zo maar te zeggen. Dus dan toch naar hoeveel ruimte blijft nou over? Ja, kijk, mevrouw Van Nunen. Ja, er blijft ruimte over voor nieuwe, andere innovatieve evenementen. En ik hoop eigenlijk dat er drie aanvragen komen voor zes ton. Dan kunnen we tenminste wat kiezen. En dan kunnen we daar goed mee omgaan. Maar voorlopig ziet ik het budget nog niet uitgeput worden. Dus dat nog even in reactie op uw verhaal. En de weigeringsgrond, ja kijk, die inclusie en toegankelijkheid dat kan een weigeringsgrond zijn, hoeft niet. Dat is ook een bevoegdheid die bij het college ligt om dat daarin mee te wegen. En inclusie moet altijd, is altijd lastig om dat vooraf heel erg te gaan toetsen en achteraf dan nog te gaan lopen vaststellen. Maar dat staat dus in die algemene subsidievoorwaarden en het wordt een optionele weigeringsgrond. Dat is het al, volgens mij. Betrekken van nieuwe inwoners, heel goed punt ook nog, heeft er naar gevraagd. Staat erin, maar het betrekken van nieuwe inwoners doen we ook op een ander punt met het welkomstpakket voor Rijswijk voor de mensen die hier komen wonen en ik hoop dat u daar in maart of april wat meer over te kunnen melden. Daar ben ik nog volop mee bezig. En in dat welkomstpakket zullen we ze ook attenderen op een mogelijke uitagenda die misschien wel iets kan worden. Dus ja, dus dat zijn nog in reactie op alle vragen gesteld in tweede termijn, voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Weterings.

De heer Weterings: Voorzitter, ga ik het nou voor de derde keer nog een keer vragen? De bezetting van het Horecaloket, mensen die de aanvragen moeten toetsen. Hoe is de bezetting? Is die nou compleet of komt u daar nog steeds in tekort, voorzitter?

De voorzitter: Mijnheer Van Damme.

De heer Van Damme: Ja, wij hebben geen weet van structurele problemen bij de bezetting bij het Horecaloket.

De voorzitter: Mijnheer Geleijnse.

De heer Geleijnse: Voorzitter, ik heb een paar minuten zitten twijfelen, maar ik voel toch de behoefte om nog een opmerking te maken over iets wat een paar minuten geleden gebeurde. Kijk, mijn fractie heeft echt geen behoefte aan een functieomschrijving van een medewerker in dit gemeentehuis. Ik vind echt dat wij de wethouder aan moeten spreken als we iets niet vinden deugen of iets niet vinden kloppen. Ik hoef geen echt document wat zo'n medewerker allemaal doet of niet moet doen. Ik vertrouw gewoon de wethouder. Ik zie dat die uitlegt wat zo'n medewerker moet gaan doen en ik wil dat gewoon markeren, want ik vind dat we anders misschien een hellend vlak opgaan en dat we dat in vele debatten terug gaan krijgen. En ik wil ieder geval de positie van mijn fractie daarin duidelijk maken. Dank u wel.

De voorzitter: Oké, dank u wel mijnheer Geleijnse. Mijnheer van Damme. U was klaar met ... Oké. Nou, mooi. Dan denk ik bespreekstuk, toch? Als een bespreekstuk naar de raad. Dan het volgende. Het is nu 23 uur 41. We hebben nog een aantal dingen waarvan ik denk dat we die op zich redelijk snel erdoorheen kunnen jassen, om het maar zo te zeggen. Willen we dat nog doen of willen we doorgaan op donderdag? Oké. Yes, we gaan gewoon even snel door. En voor de zekerheid voor de mensen, als er nu mensen weggaan, het kan eventueel glad zijn buiten dus let op, dus pas op. Ja.

11. Raadsvoorstel Rekenkamer (RV 23-002)

De voorzitter: Yes. Oké, dan gaan we nu door naar het raadsvoorstel Rekenkamer. Ja. Ja. Wie mag ik daarover als eerste het woord geven? Mevrouw Oude Alink.

Mevrouw Oude Alink: Ja, dank u wel voorzitter. We lezen in dit stuk dat de functies van de gemeentelijke rekenkamers landelijk worden uitgebreid door een wetswijziging. Dus wij gaan als raad samen met de Rekenkamer straks meer armslag krijgen om het beleid te controleren. Er wordt meer mogelijk, vinden wij positief. We begrijpen de overwegingen van onze Rekenkamercommissie heel goed, dus wij gaan graag mee in hun aanbevelingen, want het gaat namelijk tijd kosten om een regionale Rekenkamer op te zetten en om nieuwe leden te zoeken. Is wat ons betreft niet nodig. Dus ja, wij kijken uit naar het voorstel van de gewijzigde verordening en zijn akkoord. Bij dezen.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Oude Alink. Mijnheer Veerman.

De heer Veerman: Dank u wel, voorzitter. D66 is voorstander van een stevige positie van de Rekenkamer, we zitten niet voor niks in de klankbordgroep. Met het goed omgaan door het college en onszelf als raad van adviezen en bevindingen is ook goed dat er een Rekenkamer daar is. We wensen dan ook de Rekenkamer veel succes met de ontwikkeling en het uitvoeren van de rapportages.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Veerman. Zijn er verder nog mensen die willen reageren of een reactie hebben? Nee? Oké. Ja. Ja, mag ik al concluderen hamerstuk? Yes, oké. Nou, door naar de volgende.

12. Raadsvoorstel Wijzigingen Reglement van orde en forumreglement gemeenteraad Rijswijk (RV 23-015)

De voorzitter: Volgende voorstel is raadsvoorstel Wijzigingen Reglement van orde en forumreglement gemeenteraad Rijswijk. Mag ik jou daarover iemand het woord geven? Mevrouw Harmsen.

Mevrouw Harmsen: U weet dat ik kort ben. De vraag is: de wijziging gaat in dat iemand, als iemand zich misdraagt, dat die drie maanden niet op een vergadering kan komen. Gaat het alleen over forumvergaderingen, maar ook over alle vergaderingen en presentaties?

De voorzitter: Oké, dank u wel mevrouw Harmsen. Zijn er verder nog vragen? Mijnheer Veerman.

De heer Veerman: Ja, ik doe dit voor een college, dus ik zit even te kijken om het zo kort mogelijk te houden. Er staat hier dat we tweemaal per jaar een vergadering te houden. Dat klinkt goed, maar is dat ook haalbaar? Dat is eigenlijk de belangrijkste vraag die ik zou willen stellen.

De voorzitter: Oké, dank u wel mijnheer Veerman. Zijn er verder nog vragen of reacties? Nee? Oké. Nou, dan geef ik mevrouw Sahin ...

Mevrouw Sahin: Ja, dank u wel voorzitter. Ik moet even kijken, de vraag van mevrouw Harmsen, wilt u die even nog één keer herhalen? Het gaat om deelnemen van scho...

Mevrouw Harmsen: Ja. Als iemand zich misdraagt nadat, blijft doen nadat de voorzitter hem of haar heeft aangesproken, kan de voorzitter besluiten iemand te verwijderen van de vergadering en zelfs ook drie maanden dat die niet op de vergadering mag komen. En de vraag is: gaat het alleen over forumvergaderingen of alle vergaderingen en presentaties van de raad?

Mevrouw Sahin: Ja, mijn gedachte ... Ik zou, mijn gedachte zou zijn voor alle vergaderingen als het gaat om het echt.

Mevrouw Harmsen: Ja, en dit is dus het forumreglement dus dat geeft misschien wat onduidelijkheid. Dan heeft het alleen betrekking op de forumvergaderingen, dus vandaar mijn vraag omdat het zo algemeen was.

Mevrouw Sahin: Ja. Zullen we dat nog wat verduidelijken, expliciteren? Is dat nodig?

Mevrouw Harmsen: Ja.

Mevrouw Sahin: Dan zullen we dat even aanpassen in de tekst.

De voorzitter: Oké. Nou, als dit aangepast wordt in het stuk, kan het dan door naar de raadsvergadering als hamerstuk? O, excuus.

De heer Veerman: Ik zat bij de volgende dus ik kom hier zo op terug. Dus die hoeft niet beantwoord te worden, want die stond hier niet in.

De voorzitter: Oké dan, nou nogmaals, hamerstuk? Yes, oké.

13. Raadsvoorstel Reglement van orde instellen raadswerkgroepen gemeente Rijswijk (RV 23-013)

De voorzitter: Nou, dan gaan we door naar het volgende agendapunt, dat is het raadsvoorstel Reglement van orde instellen raadswerkgroepen gemeente Rijswijk. Wie mag ik daarover het woord geven of wil iemand daarover het woord? Nee? Oké. Nou, door als hamerstuk, toch? Oké, nou mooi. Even kijken hoor.

14. Raadsvoorstel Gedragscodes Integriteit (RV 23-014)

De voorzitter: Dan hebben we het raadsvoorstel Gedragscodes Integriteit. Wil iemand ... Ja, mijnheer Kruger.

De heer Kruger: Dank u wel, voorzitter. Ja, een paar kleine dingen eigenlijk, ga niet zo moeilijk over doen. Maar ja, ik vind een beetje, zitten wat dingen in, moet je even over nadenken want jullie hebben het over een register inrichten, openbaar dat iedereen kan kijken. Ik weet niet, is dat er al? Ik weet het niet. Hoeveel giften komen dan binnen? vijftig euro is niet weinig. Maar als dat register er is, wordt er dan rekening gehouden met de privacy van de zogenaamde gulle gevers en dat we, als we dat per se, wie was dat, dat wij dat op de griffie kunnen horen? Want je durft dan niks meer te geven hierzo. En ja, de gedragsregels zijn toch wel erg vrijblijvend zoals ze het neerzetten, want er zit, er staat vrijwel geen sanctie op. Wat kreten dat op basis van een vermoeden aangifte wordt gedaan. Nou, iedere rechter kijkt niet naar vermoedens, die kijkt naar feiten. Dus ik, we hebben meerdere malen heb ik wel ervaring mee dat je kan wel iets vinden, maar je kan er in de praktijk weinig mee. Dus daar wil ik eigenlijk mee meegeven, laten we daar niet te veel van verwachten wat we nu waarschijnlijk als akkoordstuk gaan doorsturen naar de raad. Dat waren mijn, vooral mijn opmerkingen.

De voorzitter: Oké, dank u wel mijnheer Kruger. Mevrouw Jansen.

Mevrouw Jansen-Dirkx: Ja, een kleine korte vraag. Goed dat we deze code up-to-date houden. Wel een vraag, hoe zorgen we ervoor dat deze gedragscode blijvend onder de aandacht van raadsleden, wethouders en burgemeester wordt gebracht, zodat iedereen goed bekend is met welke afspraken we met elkaar hebben gemaakt over integriteit? Dank u wel.

De voorzitter: Ja, dank u wel mijnheer Ja... Mevrouw Jansen, sorry. Mijnheer Veerman.

De heer Veerman: Ja, hier moet ik mijn vraag stellen. Belangrijk dat we inderdaad meer aandacht geven aan het begrip integriteit. Maar er wordt genoemd in een van de handreikingen van de gedragscode dat er ieder geval tenminste één keer per jaar moet worden vergaderd met elkaar hè, dat staat erin. Streven is om één keer per jaar te komen, bij elkaar te komen om hierover te praten. Er wordt hier twee keer genoemd, is dat dan twee keer met de raad of is daar een tweede sessie dat we één keer met het college doen en de tweede sessie met de raad bijvoorbeeld?

De voorzitter: Oké. Dank u wel, mijnheer Veerman. Verder nog vragen of opmerkingen? Oké. Nee, dank u wel. Mevrouw Sahin.

Mevrouw Sahin: Dank u wel voorzitter, dank aan de gestelde vragen en gemaakte opmerkingen. Integriteit is, ja, is vooral ook doen vind ik hè. Je kunt wel een hele mooie codes met elkaar opstellen, dat actualiseren, maar het gaat vooral om houding en gedrag en een voorbeeldfunctie zijn. En ja, het is een-op-een dat het vertrouwen van burgers in de overheid en ook in volksvertegenwoordigers en bestuurders heel erg nauw samenhangt met de wijze waarop wij ons gedragen en daarom is het goed dat deze code is geactualiseerd. En in reactie op mevrouw Jansen, blijvend onder de aandacht, ja, daarom moet dit niet natuurlijk alleen maar aangepast worden en ergens gepubliceerd worden, maar ook echt beleefd worden. En daarom denk ik dat die twee keer, tweejaarlijks de twee trainingen in het jaar ook heel hard nodig zijn om ons ook wakker te houden. Het is namelijk heel makkelijk om zonder dat je het in de gaten hebt, ja, ook onhandigheid, door onwetendheid, of soms door onverschilligheid iets te doen waarvan je later denkt: och, had ik dat maar anders gedaan of had ik het maar gemeld. Dat geldt voor ons allen. Dus ik denk dat we vooral in die trainingen, daar wil ik zelf ook heel erg op wijzen, dat we daar vooral over casuïstiek moeten hebben. Dus niet alleen maar theoretisch verhaal, maar vooral: nou, wat maak je nou mee? Je krijgt een uitnodiging van een ondernemer, hoe ga je daarmee om? Of je krijgt een aanbod van iets, of functies die misschien te dicht bij je eigen rol als gemeenteraadslid liggen, hoe ga je daarmee om in praktijk? Dus dat we dat goed gaan organiseren. En we zijn het ook van plan, we hebben al gesprekken gevoerd met de griffier en ook in het presidium. En ik denk dat het ook goed is om een aantal van jullie ook te bevragen: goh, waar heb je zelf behoefte aan in zo'n training zodat het ook voldoet aan jullie verwachtingen? En dan werd er een vraag gesteld door mijnheer Kruger over een register van cadeaus. Ik weet zelf niet of raadsleden dat melden, of melden jullie dat bij de griffie? Anders zou ik dat zeker aanraden om zo'n register wel op te gaan stellen. Wij als college melden wel onze, de ontvangen giften en cadeaus in de collegevergadering en dat wordt, ja, netjes geregistreerd.

De heer Kruger: Nee, dat was niet helemaal de vraag. De vraag is, in het stuk staat aangegeven dat er een openbaar register wordt aangelegd voor de giften die worden gedaan. Dus stel, het is heel warm weer. McDonalds denkt: laat ik eens gek doen, ik ga voor 75 euro ijsjes voor die hardwerkende ambtenaren brengen op een mooie dag. En het kan moeilijk geweigerd worden. Worden dit soort dingen opgenomen in het register en moet je dan de gulle gever een doorheen doen van dat mag dus niet? Dus het gaat er ook, als je dat register wordt aangegeven, het wordt openbaar.

Mevrouw Sahin: Ja.

De heer Kruger: En niet in het besloten iets, het wordt openbaar, dat staat in het stuk.

Mevrouw Sahin: Dat lijkt mij een goede ontwikkeling, toch?

De heer Kruger: Nou, dat is prima, maar ik kan me voorstellen dat bepaalde mensen toch die met de allerbeste bedoelingen een keer met een paar taarten binnen komen wandelen in een bepaald diskrediet zou kunnen worden verwacht omdat het naderhand van kijk eens, dit of dat. Welke bescherming krijgen die dingen, want we hebben ook nog een wet op de privacy. En die moet dan wel, vind ik, in acht worden genomen. Dus hoe

jullie dat gaan indelen wil ik graag ... Prima. Maar, en als het eventueel nodig is dat je er informatie over wil hebben dan vind ik het recht van de raad om aan de griffier vragen: joh, waar komt dat vandaan? Want het lijkt me niet zo handig om dat openbaar te zetten. Dat was eigenlijk mijn vraag, en niet zozeer dat jullie dat gaan registreren.

Mevrouw Sahin: Nee, maar ja, dan denk ik dat ik misschien toch een andere mening heb. Ik denk dat de openbaarmaking juist goed is. Bedoel, waarom zou iemand iets te verbergen hebben, als McDonalds ons ijsjes wil trakteren, lijkt me dat toch prima? Ik zie daar geen, ik maak me daar geen zorgen om. En ik denk dat het juist goed is dat we juist heel, in dit geval gewoon heel helder en transparant zijn naar al diegenen die ons een cadeau willen geven, dat dat openbaar wordt. Dus ja.

De heer Kruger: Je bent van plan om alle gulle gevers neer te zetten. Van snoepwinkel die en die hebben we ontvangen één pot snoepjes. Dat soort dingen. Want dan moet je volledig zijn. Of je zegt: we spreken af om de gulle gever, wel bekend bij het college, uit het oogpunt van zijn privacy, maar dat niet op straat te gooien. Maar goed, ik merk het wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kruger. Mijnheer Sleddering.

De heer Sleddering: Ja, wat een zinloze discussie is dit. Een gulle gever, als die zich schaamt om in dat ding te komen dan is het geen goede gever en dan moet ook vooral niet geven. Dus gewoon je registreert wat we krijgen en uiteraard van wie dat komt, dat staat in de Tweede Kamer in het register van giften staat dat allemaal. Dat is heel normaal. Dus we moeten daar nou niet allerlei moeilijke dingen achter zoeken.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Sleddering. Mevrouw Sahin.

Mevrouw Sahin: Ik denk dat we het gewoon in de praktijk zo moeten bekijken. Gewoon maximale transparantie en absoluut alles registreren. En mocht er een reden zijn waarvan we denken: goh, dit werkt in de praktijk niet of is niet functioneel, of het komt niet ten goede aan de regels rondom integriteit, dan kunnen we het opnieuw natuurlijk met elkaar bespreken. Maar ik zie geen, ik zou voor absolute maximale transparantie gaan.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Veerman, wilt u nog reageren in tweede termijn? Oké. Mijnheer Kruger. Oké, dank u wel. O sorry, ja, mevrouw Jansen, ik vergeet u helemaal.

Mevrouw Jansen-Dirkx: En ik ben zo moeilijk tevreden altijd. Een kleine reactie op de reactie van de burgemeester. Ik ben blij dat u het beschouwend toelicht. Het ging mij ook inderdaad om het feit dat we buiten deze bijeenkomst heen ook elkaar gewoon blijven aanspreken op de gedragscode. Want ik heb het gevoel dat dat af en toe een beetje in de vergetelheid raakt. Dus vandaar mijn vraag daaromtrent. Dus dank u wel daarvoor.

De voorzitter: Oké, dank u wel, mevrouw Jansen. Verder nog iemand in de tweede termijn reageren? Nee. Hamerstuk? Oké. Nou, mooi. Ik kijk even op mijn lijstje en we zijn door, bijna door alle agendapunten heen.

16. Vragenuur

De voorzitter: We hebben nog het vragenuur. Nee, geen uur. Vragenminuutje. Minuutje. Vragenminuutje. Er zijn vragen van D66 en de vraag is of het goed is als deze schriftelijk beantwoord worden? Is al gebeurd. Nou, top. En dan hebben we vragen van Rijswijks Belang over naheffing parkeren Colijnlaan. Die zijn schriftelijk beantwoord en de vraag is of dat afdoende is.

De heer Weterings: Ik heb het niet gelezen, voorzitter. Ik heb ook geen bericht gekregen dat die beantwoord waren.

De voorzitter: Ze staan op iBabs.

De heer Weterings: O, dan ga ik het nu even lezen. Hebt u vijf minuutjes? Dank je.

De voorzitter: Ja, heeft u nog ... Zijn de antwoorden afdoende of heeft u er nog vragen over?

De heer Weterings: Dat ik het college zeer erkentelijk ben dat ook nu de fout zelf wordt erkend, dat de mensen dus zelf zijn geïnformeerd. Dus ondanks dat we een bezwaar moesten aandienen, dat het vanuit het college zelf is gegaan. Dus ja, dank u wel daarvoor. Top.

De voorzitter: Nou, helemaal goed. Dan sluiten we het vragen vijf minuutjes af, en dan zijn we klaar.

Sluiting

De voorzitter: Yes. Ik wil iedereen bedanken. Fijne avond. Het is nog net dinsdag.